

14213

నా లు గు రొ డ్డు

(క థా నం పు ళి)

అనువాదం

ఎన్. ఆర్. చంద్రన్

S. R. Chandan

ప్రతి మా బు క్స్

49 మూ క లా త వీ థి

మ ద్రా సు - 7

NALUGU ROADLU

Protima Books, Madras 7

May 1955

TL

O35, 3 MED. N

25 N55

Telugu Translation of Stephen Vincent Benet's 'The Devil and the Deep Sea' (Publisher: Rinehart & Co), Willa Cather's 'Neighbor Rosicky' (Publisher: Alfred A. Knopf Inc), Stephen Crane's 'The Open Boat' (In the Public Domain) and Truman Capote's 'Children on their Birthdays' (Publisher: Random House) - four stories. Translated and published by kind permission of the respective authors and publishers.

మూలము:

శ్రీ రామా ఆండ్ కో. - భారతమాత ప్రెస్
39 ఆంధ్రరస్ వీధి, మద్రాసు - 1

న్యాయవాది

(స్టీఫెన్ విన్నెంట్ బినెట్)

... 5

పెద్దంతరం

(విల్లా కాథర్)

... 31

సముద్రం

(స్టీఫెన్ క్రేక్)

... 89

కుమారి

❖ (ట్రూమన్ కపోటి)

... 131

ఎన్. ఆర్. చందూర్ మిగతా పుస్తకాలు

బాలకావ్యం	మాంగుళూర్ మెయిల్
శిశు	మహాబలిపురం
అంతేనా	మనకీ ఒక కారు
కాఫీ మానెయ్యడం	సీతాఫలాలు
ఎక్కడికి కమలా ?	భావ
భానుమూర్తిభార్య	పరిచయం చేసిన పుస్తకాలు
రాధ నవ్వింది	పూసలమేడ
కొత్తలోకాలు	అన్యాయం
కొన్ని గ్రంథాలు	శివరావు
సీతతో సినిమా	ఆఖరుకోరిక
నట్టింటదీపం	కలడో శిక్ష

గ్రామవైద్యుడు

అణుశక్తి

ప్రతి గురువారం

న్యాయవాది

స్టీఫెన్ విన్నెంట్ బినెట్

(1898 - 1941)

అమెరికను సివిల్ వార్ గురించి స్టీఫెన్ విన్నెంట్ బినెట్ రాసిన పద్యకావ్యానికి 1929 లో పుల్లిట్జర్ ప్రయిజ్ వచ్చింది. ఈయన మంచిమంచి కథలుగా, చక్కటి పద్యాలూ రాశాడు.

జానపద గాథల్ని ఆధారంగా చేసుకు కథలు అల్లాడు; ప్రతికథకీ వేళ్లు జానపద జీవనంలో వుంటాయి - ఆ ప్రకారం రాశాడాయన. మీరు చదవబోయే “న్యాయవాది”లో పర దేశిపేరు మిస్టర్ స్క్రాచ్. దెయ్యాన్ని ‘మిస్టర్ స్క్రాచ్’ అంటూండేవారట ఒకప్పుడు, న్యూ యింగ్లండు రాష్ట్రంలోని అమెరికనులు.

న్యాయవాది

సరిహద్దు ప్రాంతంవారు ఈ కథని ఈ నాటికీ చెప్పుకుంటున్నారు. డేనియల్ నెబ్ స్టర్ అస్తికలు భూమిలో కలిసిపోయి చాలా కాలమయింది. కాని, మార్ ఫీల్డ్ చుట్టూ పక్కల పిడుగులవర్షం పడ్డప్పుడు, అతని కంచుకంతం ఆకాశాన్ని చీల్చుకు విసిపిస్తూంటుందట.

అతను సమాధిచేయబడ్డ స్థలందగ్గరికి వెళ్ళి, ఆ సమాధిని ఉద్దేశిస్తూ, “ డేనియల్ నెబ్ స్టర్ ! డేనియల్ నెబ్ స్టర్ !! ” అని బిగ్గరగా పిలిస్తే, నేల జలదరిస్తుందట ; చుట్టూవున్న చెట్లు వణుకుతాయట. కాసేపయాక ఒక గంభీరనాదం, “ సోదరా, యూనియన్ ఎలావుంది ? ” అని అడుగుతుందట. అప్పుడు మీరు, యూనియన్ నిశ్చలంగా, చెక్కుచెదరకుండా, ఒకటిగా ఒకేమాటగా, నిలబడివుందని అనాలి. అనకపోతే ముందుకి బోర్లగిల పడతారు. నిజమా అని నిలవ దియ్యకండిగాని, నా చిన్నతనంలో నాకు అలాచెప్పారు.

ఆ ప్రాంతంలో అతను చాలా పెద్దవాడు, - ప్రెసిడెంట్ అవలేదుగాని చాలా పెద్దవాడు. వేలాది ప్రజలు మొదట భగవంతుడినీ, తర్వాత అతన్నీ నమ్మేవారు. అతని గురించి ఎన్నెన్నో కథలు చెప్పుకునేవారు.

అతను వేదిక ఎక్కి మాట్లాడటం మొదలెట్టేటప్పటికి ఆకాశవీధిలో “స్టార్స్ అండ్ స్ట్రీయిప్స్” ప్రత్యక్షమయేవట. అతని వాక్పటిమకి ఒకసారి, నదీప్రవాహం భూగర్భంలోకి పారిపోయిందట.

అలాటిమనిషి అతను. మార్వ్ ఫీల్డ్ లో అతనికో పెద్ద “ఫారమ్” వుండేది. అతని కోడిపెట్టలు మహాముచ్చటగా వుండేవి. పిల్లల్ని పెంచిన మాదిరిగా పెంచేవాడు ఆవుల్ని. గోలియాత్ అనుపేరుతో అతను పిలుచుకునే గొర్రెపొట్టేలు కొమ్ములు, సుడులుతిరిగి వుండటమేగాకుండా, యినుప ద్వారాన్ని ఛేదించగలిగినంత వాడిగా వుండేవి.

బట్టలు మాయకుండా వ్యవసాయం చేయాలనే రకం కాదు డేనియల్. భూమాత ప్రియసుతులలో అతనొకడని చెప్పవచ్చు. ఆ ధగధగమనేకల్లా, ఆ పర్వతంలాటి నుదురూ, ఆ గడగడలాడించే నోరూ అందరికీ సుపరిచితమే!

అతను వాదించిన కేసుల్లోకల్లా పెద్దది, లా పుస్త కాల్లోకి ఎక్కనేలేదు. ఎంచేతనంటే, అతను వాదించింది మానవ మాత్రులతోకాదు - దేయ్యంతో. ఆ కథని ఈ విధంగా చెప్పకోవడం విన్నాను.

న్యూహాంప్షైర్ లో, క్రాస్ కార్నర్స్ అనుచోట, జాబెజ్ స్ట్రీట్ అనే అతను వుంటూండేవాడు. అతన్ని చెడ్డ వాడనడం భావ్యంకాదు - దురదృష్టవంతుడు. అతను

ధాన్యం చల్లితే పంటపాడయేది ; బంగాళదుంప నాటితే చీడ పట్టేది. బోలెడంత భూమిఉంది ; కాని అది అతన్ని వృద్ధి లోకి తీసుకొచ్చేదికాదు. భార్యాపిల్లలు కలవాడు. పిల్లల సంఖ్య పెరిగినకొద్దీ వాళ్లకి తగ్గతిండి పెట్టలేకపోతూండేవాడు. పక్కవాడి పొలంలో గులకరాళ్లు అగుపిస్తే, యితని పొలంలో గండశిలలు అగుపించేవి. కొందరు దురదృష్టవంతుల బతు కంతే! జాబెజ్ స్టాన్ కి తన బతుకుమీద విరక్తి పుట్టింది.

ఒకరోజు ఉదయంవేళ పొలం దున్నుకుంటున్నాడు. నాగలి ఫెడీమని రాణికి తగిలి, విరిగిపూరుకుంది. అమాత్రం మొలుచుకొచ్చిందారాయి. నాగటికర్ర విరిగిపోవడంతో, నాగలి లాగుతున్న గుర్రం నాలుగడుగులు ముందుకేసి, దగ్గుతూ నిలబడింది. గుర్రం దగ్గిందంటే, దానికేదో వ్యాధి పట్టుకుందన్నమాట! ఇంట్లో యిద్దరు పిల్లలకి అమ్మవారు పోసింది ; భార్యకి సుస్తీగాఉంది ; తనకి బొటనవ్రేలుమీద గోరుచుట్టులేచింది. ఇంకేంకావాలి? “మనిషి తన ఆత్మని శిశాచాలకి అమ్ముకునేందుకు యింతకంటే ఏమీఅట్కర్లేదు. నామట్టుకునేను, ఆత్మని అమ్ముకునేందుకు సిద్ధంగావున్నాను,” అంటూ నాలుగువైపులా కలయజూశాడు.

తను అన్నమాటలు, తన చెవులకి విపరీతంగా తోచాయి. తను న్యూహాంప్షైర్ మనిషి. ఆత్మని శిశాచాలకి అమ్ముకుంటానన్నాడు. పోనీ, అమ్ముకుంటాడు.

అంతేగాని, అన్నమాట తప్పడందేనికి? సాయంత్రందాకా చూశాడు. తన ఆత్మని కొనేందుకు ఏ పిశాచమూరాలేదు. అక్కడితో మనసు కాస్త తేరిపిని పడ్డట్టయింది.

మర్నాడు సాయంత్రం భోజనాలవేళ, మంచిబట్టలు వేసుకున్న అపరిచితవ్యక్తి ఒకడు, చక్కటి గుర్రబుగ్గీలో వచ్చి, - జాబెజ్ స్టాన్ ఉన్నారా? - అని అడిగాడు.

తనకి సంక్రమించబోయే ఆ స్తివిషయమై మాట్లాడటానికివచ్చిన స్నేహితుడగు ఆయన, - అని అబద్ధంచెప్పాడు. జాబెజ్ యింట్లోవాళ్లకి. కాని, జాబెజ్ కి తెలుసు అతనెవరో. ఆ పరదేశి చూపు లెందుకనో విషపూరితంగా ఉన్నాయి; అతను తన పలువరస ప్రదర్శిస్తూ నవ్వుతున్నాడు. జాబెజ్ పెంపుడుకుక్క పరదేశినిచూసి బిగ్గరగా మొరిగి, తోక ముడిచి, పారిపోయింది.

జాబెజ్, ఆపరదేశీ ధాన్యపుకొట్టు వెనకనైపులకి వెళ్లారు మాట్లాడుకునేందుకు. బేరసారాలు అయ్యాయి. సంతకం పెట్టేందుకు జాబెజ్ తనవేలు సూదితో గుచ్చుకోవాలి. గుచ్చుకునేందుకు పరదేశి వెండిసిన్ను యిచ్చాడు.

జాబెజ్ చేతిమీది గాయం మానిపోయిందిగాని, తెల్లమచ్చ మాత్రం మిగిలింది.

ఆ తర్వాత జాబెజ్ స్టాన్ జీవితం, మొగ్గుతోడిగి, పువ్వుపూసింది. అదృష్టం అందుకుంది. పక్కవారు అసూయ

పడేటంత పాడిపంటలూ, పశుసంపదాను. వానావరదలు అందర్నీ బాధించేవిగాని జాబెజ్ ధాన్యపుకొట్టు చాయలకి వచ్చేవికాదు.

తొందరలోనే అతను, ఆచుట్టుపట్లవారిలో భాగ్య వంతుడయాడు. మిత్రులు అతన్ని స్తానిక ఎన్నికల్లో నుంచోమన్నారు ; నుంచోడ మేమిటి, నెగ్గడ మేమిటి ! జాబెజ్ స్టోన్ ప్రభుత్వఎన్నికల్లోకూడా నిలబడాలని ప్రచారం లేనదీశారప్పడే ! స్టోన్ కుటుంబంవారు మహాసంతోషంగా ఉన్నారు. పాలదాలిపక్కన నివశించే పిల్లులు ఎంతహాయిగా ఉంటాయో, అలావుంది వాళ్ల స్థితి. అందరూ సుఖంగానే ఉన్నారు ; జాబెజ్ స్టోన్ ఒక్కడికే సుఖంలేదు.

మొదటిరోజుల్లో అతనికేమయినా తృప్తిగా ఉండేమో - అంతే ! నిర్భాగ్యదేవత మనని వొదిలి వెళ్లిపోవడమే గొప్పవిషయం. కష్టకాలం పూర్తిఅయి, కాస్త పచ్చ పచ్చగా రోజులు గడుస్తున్న మొదట్లో, ఏ ఆలోచనలూ రావు. కాని, కొన్నాళ్లయ్యాక వస్తాయి. అయిదేళ్లు చక్కగా గడిచాయి. ఆరోపడునుంచి అశాంతి పట్టుకుంది జాబెజ్ స్టోన్ కు.

చేతిలోవున్న పేముబెత్తితో తన ఖూనుకాళ్లమీద తాళివేస్తూ, పరదేశి పల్లపుపొలంలోనుంచి స్టోన్ వున్న చోటుకి వచ్చాడు. పరదేశి వేసుకున్న నల్లటిబూట్లు నిగనిగ

లాడుతున్నాయి. ఆ బూట్లు ఎందుకనో జాబెజ్ స్టోన్ కి బావులేదు.

“శ్వేత పాలం! బంగారం పండ్లపాలం,” అన్నాడు పరదేశి.

“కొందరు మంచిపాలం అంటారు, కొందరు కొండ్ర అంటారు,” అన్నాడు స్టోన్.

పలునరున ప్రదర్శించే నవ్వుతో పరదేశి అన్నాడు :
“ఎవరుపడ్డ కష్టాన్నివారు చిన్నబుచ్చుకో సవసరిలేదు. నువ్వు కష్టపడి ఈపాలాన్ని. యితవృద్ధిలోకి తీసుకొచ్చావ్! మన ఒప్పందం ప్రకారం తనఖా మళ్లీ ఏడాదికి తీర్మాని కదూ!”

“ఆ తనఖా విషయంలో నాకు ఒకటికెండు సూత్రాలు ఉన్నాయి,” అంటూ స్టోన్, భూస్వామికాశీలనకు నిస్సహాయంగా చూశాడు.

“సంశయాలా?” అన్నాడు పరదేశి, మొహ చిట్టిస్తూ.

గొంతు సవరించుకొని, జాబెజ్ చెప్పాడు :
“అవును - సంశయాలే! ఇది అమెరికాదేశం. కేసు ముక్కుకి సూటిగా పోయేమనిషిని - దేవుడూ దెయ్యంమీద నమ్మకంగలవాణ్ణి. మీరు నాచేత రాయించిన తనఖా దస్తావేజు కోర్టులో చెల్లదు.”

“కోర్ట్లు కావలసాచ్చాయా యిప్పుడు? ఎందుకు చెల్లదు కోర్ట్లో? భేషుగ్గా చెల్లుతుంది,” అంటూ, కామితాల పెట్టెలోనుంచి దస్తావేజు బయటికి తీశాడు పరదేశి. “ఫలానావారి కుమారుడూ, ఫలానా గ్రామకాపర స్తుడూ అయిన నేను, జాబెజ్ స్టోన్ ని, వ్రాయించియిచ్చిన తనఖా దస్తావేజు. నేటినుంచి ఏడుసంవత్సరములవరకు..... కోర్ట్లో ఎందుకు చెల్లదో చూస్తాగా!” అని బెదిరిస్తున్నాడు పరదేశి.

జాబెజ్ పరదేశి మాటలు వినడంలేదు. అతని దృష్టి ఎంతకీ, దస్తావేజుతోగానూ బయటికొచ్చిన ఒకడేవి మీదఉంది. అది చిమ్మెటలా కనిపించింది; కాని చిమ్మెట కాదు. జాబెజ్ దానినంకే చూస్తున్నాడు - కేంగ్రీ స్మితదృష్టితో చూస్తున్నాడు. అతి సన్నని మానవకంఠంతో “సోదరా, నన్ను కాపాడవ్! నన్ను రక్షించవ్!” అంటోంది ఆ స్వల్పప్రాణి.

జాబెజ్ తన చెయ్యి కాటా కదపక పూర్వమే. పరదేశి తనసిల్కు జేబుదుమ్మలులోకి ఆపురుగుని పట్టుకున్నాడు. సీతాకోక చిలుకని పట్టుకున్నట్టు పట్టుకొని. రుమాలుని మూలలనుంచి ముడివేశాడు.

జాబెజ్ అదిచూసి, బెదిరిన గుర్రంలా గడిగడిలాడాడు.

“ఆకంఠం స్ట్రీ వెన్స్ది. రుమాలుతో అతని కంఠానికి ముడివేసేస్తున్నావ్,” అని మూలిగాడు జాబెజ్.

పరదేశికి అది అర్థంగాక వింతగా చూశాడు.

“వ్యాపారమంటే వ్యాపారమే. వ్యాపారంలో కనికరం పనికిరాదు,” అన్నాడు పరదేశి.

సిల్కురుమాలు యింకా అతని చేతిలోనే వుంది. రుమాలులో యిరుక్కున పురుగు, తనప్రాణంమీద తీపితో, యిటూఅటూ కొట్టుకోవడం చూడలేక పోతున్నాడు జాబెజ్.

మనుషులు పురుగులంత స్వల్పప్రాణులనుకున్నావా? అని అడిగాడు.

“ఆ సిల్కురుమాలు అవతల పారేయ్,” అని కాళ్లా వేళ్లాపడి బతిమిలాడాడు.

ప్రార్థనల ఫలితమేమిటంటే, మరొక మూడేళ్ళు టైము దొరికింది - మరికొన్ని పరతులతో.

అటువంటి లా వా దే వీల్లో యిరుక్కున్నాకగాని ‘మూడేళ్ళు’ అనేది ఎంతవేగంగా పరిగెడుతుందో తెలియదు. ప్రతి ఉదయం అనుకునేవాడు - మరొకరోజు గడిచి పోయిందిగదా అని! ప్రతిరాత్రి పక్కమీదికి వారగగానే, దస్తావేజు స్ట్రీ వెన్స్ కంఠమూ జ్ఞప్తికొచ్చి, పరిపరివిధాల గాఢపడేవాడు.

రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ మనోబాధ ఎక్కువయింది. చివరి సంవత్సరం ఆఖరిరోజుల్లో, పరుగుపరుగున డేనియల్ వెబ్స్టర్ దగ్గరికి వురికాడు. న్యూ హాంప్షైర్ లోని క్రాస్ కార్నర్స్ కీ, మార్ష్ ఫీల్డ్ కీ ఆటే దూరంలేదు. డేనియల్ వెబ్స్టర్ కి యిరుగూ పొరుగూ అంటే మహాప్రీతి.

జాబెజ్ స్ట్రాన్ మార్ష్ ఫీల్డ్ చేరుకునేవేళకి తెలతెల్లవారు. తోంది. అప్పటికప్పుడే డేనియల్ నిద్దరనుంచిలేచి, తనపని వాళ్ళతోయిష్టాగోష్టి మాట్లాడుతున్నాడు. తనని చూడటానికి న్యూ హాంప్షైర్ మనిషి వచ్చాడని వినగానే, ఎక్కడ పని అక్కడ వాదిలేసివచ్చి, అతిథిని ఎంతో ఆదరంతో ఆహ్వానిస్తూ లోపలికి తీసుకువెళ్ళాడు. డేనియల్ వెబ్స్టర్ పద్ధతేలంత. అయిదుగురు తినగలిగినంత ఆహారపదార్థాలతో జాబెజ్ స్ట్రాన్ కి విందుచేసి, క్రాస్ కార్నర్సులోని స్త్రీ పురుషులు యావన్నంది చరిత్రా అడిగి, తను తన అతిథికి చేయగలసాయం ఏదైనావుంటే చెప్పవలసిందిగా కోరాడు.

జాబెజ్ తనదొక తనఖా వ్యవహారమని చెప్పాడు.

“నేను తనఖా కేసులు వాదించి చాలా కాలమయింది. ఈ రోజుల్లో నేను సుప్రీమ్ కోర్టు కేసులు మినహా మరేవీ పట్టడంలేదు. అయినా, నాకు చేతనైన సాయం, నేను తప్పకుండా చేస్తాను,” అన్నాడు డేనియల్ వెబ్స్టర్.

“పదేళ్ళ ఈమధ్య కనిపించని ఆశాకిరణం మొట్ట

మొదటిసారిగా కనిపిస్తోంది,” అన్నాడు జాబెజ్.

డేనియల్ జాబెజ్ వంక చూసి చిరునవ్వు నవ్వాడు. పర్యతాలచాటునుంచి సూర్యోదయమైనట్టు వుంది ఆ చిరునవ్వు.

“విశాచాల పిడికిట్లోకి వెళ్లి ఇరుక్కున్నావ్, సోదరా! నేను నీకేసు పడతాను. ఏమీ భయపడకు.”

“డేనియల్ నెబ్ స్టర్ నాకేసు పట్టడమే!”

“అవును. డెబ్బయ్యిదు యితర కేసులు నిర్విహించాల్సివుంది. అయినప్పటికీ నేను నీకేసు తీసుకుంటున్నాను.”

డేనియల్ నెబ్ స్టర్ అంతవాడు తమయింటికి వచ్చేటప్పటిప్పటికీ, జాబెజ్ కుటుంబంలోనివారి సంతోషానికి పట్టపగ్గాలు లేకపోయాయి. భోజనాలయొక్క ఎవరిగదులలోకి వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు - స్త్రీడరుగారూ క్లయింటిగూ మట్టుకే వ్యవహరించి మాట్లాడుకునేందుకు దిగిపోయారు. ముందు వరండాలో కూచుని మాట్లాడుకోమంది మిసెస్ స్టోన్. కాదు, నెనకనున్న వంటవసారాలో కూచుంటూ - అన్నాడు డేనియల్ నెబ్ స్టర్.

ఇద్దరూ వంటవసారాలో కూచుని, పరదేశి రాక కోసం, ఎదురుచూస్తున్నారు. నిష్పలకుంపటి భగభగమండు తోంది. రాత్రి పన్నెండూ కొట్టేవేళకి వస్తానన్నాడు ఆ పరదేశి.

డేనియల్ వెబ్ స్టర్ లాటి మనిషి. సరసని కూచుని కబుర్లు చెప్పకోవడంకంటే కావలసినదేముంది? కాని, గడియారం టిక్ టిక్ మంటున్నకొద్దీ, జాబెజ్ మొహం వాడిపోనారంభించింది. నిముషాలు గడుస్తున్నకొద్దీ అతని కళ్ళు కాంతివిహీనంకాసాగాయి. పదకొండున్నర కొట్టారు. జాబెజ్ విపరీతంగా భయపడుతూ యిలాఅన్నాడు.

“మిస్టర్ వెబ్ స్టర్, మిస్టర్ - మీరు పారిపోండి. మీ గుర్రబుగ్గిమీద ఎంతవేగంగా వెళ్ళిపోవడానికి వీలు వుంటుందో, అంతవేగంగా వెళ్ళిపోండి. న్యూ హాంప్ షైరుకి మీరు మణిపూసలాటివారు. మీలాటివారు యూనియన్ ని రక్షించాలి. ఆ దుష్టుడికంటే పడకూడదు మీరు.”

“ఈ సంగతి చెప్పేందుకా, సోదరా, నన్ను యింత దూరంనుంచి తీసుకొచ్చావ్?” అని ఏమాత్రం చలించ కూడా అన్నాడు న్యాయవాది.

సరిగ్గా అదే టైముకి తలుపుతట్టిన శబ్దమయింది.

“మీ గడియారం కాస్త స్లో అనుకుంటాను,” అని జాబెజ్ తో అంటూ, తలుపు తెరిచేందుకు వెళ్ళాడు డేనియల్ వెబ్ స్టర్.

నిష్పలకుంపటి వెలుగులో ఆ పర దేశి నల్లగాపొడుగ్గా వున్నాడు. అతనిచేతిలో నల్లని అట్టపెట్టె ఒకటివుంది. కత్తులూ కాయితంవుండే ఆ అట్టపెట్టెని చూసేటప్పటికి జాబెజ్

పైప్రాణాలు పైకెగిరి పోవడంతో, గదిలో ఒకమూలగా వొదిలి కూచున్నాడు.

పరదేశికళ్లు, అర్ధరాత్రివేళ అడవిలో గుంటసక్క కళ్లు మెరిసినట్టుగా మెరుస్తున్నాయి. “తమరు మిస్టర్ వెబ్ స్టర్ అనుకుంటాను,” అన్నాడు డేనియల్ వెబ్ స్టర్ని ఉద్దేశిస్తూ.

“అవును - జాబెజ్ స్టోన్ స్టీడర్ని. తమపేరు తెలుసుకోవచ్చా?” అన్నాడు డేనియల్, మిలమిలలాడే నేత్రాలతో.

“నన్ను చాలాపేర్లతో పిలుస్తారు ఈ చుట్టుపక్కల వాళ్లు. ప్రస్తుత వ్యవహారానికి స్కాచ్ అను పేరుతో పిలవండి. ఆపేరుతోటే పిలుస్తున్నారు నన్ను ఈ ప్రాంతం వాళ్లు,” అన్నాడు పరదేశి.

“ఇప్పుడు నేను మిమ్మల్ని కోరేదేమిటంటే, న్యాయ సూత్రాలమీద విశ్వాసంవున్న ఉత్తమపాదులు కాబట్టి మీరు, నాఆస్తిని నాకు స్వాధీనం చేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను,” అన్నాడు పరదేశి తన పలువరస కనిపింపజేస్తూ.

సరి, ఇంక అక్కడితో వాదప్రతివాదాలు ప్రారంభమయ్యాయి. వాగ్యుద్ధం మహతీవ్రంగా సాగింది. డేనియల్ వెబ్ స్టర్నే సమ్మొకున్నాడు జాబెజ్. కాని, పరదేశి

వాదబలం ఏమంత తీసిపోవడంలేదు. వాళ్ల వాగ్వాదం తీవ్ర స్తాయినందుకుంటున్నకొద్దీ, జాబెజ్ గుండె దడదడలాడేది. అతని కళ్లన్నీ అట్టపెట్టెమీదే!

ఘట్టించిక్క ఎక్కడంటే, దస్తావేజు అబద్ధంకాదు; దస్తావేజుమీద జాబెజ్ సంతకం అంతకంటే అబద్ధం కాదు. డేనియల్ నెబ్స్టర్ ఎన్ని మెలికలువేసి, ఎన్నివంక రులు తిప్పినా, ఎన్నిసార్లు బల్లగుద్దినా, ఆ “నిజం” (fact) నుంచి పారిపోవడానికి వీలులేదు. అందుకని రాజీపడడా మన్నాడు - కాని పరదేశి వొప్పకోలేదు.

ఆస్తివిలువ మునుపటికంటే యిప్పుడు ఎన్నోరెట్లు పెరిగిందన్నాడు డేనియల్. కాని, పరదేశి అనడం మాట లతో పనిలేదనీ, కాయితంలో ఎలావుందో అలా జరిపించి తీరాలనీ అంటున్నాడు. డేనియల్ నెబ్స్టర్ సమర్థుడైన స్ట్రీడరే, అతనికి సమానవుజ్జగా కనిపిస్తున్నాడు ఈ పరదేశి.

చివరికి పరదేశి చిన్న ఆవలింత ఆవలించి యిలా అన్నాడు: “మిస్టర్ నెబ్స్టర్, మీ క్లయింట్లు తరచున మీరు జరిపినవాదం, మీ ప్రజ్ఞావిశేషాన్ని కొనియాడు తోంది. ఇలావాదిస్తూ కూచునేందుకు నాకు టైములేదు. అంచేత, వ్యవహారం తొందరగా తెమిలిస్తే...”

ఆ మాటలు వినేటప్పటికి జాబెజ్ గడగడలాడాడు.

డేనియల్ నెబ్స్టర్ నుదురు నీలమేఘమంత నల్లగా అయిపోయింది.

“మీకు టైమువుందో లేదో నాకనవసరం. నా క్లయింట్ అయిన జాబెజ్ స్టోన్ అమెరికను పౌరుడు. అమెరికను పౌరుని ఆస్తిపాస్తుల్ని ఏపరదేశీ ఈవిధంగా లాక్కోవడం అమెరికా వాప్సకోదు.”

“నేను పరదేశినా? ఎవరన్నారా మాట? నేను పరదేశి నెందుకవుతాను?” అన్నాడు పరదేశి స్వల్ప కోపంతో.

“మీరు యింతవరకూ అమెరికన్ సిటిజన్ షిప్ కోరనప్పుడు పరదేశి ఎందుకుకారు?”

పలువరస ప్రదర్శించే గ్రహస్థూహమైన చిరునవ్వు ఒకటిపాడేసి, పరదేశి అన్నాడు: “నేను అమెరికన్ ని కానని ఎవరనగలరు? నాపేరు టెలియనివాల్లు లేదే! ఎగొచ్చీ, నేను మీ అందరికిమల్లై బడాాయిలు చెప్పుకోవడంలేదు.”

డేనియల్ నెబ్స్టర్ కణతలు వుగ్బాయి. “అయితే, నాక్లయింట్ కేసు, న్యాయస్థానంలో విచారించవలసి వుంటుంది.”

“మామూలు కోర్టువారు పరిశీలించదగ్గ కేసుకాదు యిది. అదీగాక, ఈ అర్థరాత్రివేళ...”

“ఎలాటివేళప్పుడైనా సరే, ఎటువంటి కోర్టుయినా

సరే - అమెరికన్ జడ్జీ, అమెరికన్ జ్యూరీ అయితే చాలు - వారి తీర్పుకి మేము బద్ధులమైవుంటాం,” అని బింకంగా పలికాడు డేనియల్ వెబ్ స్టర్.

“సరే - మీరన్నప్రకారం,” అంటూ పరదేశీ తలుపువైపు చూపించాడు. తలుపు తెరిచేటప్పటికి ఈదురు గాలి రివ్వన కొట్టింది. ఆ ఈదురుగాలి పాదాల చప్పుడుని కూడా పట్టుకొచ్చింది. ఊణుణుణానికీ పాదాలచప్పుడు మరి దగ్గరకా నారంభించింది. అది మనుషుల అలికిడే, మనుషులు నడిచివస్తున్నారు. కాని, ఆమనుషులు సజీవుల్లో విగతజీవుల్లో తెలియడంలేదు. నిప్పుల కుంపటి సీలంగామండు తోంది. తలుపు బాగ్లా తెరుచుకుంది. పన్నెండుగురు మనుషులు, ఒకళ్లతర్వాత ఒకళ్లుగా, లోపలికి ప్రవేశించారు.

జాబెజ్ కి నవనాడులుగా కుంగిపోయాయి. యూనియన్ విద్రోహి వాల్టర్ బట్లర్, ప్రజలని చిత్రవధచేసే సైమన్ గిడ్చి, సముద్రపు ఓడలు కొల్లగొట్టే టీచ్ - యిలాటి వాళ్లంతా ఉన్నారు. వాళ్లందరిపేర్లు వరసవరసని చెప్పాడు పరదేశీ. ఒక్కొక్కడొక కిరాతకుడు.

“ఈ జ్యూరీ మీకు సమ్మతమేనా, మిస్టర్ వెబ్ స్టర్?” అని నెటకారంగా అడిగాడు పరదేశీ.

డేనియల్ వెబ్ స్టర్ కి నుదురు అంతా చెమటపట్టింది గాని కంఠంమట్టుకు బింకంగా ఉంది.

“ఓ - సమృతమే. బెనిడిక్ట్ ఆరోనాల్డ్ కూడావుంటావా? బావుండేది,” అన్నాడు డేనియల్ వెబ్స్టర్. (బెనిడిక్ట్ ఆరోనాల్డ్ ఒకటో నెంబరు దేశద్రోహి).

జాబెజ్ చెప్పకోవలసిందేమీలేదు. అతనినోటమ్మట మాటవస్తేగదా! ఈ పన్నెండుగురు “మహాపురుషుల్ని” చూసి, ఒక్కసారి కీచుమని అరిచి, నిస్త్రాణతో మూర్ఖులొ మునిగిపోయాడు జాబెజ్.

అంతమాత్రాన న్యాయవిచారణ ఆగలేదు; దాని దారిని అదిసాగింది. డేనియల్ వెబ్స్టర్ రకరకాల జజ్జీలని జ్యూరీలని చూశాడుగాని, యిలాటి దేవాంతకులతో కూడిన జ్యూరీని ఏనాడూ చూడలేదు.

నిశ్చలంగా కూచున్నారు పన్నెండుగురూ. పరదేశీ తనకేసు చిలవలూ పలవలూతో చెప్పుకున్నారు. డేనియల్ వెబ్స్టర్ ఏదైనా అభ్యంతరం చెబుతున్నప్పుడు, జ్యూరీ ఆ అభ్యంతరాన్ని ఆమోదించేవారుకాదు; అదేగనక పరదేశీ విషయంలో అయితే, ఆమోదిస్తుండేవారు. డేనియల్ వెబ్స్టర్ ఏదో నడుం కట్టాడన్నమాటేగాని, ఆ నచ్చిన వాళ్ళందరూ పరదేశీ తరపువాళ్ళు గదా!

పరదేశీ చెప్పకోవలసిందంతా చెప్పకోవడం అయి పోయింది. డేనియల్ వెబ్స్టర్ నిలబడ్డాడు. కణకణలాడే

యినపకడ్డీలా వున్నాడు మనిషి. నోరు మెదిపితే, యింక ఉరుముగా మెరుపులా వెలువడుతాయి. చీకట్లో నడుస్తున్న మనిషి గోతిలో ఫడబోయి తప్పించుకున్నట్లు, ఒక్కసారి నుదుటిమీది చెమటని తుడుచుకు, మాట్లాడదలుచుకున్నది మాట్లాడకుండా ఆగాడు.

వాళ్ళందరూ పరదేశికోసం వచ్చారు ; జాబెజ్ స్టోన్ గురించిన చింత అందులో ఒక్కడికీలేదు. పరదేశి మాట్లాడే విధానం, ఆ పన్నెండుగురితీరూ - ఈ విషయాన్ని సుస్పష్టం చేసింది. వారి దగ్గరవున్న ఆయుధాలే తను వుపయోగించి లాభంలేదు. తనలోని రాద్రజ్వాలే వారికళ్ళలో వెలుగై మండుతోంది. ఆ వెలుగుని తను తుడిచెయ్యాలి. అందుకని మెత్తని కంఠంతో, చాలా సౌమ్యంగా మొదలుపెట్టాడు.

ప్రతిపలుకూ సుస్పష్టంగా వినిపించేటట్టు చెప్పనారంభించాడు. తీగెమీద సంగీతం పలికించినట్టున్నాయి ఆ మాటలు. పొగడ్తుగానీ నిందలుగానీ లేవు అందులో. దేశమంటే ఏమిటి, మనుషులంటే ఏమిటి - అని విడమరిచి చెబుతున్నాడు.

అందరికీ తెలిసే లేత విషయాలతో ప్రారంభించాడు. వయసులో వున్నప్పుడు అర్థమయే ప్రత్యూష సౌందర్యం, ఆకలిగా వున్నప్పుడు హితవయే ఆహారపదార్థం, బాల్యంలో ఉన్నప్పుడు బోధపడే అనుదిన ఆనందం - యివి అందరికీ

తెలిసేవి, అందరూ వొప్పకునేవి. మంచివస్తువులు అందరికీ మంచివే. అందుకు సంశయం లేదు. కాని, ఆ మంచివస్తువులుకూడా మానవునికి స్వాతంత్ర్యం లేనప్పుడు చెడుగా పరిణమిస్తాయి. శానిసత్వమే శాధలన్నిటికీ మూలకారణం. శానిసత్వం గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు, అతని కంతం కంచు గంటలా మోగింది.

అమెరికాదేశపు మొదటి దినాలగురించి చెప్పాడు. నాలుగు వైపులకీ చాచుకుపోదాం - అని ఉపన్యాసాలు దంచే మనుషులుకాదు, ఆనాటి మూలపురుషులు. వాళ్ళు తప్పులు చెయ్యకపోలేదు. తప్పులుచేశారు, పొరబాట్లు చేశారు. ఆ తప్పులనుంచి, పొరబాట్లనుంచి, ఆ శ్రమదమాల నుంచి కొత్తదైనది ఒకటి ఉద్భవించింది. ఆ కొత్తని సృష్టించడంలో హిక్షైషులూ పంచకులూ ఒకే మూదిరిగా శ్రమించారు.

జేనియల్ వెబ్ స్టర్ట్ జాబెజ్ స్టోన్ ని చూపించాడు. స్టోన్ సర్వసాధారణవ్యక్తి. దురదృష్టం అతన్ని నిరంతరం పీడిస్తూండేది. అందునుంచి విముక్తి పొందాలనుకున్నాడు. ఆ దురదృష్టంనుంచి విముక్తి పొందినందుకు ఫలితంగా, అతను యింక కలకాతం కష్టపడవలసిందేనా? అతను ఏమంత చెడ్డవాడుకాదే - దైవభీతి, సంఘభీతి వున్నమనిషి. అతనిలో లోపాలు తేవనికాదు. మొండివాడు, పిసినిష్టి -

కాని మనిషి మట్టుకు అవును. మానవజన్మే దుఃఖాశ్రువులతో కూడినది; అంతమాత్రాన మానవజన్మలో గొప్పతనంలేదని అనుకోరాదు. మనిషి మనిషిగా బతకడమే నిజధర్మం. మానవజాతి ఆసంగతి మరువకూడదు.

డేనియల్ వెబ్ స్టర్ ఫలానా మనిషికోసమని వాదించడంలేదు. మనుషులందరితరపున, అతను వకాలతు పుచ్చుకు వాదిస్తున్నాడు. మానవజాతి జయాపజయములు అతను వర్ణిస్తున్నాడు. మానవుని ప్రయాణం అవధిలేనిది - కాని, అతనికి దారిపొడుగునా అవరోధాలే! ఈ ప్రయాణం ఎందుకో, దేనికోసమో - ఎవరూ చెప్పలేదు. ఏనాటికైనా చెప్పగలిగేది మానవుడొక్కడే.

నిష్పలకుంపటిలోని నిష్ప ఆరిపోతోంది. చల్లటి ప్రత్యాషవనాలు వీస్తున్నాయి. డేనియల్ వెబ్ స్టర్ తను చెప్పదలుచుకున్నది పూర్తిచేసేవేళకి, బూడిదరంగు వెల్తురు వచ్చింది. తనను పెంచినగడ్డ గురించి, వెబ్ స్టర్ మాట్లాడిన మాటలతో న్యూ హాంప్ షైరు యావత్తూ ప్రతిధ్వనించింది. మనిషన్నవాడు నేలని ప్రేమిస్తాడు. నేలనిపట్టుకు దేవుల్లాడు తాడు. జ్యూరీ సభ్యులు ఏనాడో మర్చిపోయిన విషయాలు; వాళ్ళకళ్ళకి కట్టినట్టు ప్రదర్శించాడు డేనియల్ వెబ్ స్టర్.

అతని కంఠధ్వని వారి చెవులమీదగాక హృదయాల మీద మోగింది. అదే అతనిలోని బలసంపద. డేనియల్

కంఠస్వరం జ్యూరీలో ఒకతనికి, కీకారణ్యంలోనుంచి కీచు మని వినిపించే శబ్దంలా ఉంది ; మరొకతనికి సముద్రతరం గాలువాడే సంగీతంలా ఉంది ; ఇంకొకతనికి తనదేశమాత దీనాలాప మనిపించింది ; వేరొకతనికి స్మృతిపథంలో అడుగునపడ్డ దృశ్యాల్ని జ్ఞప్తికి తెచ్చింది. ప్రతివాళ్లకీ ఏదో ఒకటి కనిపించింది ; ఏదో ఒకటి గుర్తుకొచ్చింది. తను జాబెజ్ స్టోన్ని రక్షించగలిగాడో లేదో తెలియదుగాని, చెప్పదలుచుకున్నదంతా మట్టుకు చెప్పేశాననుకున్నాడు డేనియల్ వెబ్స్టర్. కాని, ఒక్కటిమాత్రం డేనియల్ కి తెలుసు. జ్యూరీ కళ్లలోగానీ, జడ్జి కళ్లలోగానీ వెనకటి తళుకులేదు. అందరు మనుషులకి మల్లనే ఉన్నాడు వాళ్లూను. వాళ్లు మనుషుల్లా అయ్యారు.

పర్వతంలా నిలబడ్డ డేనియల్ వెబ్స్టర్, “యింక మీరు తీర్పుచెప్పాల్సివుంది,” అన్నాడు జ్యూరీని ఉద్దేశిస్తూ.

వాల్టర్ బట్లర్, జ్యూరీతరపున తీర్పు చెప్పేందుకు, తన స్తానంలో నిలబడ్డాడు. పరదేశీవంక తీక్షణంగా చూస్తూ బట్లర్ అన్నాడు : “జాబెజ్ స్టోన్ దే సబబు. అతనిదే రైటు.”

ఆ మాట వినేటప్పటికీ, పరదేశీ ముఖంలోని సవ్వ కాస్తా మాయమైంది. కాని వాల్టర్ బట్లర్ ఎంతమాత్రం వెనకాడకుండా యిలా అన్నాడు. “రాతకోతల ప్రకారం

రైటు కాకపోయినా, డేనియల్ వెబ్స్టర్ ప్రసరింపజేసిన కొత్త వెలుగుతో చూస్తే, జాబెజ్ స్టోన్ ది రైటు అనక తప్పదు.”

ఇంతలో కాకులుకూసే వేళ అయింది. లోకం తెల్ల బడ నారంభించింది. ఉప్పెన మాదిరి ఎలావచ్చారో, అలానే వెళ్లిపోయారు పన్నెండుగురు పెద్దమనుషులూ.

పరదేశి డేనియల్ వెబ్స్టర్ వంక వంకరచూపులు చూస్తున్నాడు. డేనియల్ అతని దగ్గిరవున్న కాయితం పుచ్చుకు, నాలుగు ముక్కలుగా చించేశాడు. కాయితం చించడం అయిపోయాక, పరదేశి బుజంమీద చెయ్యివేసి, జబ్బు గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

“ఇదేమిటి! ఇదేమిటి!! నేను మీకు ఏమైనా, ఈ కేసుకుద్యులకిగాను డబ్బు యివ్వాలివుంటే, యిచ్చుకుంటాను చెప్పండి; అంతేగాని, ఈజబర్దస్తీ ఏమిటి?” అన్నాడు పరదేశి.

“సరి - యివ్వకుండా నిన్ను వొదిలి పెడతా ననుకున్నావా? ఆటేబుల్ దగ్గిర కూచుని నువ్వు ఒక కాయితం రాసియివ్వాలి యిప్పుడు. జాబెజ్ స్టోన్ నిగానీ, అతని వారసులనిగానీ, జ్ఞాతిసామంతాదులనిగానీ ఏనాడూ ఎటువంటి యిబ్బంది పెట్టనని కాయితం రాసియివ్వాలి.”

పరదేశి ఆప్రకారమే కాయితం రాసియిచ్చాడు. అతను కాయితం రాస్తున్నంతసేపూ, అతని కోటు కాలరు తనచేతిలో పుచ్చుకునేవున్నాడు డేనియల్.

కాయితం రాయడం అయిపోయాక, “యింక నేను వెళ్లవచ్చునా?” అని అడిగాడు పరదేశి, విపరీతంగా భయపడుతూ.

మతలబు సరిగ్గావున్నదీ లేనిదీ చూసినమీదట డేనియల్ అన్నాడు. “వెళ్తావా? ఎక్కడికెళ్తావ్? మనిద్దరి మధ్యావున్న లావాదేవీలు యింకా పూర్తికానిదే ఎక్కడికెళ్తావ్? నిన్ను మార్ష్ ఫీల్డ్ తీసుకుపోదా మనుకుంటున్నా. అక్కడ గోలియాత్ అను గొర్రెపొట్టలు ఒకటి ఉందినాకు. దానిగొమ్ములు ఎంతవాడి అయినవంటే, యినుప తలుపుల్ని కూడా చీల్చగలవు. సీమీదకి దాన్ని వుసిగొల్పి, ఆపైన ఏం జరుగుతుందో చూడాలనివుంది.”

కాళ్లావేళ్లాపడి బతిమాలుకోవడం మొదలెట్టాడు పరదేశి. తనను రక్షించమని ప్రార్థేయపడ్డాడు. మనిషిజానలా అయిపోవడంచూసి, డేనియల్ వెబ్ స్ట్రే అతనిపట్ల దయ తలచాడు.

“నేను మీ చెయ్యిచూసి, మీకు జరగనున్న మంచి చెబుతాను,” అన్నాడు పరదేశి డేనియల్ వెబ్ స్ట్రేతో.

డేనియల్ కి యిలాటి నమ్మకాలేమీలేవు. కాని

తమాషాకని చెయి చూపించుకున్నాడు. హస్తసాముద్రికం బాగా తెలిసినవాడల్లే వున్నాడు పరదేశి.

డేనియల్ చేతిలోని ఈగీతలూ ఆగీతలూచూసి,
“మీకు ఆకాశాన్ని అంటే కోరికలు వున్నాయి,”
అన్నాడు.

“నిజమే!” అన్నాడు డేనియల్. అతనికి ప్రెసి
డెంట్ అవాలని వుందనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే!

“కనుచూపుమేరలో కనిపిస్తుంది. అందినట్టే ఉం
టుంది. కాని అది మీచేతికి చిక్కదు. మీరు విస్మరింపబడ
తారు. మీకంటే తక్కువవాళ్లు ప్రెసిడెంట్ అవుతూం
టారు.”

“అయినా ఫరవాలేదు, నేడు డేనియల్ వెబ్ స్టర్ట్ గా
మిగులుతానుగా! ఆతర్వాత?”

“మీకు యిద్దరు దృఢకాయులైన తనయులు. ఇద్ద
రికీ మీరు దారి ఏర్పరిచా ననుకుంటున్నారు. కాని ఇద్దరూ
చెరొక యుద్ధంలో మరణిస్తారు. పేరు ప్రఖ్యాతులు పొంద
కుండానే మరణిస్తారు,” అన్నాడు పరదేశి తలపంకిస్తూ.

“ఒతకనీ చావనీ - వారు నా కుమారులుకదా! వాళ్ల
గురించిన దిగులు నాకేమీలేదు. ఇంకొక్కప్రశ్న : నాజీవిత
మంతా యూనియన్ కోసం ధారపోశాను. ఈ యూనియన్

బయటి శత్రువులనీ, లోపలిశత్రువులనీ జయించి ఉక్కు
కోటలా అవడం నేను చూస్తానా?" అని అడిగాడు డేని
యల్ వెబ్స్టర్.

“అది మీరుచూడరు. కాని ఈ యూనియన్ ఉక్కు
కోటలా అవడం మట్టుకునిజం. మీతరవాత, కొన్ని వేలమంది
మీ ఆదర్శకోసం, హతులవుతారు. మీమాటలే వారికి
ఆ ఉత్తేజాన్ని శక్తిని యిస్తాయి,” అని చెప్పాడు పరదేశి.

“ఓ - యిలాటిజోష్యం నాకు చెప్పకు. నాకాలిఫో
ర్నియా తినకపూర్వమే పారిపో,” అని డేనియల్ వెబ్
స్టర్ కాలు విదిలిచేటప్పటికీ, పరదేశి, పరుగో - పరుగు
అంటూ పారిపోయాడు - తన అట్టపెట్టె బుచ్చుకు.

ఆనాటినుంచి ఈనాటిదాకా, న్యూహాంప్షైర్ లో
దేయ్యాలు అగుపించడంలేదు అంటారు అక్కడివాళ్లు.

పెద్దంతరం

విల్లా కాథర్

(1875 - 1947)

వర్జీనియా రాష్ట్రంలో జన్మించి, నెబ్రాస్కాలో పెరిగింది. నెబ్రాస్కా విశ్వవిద్యాలయంలో చదువుకు, పిట్స్ బర్గ్ లో కొన్నాళ్లు టీచరు చేసి, పత్రికాప్రపంచంలో ప్రవేశించేందుకు న్యూయార్కు వెళ్లింది.

సూటిగా, ఉన్నదున్నట్లు చెప్పడం, ఆమె రచనలోని ప్రత్యేకత. ఆమె నవలల్లో నెబ్రాస్కా వాతావరణం చాలా చక్కగా కనిపిస్తుంది. ఉత్తమ సాహితీపరురాలు - అని పిలుచుకుంది విల్లా కాథర్. “గోజీక్” (పెద్దంతరం) కథ ‘అబ్స్క్యూర్ డెస్టినీస్’ అను కథాసంపుటిలోనిది.

పెద్దంతరం

గుండెకాయ సరిగ్గాలేదని డాక్టరు చెప్పేటప్పటికి గోజీకీ వొప్పకోలేదు - తను నమ్మనన్నాడు.

“కాస్త ఉబ్బసమన్న మాటేగాని, నాగుండెకేం, భేషుగ్గాఉంది. నీరుడు వేసంగుల్లో కాబోలు, గడ్డివాము నేస్తున్నప్పుడు ఊపిరాడక, కొద్దిగా బాధపడ్డాను. అంతే గాని, నాగుండెకాయ కేం?” అన్నాడు గోజీకీ.

“నాకంటె మీకు ఎక్కువ తెలిసినప్పుడు, మీరు నాదగ్గరికి రావడమెందుకు చెప్పండి? గుండెకాయ సరిగ్గా వుండకపోవడం వల్ల నే, ఆ ఊపిరాడకపోవడం. ఇప్పుడు మీ వయసు అరవై అయిదు. పడ్డన్నాళ్లు కష్టపడ్డారు. మీగుండె బాగా అలిసిపోయింది. అంచేత, ఇకనుంచి కొద్దిగా విశ్రాంతి తీసుకుంటూ బరువుపనులు మానెయ్యాలి. చేతికెదిగిన కొడుకులు అయిదుగురువున్నారు కదా!”

డాక్టరువంక కొద్దిపాటి ఆశ్చర్యంతో చూశాడు గోజీకీ. కనురెప్పలు కళ్లని త్రికోణాకారంలో మూశాయి. అవిమందస్థితపీటణాలు. చూడటానికి గోజీకీ జబ్బు మనిషిలా లేడు. అతను వయసులో పెద్దవాడయ్యాడన్న మాటే

గాని మొహం అంతగా ముడతలుకూడా పడలేదు. మీసకట్టు చెంపలకీ పెదిమలకీ రంగునిస్తోంది. జుట్టంతా యింకా నెరవనుకూడా నెరవలేదు. ఎత్తయిన నుదుటిమీద సమానాంతర రేఖల్లా గీతలు వున్నాయి. ఆసక్తి కనబరచడమనేది అతని ముఖలక్షణం. తృప్తి, ఆత్మసంతృప్తి అతని మొహంమీద తాండవమాడుతూంటాయి. నిర్గుణమూర్తిలా కనిపిస్తాడు బయటివాళ్ళకి.

“గుండెకాయ సరిగ్గా లేకపోతే వేసుకునే మాత్రలు మీదగ్గిర లేవా?”

డాక్టరుకి చిరుకోపం వచ్చింది. “నేనయితే అంత అశ్రద్ధ చెయ్యను.”

“అంటే ఏమిటి? ఇంక కాఫీ తాగవద్దంటారా?”

“మీ స్టిటిలోవుంటే నేను అంత కాఫీతాగను. కాఫీ తాగొద్దనీ, చుట్ట కాల్చవద్దనీ చెప్పి ప్రయోజనంలేదు. అంచేత, అలాటివి చెప్పడంలేదు. పొలంపని తప్పనిసరిగా తగ్గించుకోవాలి. ఇంటిపట్టునవుంటూ గొడ్డుగోదా, చెట్టూచేమూ చూసుకోవచ్చు. అంతేగాని, పొలాల వెంబడి పడిపోకూడదు,” అని సలహా ఇచ్చాడు డాక్టరు.

“ధాన్యం తొక్కించవచ్చా?”

“చెయ్యకూడదు.”

నాసలు ముడివేస్తూ రోజుకీ అడిగాడు: “ఇంకెప్పుడూ చెయ్యకూడదా?”

“అయిదారేళ్ళపాటు చెయ్యకూడదు. ఆపైమాట తర్వాత చూసుకుందాం. ఇంటినంటిపెట్టుకు మీ ఆవిడకి సాయంచేస్తూ వుండండి. మేరీలాటి భార్యే నాకువుంటే, నేను గడపదాటి నెళ్ళేవాణ్ణా!”

రోగి కొద్దిగా ఇకిలించాడు. “తిరక్క చెడతాడు మొగవాడు. వంటిల్లు పట్టుకు దేవుళ్ళాడుతూ నేనెక్కడ కూచోగలను? నిజానికి, మేరీయే నాకుంటే ఎక్కువ కష్ట పడుతుంది.”

“అంచేత, ఇంటిపట్టునవుంటే, ఆమెపని కొద్దిగా తేలిక అవుతుంది. మీవాళ్ళు ఎంతో మంచివాళ్ళు. అందరూ మిమ్మల్ని పువ్వుల్లోపెట్టి పూజిస్తారు. హాయిగా సుఖంగా కొన్నాళ్ళపాటు గడపండి.”

“అవును, మా పిల్లాజెల్లా చాలా మంచివాళ్ళు,” అని, డాక్టరు మాటలకి ఆమోదం తెలిపాడు రోజుకీ.

డాక్టరు చీటీమీద మందురాసియిచ్చి, మొన్న మధ్యనే పెళ్ళిఅయిన రువోల్పు ఎలావున్నాడని అడిగాడు రోజుకీని. రువోల్పు వేరే కొంతపొలం కౌలుకి తీసుకున్నాడు. “పాలీ ఎలావుంది? అత్తాకోడళ్ళమధ్య పొరుపులు లేకుండా గడిచిపోతోందిగదా! పాలీ పట్న వాసపుపిల్ల అనుకుంటాను.”

“పాలీ చాలా మంచిపిల్ల. మా ఆవిడకి కోడల్ని ఎలా చూసుకోవాలో గాగా తెలుసు. కోడలు కాస్త నాజూకైన అమ్మాయ్! అయినా, ఆమాత్రం నాజూకు లేకపోతే ఎలా ఈరోజుల్లో?” అంటూ రోజీకి తలపంకించాడు. కోడలు గురించిన ప్రస్తావన వచ్చేటప్పటికి అతనికి ఎంతో సంతోషమయింది. ఆమె గురించి రెండు మంచిముక్కలు చెప్పకుండా వుండలేకపోయాడు.

“గాలివాన వచ్చేటట్టు ఉంది. చినుకులు పడక పూర్వమే మీరు యిల్లుచేరుకోవడం మంచిది. కారులోనే వచ్చారుకదా?” అంటూ డాక్టరు నిలబడ్డాడు.

“కారులోకాదు - బగ్గీలో. అయిదుగురు కొడుకులువున్నప్పుడు కారు నాకు వాడిలివెడతారా?”

“మీరున్న చోటుకి వెళ్లేరోడ్డు మంచిదే అనుకోండి. కాని, యింకెప్పుడూ మాత్రం యిలాటి గడ్డి బళ్ల మీద ప్రయాణం చేయకండి. జాపకం ఉంచుకుంటారుగా!”

రోజీకి డాక్టరుఫీజు తెలిఫానుపక్కగా ఉంచాడు. పై కాన్ని అక్కడ జారవిడుస్తున్నట్టుగా, మరొక వంక చూస్తూ, తెలిఫాన్ పక్కని వుంచాడుఫీజు. టోపీ నెత్తికి తగిలించుకు జయటికొచ్చాడు రోజీకి.

డాక్టరు డైతస్కొపుని కోపదృష్టలతో చూశాడు.

బాగా తెలిసినవాళ్ల గురించిన విషాదకరమైన నిజాలు చెబుతుందిగదా ఈ దిక్కుమాలిన వైతస్కోపు! మెడికల్ స్కూలుకి వెళ్లడానికి పూర్వం ఈ డాక్టరు ఒక బీద కుర్రవాడు. ఊహ తెలిసిననాటినుంచీ రోజుకీ అతనికి తెలుసు; రోజుకీ భార్య మేరీ ఎంతో మంచిఅవిడ.

నీరుడు చలికాలంలోనే రోజుకీ యింట్లో, ఒకఉదయం వేళ, తను బ్రేక్ ఫాస్ట్ తీసుకున్నాడు. టామ్ మార్షల్ లుడి చాలా పెద్ద ఫారమ్; వారు ఎంతో భాగ్యవంతులు; పాడిపంటలకీ, నాకర్లకీ, యంత్రసామగ్రికీ కొదవలేదు. కాని, అక్కడ ఆదరణ శూన్యం; మంచీ మర్యాదా తెలియదు అక్కడి వాళ్లకి. మిసెస్ మార్షల్ లుకి చాలామంది పిల్లలుపుట్టారు; అవిడ కెప్పడూ ఎడ తెరిపిలేనంతపని. కానుపు కేసు అయింది; మొగపిల్లవాడు పుట్టాడు. తల్లినీ పిల్లనీ జాగ్రత్తగా చూస్తూండమని దగ్గరివాళ్లకి వొప్పజెప్పి, తెలతెల్ల వారుతూండగా డాక్టరు బయలుదేరుతాడు. విపరీతంగా మంచుపడేరోజులు, కారు నడవదు అటువంటి మంచులో. అందుకని గుర్రబగ్గీ తీసుకొని, ఆ గుర్రబగ్గీలో ఎనిమిదిమైళ్ల దూరాన వున్న రోజుకీ ఫారమ్ దగ్గరికివచ్చాడు. తనని ఆప్యాయంగా ఆహ్వానించి, వెచ్చటికాఫీ యిచ్చే తెలిసిన కుటుంబం, ఆచుట్టుపట్ల అదొక్కటే!

డాక్టరు సరిగ్గా బ్రేక్ ఫాస్ట్ వేళకి చేరుకున్నాడు.

మొగపిల్లలప్పుడే బ్రేక్ ఫాస్ట్ కని చేతులు కడుక్కుంటున్నారు. పొడుగుపాటి టేబులుమీద శుభ్రమైనగుడ్డ పరిచివుంది. వంటింట్లోనుంచి ఘుమఘుమలాడే పదార్థాలూ, కమ్మటి కాఫీవాసనా. అయిదుగురు అందమైనకుర్రాళ్లు - పన్నెండు యిరవై సంవత్సరాల మధ్యవయస్సు. అయిదుగురూ సద్వర్తనులని చెప్పకోదగ్గవాళ్లే! తనకి మల్లే, చిన్నతనపురోజులు తలుచుకొని, బాధపడవలసిన భారంలేదువాళ్లకి. బగ్గీనుంచి గుర్రాన్ని విప్పేందుకు ఒకకుర్రాడు పరిగెత్తాడు, తన ఫర్ కోటువిప్పి కొక్కానికి తగిలించాడు మరొకకుర్రాడు ; అందరి లోకీ ఆఖరుదైన జోసఫిన్, అమ్మచెప్పిన ప్రకారం, టేబుల్ మీద మరొకరికి పళ్లెం అవీ అమర్చింది.

మేరీలాటి స్త్రీ సహజానురాగంతో ఆహారం పెడుతుంది. కోడి పిల్లలకీ, లేగదూడలకీ, మనుషులకీ కడుపు నిండా తిండి పెడుతున్నప్పుడు ఆమెకి ఎంతో ఆనందంగా ఉంటుంది. డాక్టరు ఒకవిధంగా తమవాడను కుంటుంది. ఇంకో గృహస్థు లెవరైనా ఐతే టేబుల్ మీద గుడ్డమార్చి, మరొక మంచిగుడ్డవేసి, అతిథులకోసమని కేటాయించి ఉంచిన ప్లేట్లూ కప్పుసాసర్లూ బయటికి తీసేవారు. కాని మేరీ అలాటిది కాదు.

“మీరు వస్తున్నట్టా ముందు తెలిసివుంటే, మార్చే దాన్నేమోగాని యిప్పుడు మార్చును. మేము రోజూ

యెలాటి వాటిలో తింటామో, యివ్వాలా అలాటి వాటి లోనే పెడతాను.”

తను అలా చనువు తీసుకొని, బ్రేక్ ఫాస్ట్ వేళ రావడం, మేరీకి సంతోష కారణమని డాక్టరుకి తెలుసు. రోజుకీ ఏమీ మాట్లాడలేదు. తనను చిరునవ్వుతో ఆహ్వానించి, నిష్పల కుంపటిలో మరికాసిని బొగ్గులు వేశాడు. అందరూ టేబులు ముందు కూచున్నాక, రోజుకీ తన భార్యతో జెక్ భాషలో రెండు మాటలు మాట్లాడి, డాక్టరుతో యిలా అన్నాడు : “మన బ్రేక్ ఫాస్ట్ అయిపోయేదాకా మిసెస్ మార్షలు గురించిన ప్రశ్నలు వేయవద్దని మేరీకి చెబుతున్నాను. ప్రశ్నలు వేయడంలో మా ఆవిడది ఫస్ట్ మార్కు.”

పిల్లలు చటుక్కున నవ్వారు ; మేరీకూడా నవ్వింది. డాక్టరు బిస్కట్లూ అవీ తినేదాకా అతనివంక చూస్తూ, అతను తినడం అయ్యాక తను కాఫీ పుచ్చుకుంది. మేరీకి డాక్టరు చిన్నతనమంతా తెలుసు. అతను వృద్ధిలోకి వచ్చాడని లోలోన సంతోషించేది. తనకి హితులైనవాళ్ళు దగ్గర వున్నప్పుడు మేరీకి యెంత సంతోషమో చెప్పలేం. డాక్టరుకి స్త్రీలగురించి తెలియదుగాని, మేరీకి తనంటే యెంతో ఆసక్తి అని మట్టుకు తెలుసు.

కడుపులో చల్లబడ్డాక, డాక్టరు మిసెస్ మార్షలు గురించి చెప్పడం ప్రారంభించాడు. ఆసంగతులు వినడంలో పిల్లలు యెంతో ఆసక్తి కనబరిచారు.

“నేను క్రితంసారి అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు, ఆమె పాల బిందెలుమోస్తోంది. అలాటి బరువుపనులు చెయ్యకూడదు,” అన్నాడు రుడోల్ఫు. అప్పటికింకా అతను తండ్రిగారింట్లోనే ఉంటున్నాడు.

“ఆవేళ యింటికొచ్చి రుడోల్ఫు చెప్పాడునాకు. నేనంటే కండబలంగల మనిషిని కాబట్టి చేసినా యిబ్బంది లేదు. ఆమె అసలే సుస్థిమనిషి. అవునుగాని, రాత్రంతా అక్కడ కూచోబెట్టి, పొద్దుటే బ్రేక్ ఫాస్ట్ పెట్టకుండా ఎలా పంపించారంటా? మనుషులా పశువులా?” అంది మేరీ.

“డాక్టరు అక్కడ బ్రేక్ ఫాస్ట్ తీసుకునివుంటే, మనింటికి వచ్చేవారుకాదుగా ఈ పూట!” అన్నాడు ఐదుగురు కొడుకుల్లో ఒకడు.

“డాక్టరు ఏవేళప్పుడు మనింటికివచ్చినా, మనకి సంతోషమే అనుకో - అది వేరేసంగతి. బ్రేక్ ఫాస్ట్ పెట్టకుండా ఎలా పంపించగలిగారో నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది,” అంది మేరీ.

“వీళ్లు పుట్టవేళకి నేను ప్రాక్టీస్ చేస్తూవుండివుంటే, ఎన్ని బ్రేక్ ఫాస్ట్లు దొరికేలో కదా!” అని డాక్టరు పిల్లల్ని ఉద్దేశించి అనేటప్పటికి, పిల్లలందరూ గొల్లుమన్నారు.

మేరీ కాస్త సిగ్గుపడింది. కాని మాటకిమాట ఒప్పజెప్పడానికిమాత్రం వెనకాడలేదు. “బ్రేక్ ఫాస్ట్ పుచ్చుకోకుండా

ఈ యింట్లోనుంచి వెళ్లనిచ్చేవాళ్లమా? ఏడాక్టరు అలా వెళ్లలేదు. రోజుకీ కుంపటి అంటించేలోపున, నేనుచేసి పెట్టి పుండేదాన్ని,” అందిమేరీ, భర్తని కలుపుకుంటూ.

పిల్లలు ఈసారి మరిబిగ్గరగా నవ్వుతూ, “నిజం - నిజం” అన్నారు.

“నాన్నా నాన్నా, - మీరు బ్రేక్ ఫాస్ట్ పెట్టారా డాక్టరు గారికి మేము పుట్టినప్పుడు?”

“డాక్టరుగారికి పెట్టడమేకాదు - నాకుకూడా చేసి పెట్టేవారు. అప్పుడు నాకు తెగ ఆకలేసేసి,” అని, పొరబాటు సవరించుకుంటున్న దానిలా నవ్వుతూఅందిమేరీ.

గుర్రాన్ని తీసుకొచ్చి బగ్గీకి కట్టడానికిగాను కుర్రాళ్లు వెళ్ళగా, డాక్టరు కిటికీదగ్గరికివెళ్ళి ఫూలమొక్కలని చూస్తూ నుంచున్నాడు. మీయింట్లో ఎర్ర మందారాలు అన్నివేళ్లలోనూ పూస్తాయే! ఈ రోడ్డుమ్మట వెళ్తున్నప్పుడు మీ ఫూలగుత్తులవంక చూడకుండావెళ్ళను,” అన్నాడు డాక్టరు.

మేరీ చటుక్కున ఒక ఎర్రమందారం తుంచి, డాక్టరు కోటుకి తగిలించింది. “దానిస్థానం అదీ. వయసు ముదిరి పోతోంది, డాక్టర్! యికా పెళ్ళి చేసుకోవే! నువ్వు తొందరగా పెళ్ళిచేసుకుంటే బావుణ్ణి! ఇందాక బ్రేక్ ఫాస్ట్ టేబుల్ దగ్గర, నీవంకే చూస్తూ కూచున్నా. నీజుట్టు అక్కడక్కడ తెల్లబడిపోతోందప్పుడే!”

“నిజమే - తెల్ల వెంట్రుకలు వస్తున్నాయి. పెళ్ళి చేసుకునివుంటే, ఇంకా తొందరగా వచ్చేవేమో!”

“అలాటి మాటలంటే నేను వొప్పను. హోటల్ భోజనంతో ఆరోగ్యం పూర్తిగా చెడగొట్టుకుంటావ్! ఏదైనా కూరానారా పంపిద్దామన్నా, చేసినపదార్థాలు పంపిద్దామన్నా, నీకు ఆడదిక్కు వుంటేగదా పంపించేగదా! వయసులో వున్నవాళ్ళ జట్టు నెరిసిపోవడంచూస్తే, నాకు బావుండదు. ఆమాటకొస్తే నెరవడమే నాకుబావుండదు,” అంది మేరీ.

తోటివారు మేడయ్యా మిద్దెయ్యా కడితే, రోజుకీ ఎప్పటిలాగానే వున్నాడని లోకులనుకుంటారు. నిజమేమరి! అతను వొళ్లువంచి పనిచేస్తాడు. అతని కొడుకులుకూడా అంతే! అదృష్టం కొట్టుకురావాలని నెత్రి ఆశలకిపోడు. అనవసరంగా అప్పులుచెయ్యరు. ఉన్నదానితో సరిపెట్టుకుంటారు. రోజుకీ కుటుంబంలాట మంచివాళ్లూ గుణవంతులూ ముందుకి దూసుకు పోవడం అరుదు; వారు చెంగుచెంగున పరువులెత్తిరు. జీవిత స్వార్థస్యాన్ని అనుభవించనైనా అనుభవించగలం, లేదా బాంకులోనైనా పదిలపర్చగలం - అంతేగాని రెండూచెయ్య లేం, ఏదోఒకటే!

2

రోజుకీ డాక్టరుగారి ఆఫీసుదగ్గరనుంచి వ్యవసాయపు పనిముట్లు అమ్మేపాపుకివెళ్లి, చుట్టవెలిగించి, కళ్లజోడు తగిలించుకు, మేరీయిచ్చిన లిస్టువంక ఒక్కసారి చూశాడు. అక్కడనుంచి పక్కకొట్లోకి వెళ్లాడు. ఆపక్కకొట్లో, కనుబొమలు కత్తిరించుకున్న అమ్మాయి ఒకతె ఉంటుంది. ఆ అమ్మాయి కనుబొమలు కత్తిరించుకోవడం మహా అందంగా కత్తిరించుకుంటుంది. రోజుకీ ఆపాప్ అమ్మాయితో మాట్లాడటం సరదా.

“ప్రతి పదిహేనురోజుల కొకసారి మీరు దిండు గల్బులకి గుడ్డ కొంటూవుంటారేమిటి? మీ ఇంట్లో చాలా దిళ్ళు వున్నట్టున్నాయే!” అంది ఆ అమ్మాయి.

“ఇది మాకోడలికి - పాలీకి. మారుఫోల్ఫ్ని పెళ్ళి చేసుకుందే - ఆ పాలీకి.”

పాపు అమ్మాయితో కాసేపు సరదాగా మాట్లాడి రోజుకీ బయటికొచ్చాడు. బయట మంచు పడుతోంది. మంచు పడటానికి అదే మొదటిరోజు. మొదటిరోజు పడే మంచు చూడటం ఎంతో సంతోషప్రదం. పెద్ద బజారమ్మట బగ్గీ తోలుకుంటూ, పట్నం వీధులుదాటి, ఊరు బయటికి

వచ్చాడు. చుట్టూతా భేషైన పొలాలు. ఆ పొలాలుచూసి ఆనందిస్తూ ఎనిమిదిమైళ్లు వచ్చాడు.

తనపొలం శివార్లని అంటిపెట్టుకు వుంది గ్రేవ్ యార్డ్ (సమాధిస్థలం). బగ్గీని ఒక సారి అక్కడ ఆపి, బగ్గీలో కూచునే, మంచుకురవడం విస్మయానందంతో చూస్తున్నాడు. ఆ మంచు తెరలమధ్య తమ యిల్లు కనిపిస్తోంది. గాలిమరకీ, పర్వతలోయకీ మధ్యగావున్నదే తమయిల్లు. ధాన్యపు పొలాల్లా పచ్చికబీళ్ళూ మంచుకోటు తొడుక్కుంటున్నాయి. గాలి పల్చగా వీస్తోంది - మరీ యెక్కువగాలేదు. మంచు టోపీలు పెట్టుకున్న చెట్లూరాళ్లూ వింత అందం వెదజల్లు తున్నాయి.

ఈ స్మశానం సువిశాలమైనది; స్వగృహం లాగానే వుంది, విచార సూచకమైన చిహ్నలేమీ లేవిక్కడ - అనుకున్నాడు రోజుకీ. హాయిగా ఆ పసరిక మీద పడుకొని నీలాకాశాన్ని చూడవచ్చు; దారినపోయే గుర్రబగ్గీలశబ్దం వినవచ్చు; పంటలకాలమయితే, యింట్లో వున్నట్టే వుంటుంది. నిజానికి, యింటికి చాలా దగ్గరగా వుంది. తనకప్పుడే చనిపోవాలనిలేదు. తనకి ఈ నేలఅంటే చాలాయిష్టం; ఇది వొదిలిపెట్టాలనిలేదు. తమ పొలాన్ని అంటిపెట్టుకునేవుంది స్మశానం. తమ పొలంలోని ధాన్యపు గరిసెలమీద, యిక్కడ ఈ సమాధిస్థలంమీద పడే మంచు,

అంటే అక్కడా యిక్కడా పడేమంచు, ఒకేమంచు. గ్రేవ్ యార్డ్లో వున్నవాళ్లు మట్టుకు కొత్తవాళ్ళా? అందరూ తన వెనకటి మిత్రులే! ప్రతిదీ అర్థం చేసుకోవాలేగాని ఖంగారు పడటంవల్ల ప్రయోజనమేముంది? ఖంగారుపడటం రోజుకీ స్వభావలక్షణం కాదు.

మంచుపడుతోంది. చక్కగా పడుతోంది. మంచు పడటమనేది చూసి ఆనందించాలి - అనుభవించాలి. తన టోపీమీద, భుజాలమీద, గుర్రాలజూలు మీద, ఆ గుర్రాల వీపులమీద - అంతా మంచే! గాలికి ఒక సూతన పరిమళమొచ్చింది. ఆ పరిమళమిచ్చే సందేశ మేమిటంటే సమస్త జీవకోటిని కొన్నాళ్ళపాటు విశ్రాంతి తీసుకోమని. మనుషులకి, జంతువులకి, చెట్లకి, నేలకి - సమస్తానికీ కొన్నాళ్ళపాటు విశ్రాంతి. దీర్ఘమైన రాత్రులూ, నిష్ఫల కుంపటిదగ్గర కాలక్షేపం, ఆదరాబాదరాలేని కార్యక్రమం - అదీ హేమంతకాల శాసనం. రోజుకీ మనసు వడివడిగా పరుగెడుతోంది; గుర్రాలని ఒక్కదూకు దూకించాడు.

రోజుకీ ఇల్లు చేరుకునేటప్పటికి ఆఖరబృందం జాన్ ఆటలాడుకునేందుకు వెళ్తున్నాడు; వొళ్ళో ముల్లంగిదుంపలు పోసుకు మేరీ ఎదురయింది. ఇద్దరూకలిసి యింట్లోకి వెళ్లారు. భోజనాల టేబుల్మీద నల్లద్రాక్ష గుత్తులు కనిపించాయి రోజుకీకీ; వంటగదిలోనుంచి కమ్మటికాఫీ వాసనవస్తోంది.

రోజుకీ ఎప్పుడూ పట్నంలో భోంచెయ్యడు. డబ్బుదండుగ - అంటాడు. అదీగాక, అక్కడి ఆహారపదార్థాలు అతనికి నచ్చవు. అంచేత, అతను పట్నం నుంచి యింటికి వచ్చేవేళకి, కమ్మటిభోజనం సిద్ధంచేసి వుంచుతుంది మేరీ.

భోజనపదార్థాలు చుట్టూతా పెట్టి, అతనికి ఎదురుగా కూచుంది మేరీ.

కాసేపయాక భర్తని మాటల్లోకి దింపింది.

“డాక్టరు ఏమన్నాడు?”

“నీకు అభివందనాలందజేయమని ఏమిటో ఏమిటో చెప్పాడు. అదంతా మర్చిపోయాను,” అన్నాడు రోజుకీ నవ్వుతూ.

“నామాటకేంగాని, మీగురించి ఏమన్నాడు? మీ ఉబ్బసం గురించి?”

“నాకు ఉబ్బసం లేదన్నాడు” అన్నాడు రోజుకీ నవ్వేస్తూ.

“అసలు విషయమేమిటో చెప్పండి. అలా మాట తప్పిస్తే, వూరుకునేదాన్ని కాదు.”

“ఏమిలేదట. నేను కాస్త పెద్దవాణ్ణి అయానట. అంచేత, గుండెకాయ సరిగ్గావుండటం లేదట.”

మొహంమీద పడుతున్న వెంట్రుకలు, రెండు చేతు

లతోనూ చెవులమీదికి తోసుకు, భర్తవంక తీక్షణంగా చూసింది మేరీ. అది కోపానలదృష్టి.

“గుండెజబ్బు ఏమీలేదని డాక్టరు ఖచ్చితంగా చెప్పాడా?” అని బిగ్గరగా ఆందోళనతో అడిగింది మేరీ.

“ఎందుకలా కొంప మునిగిపోయినట్టు అరుస్తావ్? స్త్రీ అన్నది మృదువుగా మాట్లాడితేగాని నాకు బావుండదని నీకు తెలుసు. నాకు గుండెజబ్బు వుందని అతను అనలేదు. వచ్చేవయసా పోయేవయసా, - అంచేత మునుపటికిమల్లే బరువుపనులు చెయ్యకు - అన్నాడు.”

మేరీకి ఒక్కసారి గెంతాలనిపించింది - కాని కదలక మెదలక కూచుంది. “ఎటువంటి పరిస్థితిలోకూడా రోజుకీ మాట కటువుగా వినిపించదు; బిగ్గరగా తనకిమల్లై అరవడు” - అనుకుంది మేరీ. అతను పట్నవాసంలో పెరిగినవాడు; తను పల్లెటూరిది. అబ్బాయిలుకూడా తండ్రిపోలికనే ఉండాలను కుంటుంది మేరీ.

“మీకక్కడ నొప్పిగిప్పిలేదు కదా! కడుపునొప్పి, ఊపిరిబాధ - ఈ రెండేగా? మన డాక్టరు ఫరవాలేదని చెబితే, యింక నాకు నిశ్చింతే. అయినా, నేనుకూడా ఒక సారి పట్నం వెళ్ళి, అతన్ని కనుక్కువస్తాను. మందేమీ రాసివ్వలేదూ?”

“చలికాలంలో బయటికి వెళ్ళొద్దనీ, యింట్లో కూచోమనీ అన్నాడు. ఇంట్లో చూసుకోవలసిన వద్రంగి పని వుందికదా! పిల్లలు పుస్తకాల అల్మారాలు లేక బాధ పడుతున్నారు; మరొక చిన్న స్నానాలగది ఆ మూల కట్టాలి. చాలా వున్నాయి,” అన్నాడు రోజుకీ.

భోజనానంతరం తాగేకాఫీ తాగుతూ, తను చేయ వలసిన పనులగురించి ఆలోచించసాగాడు రోజుకీ. మీసాలకి తగిలిన కాఫీని తన నీలం జేబురుమాలుతో తుడుచుకు, ఒకటో రెండో గుక్కలుతాగి, కప్పు కిందపెట్టి, నీలం రుమాలుతో మీసాలు తుడుచుకు, మళ్ళీ ఒకటో రెండో గుక్కలుతాగి, కప్పుకిందపెట్టి, నీలం రుమాలుతో మీసాలు తుడుచుకు - ఈ మాదిరిగా కాఫీతాగడం పూర్తిచేశాడు.

కాఫీ తాగుతున్నంత సేపూ మేరీ అతన్ని పరీక్షగా చూస్తోంది. ఇద్దరం ఒకటే అనుకున్నవాళ్లు ఒకరినొకరు వేరుగా చూడగలగడం కష్టం. అవును, అతని జుట్టు మును పటికంటే పల్చనయింది. నుదుటిమీద ముడతలులేవుగాని గీతలు వున్నాయి. చెంపలుకూడా జారిసట్టులేదు. ఆ చెంప లకి ఒక తళుకువుంది. స్వతహాగా శాంతస్వభావుడవడం వల్లనేమో, అతనిమొహం ఎక్కడా వాడిసట్టుకూడా లేదు. పెళ్ళినాటి కతను పొట్టిగా లావుగా వుండేవాడు. ఇప్పుడూ వీపూ భుజాలూ పుష్టిగానే ఉన్నాయి; కాళ్ళే కాస్తకురచ.

మేరీకంటే అతను పదిహేనేళ్ళు పెద్ద. కాని ఆ తలంపే రాలేదు మేరీకి ఏనాడూ. అతను తనమనిషి - తను కోరినమనిషి, తనకి నచ్చినమనిషి. తను పల్లెటూరిది, మొరటుది. అతను పట్నవాసంలో పెరిగినవాడు, నాజూకులు తెలిసినవాడు. జడివాసలకీ, తుపానులకీ జంకక సముద్రప్రయాణంచేసిన నావికులు తామిద్దరూ. జీవితం గురించి యిద్దరికీ ఒకేమాదిరి అభిప్రాయాలు ఉండటంవల్ల బ్రతుకుబాట సుగమమయింది. ఏవి మొట్టమొదటవస్తాయి, ఏవి తర్వాత వస్తాయి - అనే విషయంలో తర్జనభర్జనల నిమిత్తంలేకుండా ఏకీభవించేవారు. మాతృభాష అయిన జెక్ లోకూడా ఎప్పుడూ వాదించుకునేవారుకాదు. రెండు మాటల్లేవు - యిద్దరిదీ ఒకేమాట ; ఒకే ఆలోచన, ఒకే మార్గం.

భూమాతని నమ్ముకున్న ఇటువంటి పేదకుటుంబీకులు ఎన్నో కష్టనష్టాలకి గురికాకతప్పదు. కష్టాలూ వున్నాయి, సుఖాలూ వున్నాయి. ముళ్ళూఉన్నాయి, పూలూఉన్నాయి. కారీస్యమనేది ఎక్కడాలేదు రోజుకీలో. అతి సౌమ్యుడు. పల్లెటూరిపిల్లని పెళ్ళిచేసుకు, ఆమెని సౌమ్యమార్గానికి తిప్ప కున్నాడు.

ఉరుకులూ పరుగులూ వారి జీవన గమనంలో లేవు. దమ్మిడి దమ్మిడి చొప్పున మిగల్చాలనే తాపత్రయం అంత

కంటెలేదు. పొరుగువాళ్లు ఎక్కువ పొలాలూ, ఎక్కువ పశువులూ కొనుక్కుంటున్నారనే చింత వాళ్ళకి ఎంతమాత్రం లేదు. పచ్చిపాలలోనుంచి తీసిన వెన్నని పట్నం తీసుకెళ్ళి అమ్మే క్రీమరీ ఏజంటు ఒకసారి మేరీదగ్గరికివచ్చి, ఫలానా ఫాసలర్స్ గడచినవడు పచ్చిపాలలోని వెన్న అమ్మడంవల్ల ఎంత సంపాదించినదీ చెప్పాడు.

“బాగానేఉంది. ఫాసలర్ వాళ్ళ పిల్లలనిచూడు, మా పిల్లలనిచూడు. చప్పి దవడలతో జడ్డువోడుతూ ఉంటున్నారు వాళ్ళు. బాంకులో డబ్బేసుకోవడంకంటె, పిల్లల మొహాలు తళతళలాడేటట్టు చూడటం ముఖ్యం,” అంది మేరీ.

క్రీమరీ ఏజంటు రోజుకీ నైపుచూశాడు.

“మా ఆవిడ చెప్పింది నిజమేగా!” అన్నాడు రోజుకీ.

3

మేరీ పట్నంవెళ్ళి డాక్టరుతో మాట్లాడి వచ్చింది. తండ్రి విషయమై ఒకకంట కనిపెట్టమని పిల్లలకి చెప్పింది. ఆఖరు కుర్రాడైన జాన్ ఎప్పుడూ తండ్రిని అంటిపెట్టుకు వుండేవాడు. రోజుకీ ఏపనిచేస్తున్నా, తండ్రికి సాయం చేయ

డానికిగాను, ఎవరో ఒకరు వచ్చి గొప్పపాత్ర పోషించారు. తనకి పెద్ద తనం వచ్చినమాట నిజమేగాని, నాయనమ్మకింద జమకడితే వాళ్ళకోసని అనేవాడు రోజుకీ.

ఆ చలికాలమంతా రోజుకీ యింటిపట్టునే వుండి, వడ్రంగమో మరొకటోచేస్తూ కూచునేవాడు. లేదా కిటికీకి దగ్గరసావున్న కుర్చీలోకూర్చుని పూలమొక్కలు చూస్తుండే వాడు. రోజుకీ కూచునేచోటుని 'ఫాదర్స్ కార్నర్' అనే వారు. అక్కడొక చిన్న పుస్తకాలబీరువా ఉండేది. అందులో అతని పాతకాలపు కాయితాలు ఉండేవి; చిన్న ప్పడు దర్జీపని చేసేవాడు కాబట్టి, సూదీ దారం మొదలై నవికూడా అందులో జాగ్రత్తచేశాడు. తను చిన్నప్పడు నేర్చుకున్న కుట్టుపనిని వృధాకానిచ్చేవాడు కాదు రోజుకీ. పిల్లల బట్టలుగానీ, తన బట్టలుగానీ ఎక్కడ తూటుపడ్డా, సూదీ దారం పుచ్చుకు కుట్టేవాడు. దర్జీపని అంటే అతనికి మహా సరదా. పెద్దపిల్లల పగట్లాములు వాళ్ళకి పట్టకపోతే, చిన్నవాళ్ళకి సరిపడేట్టుగా కత్తిరించి, కుడుతూండేవాడు.

చేతులు ఒకపక్క కుడుతూండగా, మనసు జ్ఞాపకాలని నెమరు వేస్తూండేది. ఎన్నెన్నో జ్ఞాపకం వచ్చేవి; జ్ఞాపకం పెట్టుకోవలసినది ఎంతయినా ఉంది. మూడు దేశాలలో మూడురకాలుగా తన జీవితం గడిచింది. లండన్ లో గడిపిన ఆ రెండేళ్లే తనకి జ్ఞాపకం తెచ్చుకోవడం యిష్ట

ముండదు. ఒక జర్మన్ టైలర్ (దర్జీ) దగ్గర పనిచేసే వాడప్పుడు. ఆ జర్మన్ ఎంతో బీదరికంలో ఉండేవాడు. తన పరిస్థితి మరీఅధ్వాన్నం. ఆరోజుల్లో తను ఎప్పుడూ ఆకలితో అలమటిస్తూనే ఉండేవాడు. పైగా, అది తనకి భాష తెలియని ప్రదేశం.

న్యూయార్కు వచ్చేవేళకి అతని వయస్సు సరిగ్గా యిరవై. వాషింగ్టన్ మార్కెట్ కి దిగువని, విసిప్రీటులో ఉన్న ఒక దర్జీ షాపులో పనికి కుదిరాడు. అవిలతనికి మంచి రోజులు. నడుం వొంచి పనిచేసేవాడు; కష్టానికితగ్గ ఫలితం కనిపిస్తూండేది. కొన్నాళ్ళకి జీతం పెరిగింది. తన పనేదో తను చూసుకునేవాడు; తనకి ఉన్నదానితో సంతోషపడే వాడు; ఇతరులకి వచ్చిపోతుండే అను ఏడుపుగొట్టు స్వభావం కాదు తనది. నైట్ స్కూలుకివెళ్ళి ఇంగ్లీషు చదవడం నేర్చుకున్నాడు. నాలుగుడబ్బులు గిడతాయి గదా అని “వోవర్ టైము” చేస్తూండేవాడు. అలాగే, నాలుగు డబ్బులు గిడుతూండేవికూడాను. ఎవరైనా స్నేహితుడు అప్పుకి చెయ్యిజాస్తే లేదనేవాడుకాదు; కష్టపడి సంపాదించి నది హాయిగా ఖర్చుపెట్టుకునేవాడు. చుట్టలకి, అమ్మాయిలకి, నాటకాలకి మహాఖుషీగా తగలేసేవాడు. దమ్మిడీ మిగిల్చే వాడుకాదు. ఈ శనివారం చూసిన నాటకం మళ్ళా శనివారం వచ్చేదాకా మనసులో మెదులుతూండేది. న్యూ

యూర్క్ మహానగరానికి అవి సంగీత నాటకాలరోజులు. నుంచుని నాటకం చూసేందుకు టిక్కెట్టుఖరీదు ఒకడాలరు ఉండేది. డాలరయితే మాత్రమేం? ఆ దృశ్యాలూ, ఆ దీపాలూ, ఆ సుందరాంగులూ, ఆ గానమాధుర్యం - ఏమయితేనేం, వారంగోజులకి సరిపడ్డంత మానసికానందం. ఒక్కడూ వెళ్లేవాడుకాదు - ఎవరో ఒకస్నేహితుడు వెంట నుండాల్సిందే! నాటకం అయిపోయాక, దగ్గిర్లోవున్న 'బార్'కి వెళ్లి యిద్దరూ బీరుతాగేవారు. ఆరోజులేవేరు. జీవితం మహా ఖులాసాగా గడిచేది. అయిదేళ్లపాటు కాబోలు, చీకూ చింతాలేకుండా, ఆప్రకారం గడిచింది, చుట్టూవున్నలోకం నిత్యనూతనత్వంతో తనని పలకరించేది. మురికి, ఆకలి, చలి - యిలాటివి తను ఎరుగునా? న్యాయార్కంతు మంచి పట్నం ఎక్కడాలేదనుకున్నాడు. అందానికి అందం, డబ్బుకి డబ్బు, స్నేహానికి స్నేహం - ఈమూడూ కుప్పతిప్పలుగా దొరుకుతాయి ఈ మహానగరంలో.

రోజుకీ పనిచేస్తున్న దర్జీషాపుకి దగ్గిర్లోనే, లొఫ్లెర్ అను ఆస్ట్రేలియా దేశస్తుని ఫర్నిచర్ షాపుఒకటిఉంది. ఆ ఫర్నిచర్ షాపులో జిచెక్ అను ఒకజెక్ పనిచేస్తూండేవాడు. రోజుకీకీ, అతనికి స్నేహం కుదిరింది. కలపవర్తకుడైన లొఫ్లెర్ తనమేడ పైభాగంలో ఒకచిన్నవాటా ఈ యిద్దరు జెక్లకి యిచ్చాడు. జిచెక్ చెయితిరిగిన వడ్రంగి, బీరు

బాలూ బల్లలూ చేయడం అతనికి బాగా తెలుసు. తమకున్న చిన్నవాటాలో వాళ్ళిద్దరూ రకరకాల హంగులు తయారు చేసుకునేవారు. రాత్రివేళా, ఆదివారాలప్పుడూ - అంటే కలపయంత్రాల రణగొణధ్వని వినిపించని సమయాల్లో - వారి వాటా మహాప్రశాంతంగా ఉండేది. వేసవిరాత్రులలో సముద్రపుగాలి చల్లగా పలకరిస్తుండేది. జిచ్ సాయం త్రవేళ ఫ్లాట్ వాయిచేవాడు. ఇద్దరికీ సంగీతమంటే యిష్టమే! యిద్దరూకలిసి సంగీతనాటకాలకి వెళ్తుండేవారు. బతికున్నన్నాళ్లూ ఆరకంగా బతకవచ్చు ననుకున్నాడు రోజీకి.

కాని, పరస్పర ప్రతిధ్వనుల్లాటి ఏళ్లు గడిచినకొద్దీ అతనిలో అశాంతి తీవ్రం కాజొచ్చింది. వసంతకాలం వచ్చే టప్పటికీ, గొంతుక ఎండిపోయినట్టయి, చెడతాగేవాడు. ముఖ్యంగా శనివారంరాత్రి మరీ ఎక్కువ తాగేవాడు. ఆది వారమంతా మందకొడిగా బరువుగా ఉండేది. మళ్ళీ సోమ వారంనుంచి మామూలు పని. ఏదో తనని బాధిస్తోందని తెలుసుగాని, అదేమిటో తెలుసుకునేపాటి వ్యవధి ఉండేది కాదు. పచ్చగడ్డి మొలిచి కొత్తపువ్వులు పూసేకాలంలో, అతనికి ఎక్కడికో పారిపోవాలనిపించేది. అందుకని, ఎక్కువగా తాగి, మాయ - స్వేచ్ఛలో మైమరిచేవాడు.

రోజీకికీ, వృద్ధుడైన రోజీకికీ, అవన్నీ నిన్న జరిగి నట్టున్నాయి. జులై నాలుగవతేదీ మధ్యాహ్నం; పార్క్

ప్లేస్ లో తను కూచున్నాడు. న్యూయార్క్ దిగువ భాగమంతా ఖాళీ. వాల్ స్ట్రీట్, లిబర్టీ స్ట్రీట్, బ్రాడ్వే - అంతా ఖాళీ. ఆ రోడ్లమీద జనసంచారంలేదు; ఇళ్ళన్నీ బోసిగా ఉన్నాయి. అదేదో విపరీతమైన శూన్యత్వం. పెద్ద ఫాక్టరీలోని యంత్రాలన్నీ పనిచేయడం ఆగిపోతే ఎంత వెలితిగా ఉంటుందో, అలావుంది ఆ శూన్యత. జీవచైతన్యంలేని ఆ విశాలభవంతులు కాళీ అయిపోయిన జైళ్ళలా ఉన్నాయి. మహాపట్నాలలోవున్న యిబ్బందే యిది - అనుకున్నాడు రోజికి. భూమినుంచి అవి మొలుస్తాయి; కాని భూమికి మనకి మధ్య సిమెంటుని అడ్డం ఉంచుతాయి. భూమికి దూరమైపోతాం మనం. మనదొక అస్వభావిక ప్రపంచం - మత్స్యశాలలోని చేపలకిమల్లే; యక్వేరియమ్ (మత్స్యశాల) లోని చేపలు సముద్రంలోని చేపలకంటే హాయిగా లేవా అని అంటారేమో - అది వేరేసంగతి.

ఆరోజునుంచి గట్టిగా ఆలోచించడం మొదలెట్టాడు రోజికి. పశ్చిమాన జెక్ వ్యవసాయదారులు కొందరు, వ్యవసాయక్షేత్రాలు ఏర్పరుచుకున్నారని, పత్రికల్లో చదివాడు. తనకి తను భూమి కొనుక్కోగలనని అతను ఎంతమాత్రం అనుకోలేదు. వ్యవసాయరంగంలోకి ప్రవేశిద్దామనీ, ఎవరో ఒకరిదగ్గర పనికి కుదురుదామనీ అనుకున్నాడు. తన తండ్రి వైపువాళ్లు పాపుల్లో పనిచేసినవాళ్లుగాని, పొలాలమీద పని

చేసినవాళ్లు కాదు - కార్మికులు వాళ్లు ; కర్షకులు కాదు. తన తల్లివైపువాళ్లు, కొంతపోలాన్ని కౌలుకి తీసుకు, వ్యవసాయ నిర్వహణలో సతమతమయారు. ఇటు తల్లివైపువాళ్లుగానీ, అటు తండ్రివైపు వాళ్లుగానీ ఏనాడూ భూవసతి అనుభవించిన బాపతుకాదు. అంత స్తోమతుకలవాళ్లు కానేకాదు. రోజుకీ తల్లి అతను చాలా చిన్నవాడుగా ఉన్నప్పుడే చనిపోయింది. తల్లి మరణానంతరం తాతముత్తవలు అతన్ని తీసుకెళ్ళి, తమదగ్గిరవుంచుకు పెంచారు. పన్నెండేళ్ళు వచ్చేదాకా వాళ్ళదగ్గర పెరిగాడు. భూమాతమీద అతనికి కలిగిన మమకారం ఆ చిన్ననాటి రోజుల్లోదే! తాత చనిపోయాక, తండ్రిదగ్గరికి వచ్చాడు. సవతితల్లి అతన్ని చాలాబాధలు పెట్టేది. ఆబాధలు తనకళ్ళతో చూడలేక, కుర్రవాణ్ణి నెమ్మదిగా లండన్ పంపించాడు రోజుకీ తండ్రి.

పార్క్లేస్ లో జులై నాలుగవతేదీన కలిగిన అనుభూతితో, రోజుకీకి ఎలాగో అలా గ్రామీణప్రాంతాలకి రావాలని గట్టిగా పట్టుకుంది. ఎవరో ఒకరి పొలంలో కూలి డబ్బులకి పనిచేదామనుకున్నాడు. సూర్యోదయ సూర్యాస్తమయాలు చూడగలగడం, తనునాటిన గింజలు ఏపుగా మొక్కలై పెరగడం - ఈరెండే అతనికి కావలసింది. రోజుకీ నిరాడంబరజీవి. ఎన్నోవేళ్లుగల మహావృక్షంలాటి మనిషి కాదతను ; అడుక్కి చొచ్చుకుపోగల తల్లివేరు ఒకటే వున్న మొక్కలాటివాడు.

అతనిమనసు పశ్చిమదిశ వైపుకే పరువులెత్తుతోంది. స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకునేందుకు కొద్దికొద్దిగా డబ్బునిలవ చేయడం మొదలెట్టాడు. న్యూయార్కు మహానగరానికి వీన్స్కోలు చెప్పేనాటికి అతని వయసు ముప్పయ్యయిదు. దర్జీ షాపులోని ఉద్యోగానికి నీళ్లువాదిలి, తన అదృష్టాన్ని వెతుక్కుంటూ పశ్చిమానికి ప్రయాణమయ్యాడు.

4

ఇంచుమించు యావనదశంతా గడిచిపోయాక పెళ్లి చేసుకుని వుండటంవల్లనే కావచ్చు - రోజీకి తన పిల్లలంటే అంత ఆపేక్ష. వారిని తండ్రివలె శాసించక, తాతమాదిరి వారితో చనువుగా ఉంటాడు. పిల్లలగురించి అతనికేమీ దిగులులేదు - ఒక్కరుహోల్స్ గురించే ఈమధ్య.

ప్రతిశనివారం సాయింత్రం పిల్లలందరూ, జోసఫిన్ ని కూడా వెంటబెట్టుకు, పక్కపట్నంలోని సిసీమా చూడటానికి వెళ్తారు. శనివారం ఉదయం భోజనాలబల్లదగ్గర, తమ సాయింత్రపు ప్రయాణంగురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు. ప్రతిసారీకంటే, ఒకగంట ముందుగా బయలుదేరి, బజారు పనులుకూడా చూసుకువద్దామనుకున్నారు.

రోజీకి పిల్లలవంకచూసి అన్నాడు : “ఈరాత్రికే

కారు నాకు కావాలి. వీలుగావుంటే, పొరుగువాళ్ల కార్లలో మీలో కొందరు వెళ్లండి. కారు నాకు కావాలన్నానని నిరుత్సాహపడకండే!”

నిరుత్సాహపడకుండా వుండగలరా చిన్నవాళ్లు? వారమంతా వొళ్లు హూనం హూనం అయేటట్టు పనిచేసి వుంటారాయె. ఆ ఒక్కరోజున లభ్యమయ్యే ఆనందవినోదాలకోసమే ఎదురు చూస్తూంటారువాళ్లు.

“అమ్మా నువ్వు కలిసి పట్నం వెళ్తుంటే, మాలో యిద్దరిని పట్టుకుపోవచ్చుగా. మనకారులో?” అన్నాడు ఫ్రాంక్.

“మేము వెళ్లడంలేదు. కారుని రుడోల్ఫ్ కి తీసుకు వెళ్లి యిద్దామనుకుంటున్నాను. పాలీ, అతనూ సినీమా చూడటానికి వెళ్తాడు. పాలీ కూడా మన అమ్మాయే కదా! పట్నవాసం నుంచివచ్చిన అమ్మాయి, మనమిక్కడ ఏదో ఏకాంతవాసంలో ఉంచుతున్నామన్నట్టుగా భావించకూడదు. రుడోల్ఫ్ కి యింకా కారు కొనుక్కునేపాటి డబ్బు సమకూడ లేదు. అంచేత, మన కారు యిద్దాం.”

దానితో యింకెవరూ మాట్లాడలేకపోయారు. రోజికి మరొకగుక్క కాఫీతాగి, “పైశనివారం మీలో యిద్దరు వాళ్ళతోబాటు వెళ్ళవచ్చు,” అన్నాడు.

“అయితే, ప్రతిశనివారం రుడోల్ఫ్ కే యిచ్చేస్తావన్నమాట మన కారు?”

రోజీకీ వెంటనే జవాబు చెప్పలేదు. రెండుక్షణాలు ఆగి, సీరియస్ గా యిలా అన్నాడు : “అబ్బాయిలూ, పాలీ ఈమధ్య సంతోషంగా ఉండటంలేదు. మనలో ఏ ఒక్కరు విచారంగావున్నా, నాకుబావుండదు. పట్నంలో పెరిగినపిల్ల పల్లెపట్టున, కర్షకుని భార్యగా జీవించడం, అంత సులువైన పనికాదు. కీచులాటలు లేకుండా రుడోల్ఫ్, ఆ అమ్మాయి సుఖంగా ఉండాలని నాకోరిక. మనస్పర్థలు ప్రారంభమయ్యాయా, యింక ఆపడం కష్టం. అవి రాకుండానే చూసుకోవాలి. నాగరీకంగా బతికినపిల్ల, మన పద్ధతులను అవలంబించేందుకు, వ్యవధికావాలి. ఆ వ్యవధి మనం కల్పించాలి. అందుకనే, పాలీ రుడోల్ఫ్ లకి ఈ సంవత్సరాంతండాకా ప్రతిశనివారం కారు యిస్తానంటూంట.”

“అవును, నాన్న చెప్పిందిరైలే. పాలీ మనలో కలిసిపోవాలి. అప్పుడుగాని రుడోల్ఫ్ సుఖపడడు.”

తమకి చేతనైనంత నవ్వు మొగాలు ప్రదర్శించారు పిల్లలు. “వీక్ ఎండ్స్” అంటే వాళ్ళు మర్చిపోలేనివి.

రోజీకీ ఆ సాయంత్రం తమకారుని రుడోల్ఫ్ ఇంటికి తీసుకువెళ్లాడు. రుడోల్ఫ్ చిన్నయిల్లు. వాళ్ళింటికి వీళ్ళింటికి మధ్య అరమైలు ఉంది.

సన్నగా నాజూకుగావున్న పాలీ వంటపని చూసు కుంటోంది. ఆమెవి నీలపుకళ్ళు; జుట్టు పసుపుపచ్చగా ఉంటుంది. షాప్ గరల్ కనుబొమలకి మల్లనే చిన్న కను బొమలు.

“గుడ్ ఈవినింగ్ మిస్టర్ రోజీ. రుడోల్ఫ్ ధాన్యపుకొట్ల వెనకాల ఉన్నాడనుకుంటాను,” అంది పాలీ. రోజీని మామా అనిగానీ, మేరీని అత్తా అనిగానీ ఆ అమ్మాయి పిల్చి యెరగదు. రుడోల్ఫ్ అందంగా హుషా రుగా ఉండేవాడు. ఇద్దరూ ఒకే స్కూలులో ఒకే క్లాసులో చదువుకున్నారు. అందుకని ఆ అబ్బాయిని పెళ్ళి చేసుకుంది. రైతాంగానికిచెందిన, వాళ్ళ వాళ్ళమీద, పాలీకి బంధు ప్రేమ ఏమీలేదు.

రోజీని లోపలకి రమ్మనమని ఆ అమ్మాయి ఆహ్వానించలేదు. కాని, రోజీయే లోపలికివెళ్ళాడు. “మా అబ్బాయిలు ఈ రాత్రి పట్నం వెళ్ళడంలేదు. మీరిద్దరూ వెళ్లి ఏదైనా సినీమా చూసివస్తారేమోనని కాదు తీసుకొచ్చాను.”

రోజీవంక ఆశ్చర్యంతో చూస్తూ పాలీ అంది : “థాంక్యూ. నా వంటపని యింకా తెమలలేదు. బాగా అలిసిపోయివున్నాను - అంచేత నేను రాలేను. రుడోల్ఫ్ వస్తాడేమో కనుక్కుని, అతన్ని తీసుకువెళ్ళండి.”

“ నేను పాతకాలపువాణ్ణి - నాకు సిసీమాలెందుకు ? నేను సిసీమాలు చూడను. కాదులో వెళుతున్నప్పుడు అంత అలసటగా ఉండదు. ఇలాటి రాత్రివేళ, కాదు ప్రయాణం లోని చల్లటిగాలి మొహానికి తగిలితే, అలసట అంతా తుద్రున పారిపోతుంది. మీరిద్దరూ చక్కగా వెళ్ళిరండి - ఇంట్లోపని ఏదైనావుంటే, నేను చూసిపెడతాను,” అన్నాడు రోజుకీ.

పాలీ సిగ్గుపడి, మొహంమీద పడుతున్న జుట్టుని నెనక్కి తీసుకుంది. “మీరు నాకు సాయం చెయ్యడమా? - ఎంతమాట అన్నారు!” అంది.

రోజుకీ ఏమీ మాట్లాడలేదు. పాలీ బుజాలుపట్టుకు, “చూడు, యింటిపనులు చేసిపెట్టడం నాకు కొత్తకాదు. మేరీకి ఎన్నోసార్లు నేను సాయంచేశాను. మన చుట్టూతా కనిపించే అమ్మాయిల్లో, నువ్వు ఆణిముత్యంలా ఉండాలి. సరదాలనేవి చిన్నప్పడేగాని పెద్దయాక కాదు. తొందరగా డ్రెస్ చేసుకో,” అన్నాడు.

ఆ వృద్ధునికళ్ళ మెరుగులకీ, ఆ అనురాగబంధానికీ పాలీ ఆశ్చర్య చకితురాలయింది. “మీ చిన్నతనంలో మీరు పట్నాలలో నివశించేవారటగా! ఈ పల్లెపట్టునవుండే ఒంటరితనం, మిమ్మల్ని ఏనాడూ బాధించనే లేదా?” అని అడిగింది పాలీ సజల నేత్రాలతో.

ఆమె లేతచేతిని తన చేతిలోకి తీసుకు, ఆమెమొహం లోకి చూసి నవ్వుతూ, అంతా అర్థమయిందని తోపించే కంఠంతో, “పెద్దపట్నాలు భాగ్యవంతులకి. అవి బీదవాళ్లుం డేందుకు కాదు,” అన్నాడు.

“అసంగతి నాకు తెలియదు. మీరు న్యూయార్క్ లో ఉన్నారకదూ కొన్నాళ్లు!”

“లండన్ లో కూడావున్నా ; న్యూయార్క్ కంటే పెద్దది. నాబతుకు తెరువు అక్కడే నేర్చుకున్నా. అదిగో రుడోల్ఫ్ వస్తున్నాడు.”

“నాకు లండన్ గురించి చెబుతారకదూ ఎప్పు డైనా?”

“చెబుతాను గాని, నేనంత చక్కగా చెప్పలేను. తొందరగా బట్టలు మార్చుకురా.”

బట్టలు మార్చుకునేందుకు పాలీ పడకగదిలోకి దూ రింది. రుడోల్ఫ్ ఖంగారుపడుతూ లోపలికివచ్చాడు. వీధి గుమ్మంలో తనవాళ్ల కారు ఉంది. వేళగానివేళరావడానికి, ఏమికారణమూ అని, అతని ఖంగారు.

“రుడోల్ఫ్, నువ్వు పాలీ కలిసి యివ్వాలి సినీమాకి వెళ్లిరండి. మీకోసమని కారుపట్టుకొచ్చాను. తొందరగా నువ్వకూడా బట్టలు మార్చుకురా.”

“కారు మేము తీసుకెడితే, తమ్ముళ్ల మాటేమిటి? వాళ్లకివద్దాకారు?”

“ఈవారం అఖిల్లేదు. తరవాతసంగతి తరవాత చూసుకుందాం. ఇదిగో యిది దగ్గరవుంచు,” అని కొడుకు చేతిలో ఒక డాలరుపెట్టాడు తండ్రి. “పాలీ చాలా మంచి పిల్ల. ఆ అమ్మాయికి దీనితో అయిస్క్రీమ్ అవీ కొనిపెట్టు” అన్నాడు.

రువోల్ఫ్ కి చేతిలో డబ్బు ఆడటంలేదు. ఈపడు పంటలు పాడయాయి. పంటలు పాడైన సంవత్సరంలో పెళ్లి చేసుకున్నానే - అని రువోల్ఫ్ ఎంతగానో వాపోతున్నాడు.

పదినిముషాల్లో కొడుకూ కోడలూ మంచిబట్టలు వేసుకు రెడీఅయారు. వాళ్లు వెళ్లక, కుంపటిమీదవున్నవి దించి, వంటయిల్లంతా సవరించి, చుట్టవెలిగించుకు సావిట్లో కూచున్నాడు - గడియారపు టిక్ టిక్ ఆలకిస్తూ.

జేక్ దేశస్సుడు స్వదేశపు స్త్రీని పెళ్లి చేసుకోవాలి గాని అమెరికన్ పిల్లని పెళ్లిచేసుకోవడం కాస్త సాహసమే! పాలీ ఒక బీదవితంతువు కుమార్తె. వాళ్లు నలుగురు అక్క చెల్లెళ్లు. నలుగురూ ఏదో ఉద్యోగాలుచేసేవాళ్లే! పెద్దమ్మాయి బాంకులో గుమాస్తా; రెండో అమ్మాయి సంగీత పాఠాలు నేర్పేది, మూడోదైనప్పాలీ, నాలుగో అమ్మాయి షాప్ గర్ల్ గా పనిచేస్తూండేవారు. నలుగురివీ చక్కటికంఠాలు.

రుజోల్ఫ్ని పెళ్లిచేసుకోవడంతో పాలీకి పాతస్నేహితులుపోయాడు. అక్కచెల్లెళ్లకీ, చిన్నప్పట్నుంచీ పెరిగిన పరిసరాలకీ దూరమయింది. ఆమెకి యింటిపనులంటే మహాచీదర. కాని, గృహిణి అయ్యాక గృహకృత్యాలు తప్ప తాయా?

రోజీకి ఈదంపతుల గురించి కొద్దిగా వ్యాకులత పట్టుకుంది. పాలీకి ఈ పొలంపనులమీద విముఖత కలిగితే, రుజోల్ఫ్ని ఓమహలోని ఫాక్టరీలో కార్మికునిగా చేరమని కోరవచ్చు. పెళ్లికి కావలసిన డబ్బు సంపాదించుకునేందుకు, రెండేళ్లక్రితం కొన్నాళ్ల పాటు అక్కడ పనిచేసేవచ్చాడు కూడా రుజోల్ఫ్! పనితెలిసినవాడు కాబట్టి, అతనికి వెంటనే ఉద్యోగమిస్తారు. అదేగనక జరిగితే, తన కొడుకు భవిష్యత్తంతా భగ్నమైనట్టే! - అని అనుకున్నాడు రోజీ. భూమిలేనిమనిషి అంటే, కూలిడబ్బులు సంపాదించుకున్న నాకరు అన్నమాట - బతికున్నన్నాళ్లు బానిస అన్నమాట. తనకొడుకు అలా అయితే ఇంకేముంది?

రుజోల్ఫ్ మితభాషి; ముక్కుకి సూటిగా పోయేమనిషి. నవ్వడం, నవ్వించడం - అతని కంతగా తెలియవు. సంవత్సరాది అయ్యాక, వీళ్ళకి కాస్తవడంగిపని చేసిపెడుతూ పాలీకి ఈ కబుర్లు ఆ కబుర్లు చెబుదామనుకున్నాడు రోజీ. పాలీకి కాసిని నవ్వులూ, కేరింతలూ కావాలి.

ఆరిపోయినచుట్ట అవతల పారేసి, పొలాలకి అడ్డంబడి యింటికి వస్తున్నాడు రోజుకీ. తమ వంటింట్లోని దీపం దూరానికి కనిపిస్తోంది. తనింకా వినీ స్త్రీటులోని దర్జీ షాపులోనే పనిచేస్తూ వుండివుంటే, కర్మాగారాల్లో పనిచేసే తన కొడుకులు చప్పిదవడలేసుకు, ఆవురావుదుమంటూ భోజనానికి వచ్చేవారు. భోజనాలు చేసేందుకు వంటిల్లుకూడా ఎక్కడ? ఆహార పదార్థాలు అమ్మే భోజనశాలలో ఒకశ్లమీద ఒకళ్ళుపడి.....ఆ మురికి, ఆ హైరాణా, ఆ అమానుష జీవనం తలుచుకోకూడదు.

గాలి మరపైన, మసకగా మెరిసే నక్షత్రాలని ఒక సారి చూసి, నిట్టూరుస్తూ యింట్లోకి ప్రవేశించాడు. ఆ వంటిల్లు తనకెంతో ప్రీతికరమైనది ; అంతకంటే ప్రియమైన వేమిటంటే, చుట్టూతా నిద్రిస్తున్న పొలాలూ, తలుపులు వెదజల్లే నక్షత్రాలూ, గంభీర ప్రశాంతిగల నిశీధమూను.

5

క్రిస్మస్ ముందురోజున చాలా చల్లగాఉంది. మంచు పడటంలేదుగాని, శీతలవాయువు ఎక్కడపడితే అక్కడ నాట్యంచేస్తోంది. రోజుకీ యింట్లో క్రిస్మస్ సందడి చెప్పనే అబ్బిందేదు. ఆల్బర్ట్ కి బిగుతైపోయిన కోటు జాన్ కి సరిపడే

టట్టుగా కుడుతున్నాడు రోజుకీ. అలా కుడుతూ కూచుండగా, రోజుకీ తను లండన్ లోగడిపిన రెండేళ్ళూ జ్ఞాపకం వచ్చాయి. జెహూసలీమ్ ఛెర్రీని చూడగానే ఆ వెనుకటిరోజులు జ్ఞాపకం వచ్చాయి.

లండన్ లోకి వచ్చి పడేటప్పటికి తనకి పద్దెనిమిదేళ్ళు. చేతిలో దమ్మిడిలేదు; నా అన్నవాళ్ళేవరూ లేదు. ఎవరో దూరపుబంధువు ఒకతను పిప్పరమెంట్లపాపులో ఉన్నాడట - ఆ యడ్రసాక్కటే తనదగ్గర ఉంది. తీరా, అక్కడికి వెళ్ళి కనుక్కునేటప్పటికి, ఆ దూరపుబంధువు అమెరికా జారు కున్నాడు - అన్నాడు. నిస్సృహతో, నిరాశతో, రోజుకీ లండన్ వీధులమ్మట ఎన్నిరోజులో తిరిగాడు; ఉండేందుకు స్థలంలేదు; తినేందుకు తిండిలేదు; ఇంగ్లీషుభాష తెలియక పోవడంతో అతనిపని మరీ వుక్కిరిబిక్కిరి అయింది. భాష రాని రోజుకీ ఆ మహాపట్నంలో పడరాని పాట్లు పడ్డాడు.

అదృష్టవశాత్తూ జేక్ భాష తెలిసిన ఒక జర్నలును టైలర్ ని కలుసుకోవడం తటస్థించింది. ఆ జర్నలు టైలర్ వియన్నా నగరానికి చెందినవాడు. చవకబజారులో, ఒక జోళ్లపాపు అడుగున, యితని దర్జీపాపు ఉండేది. పనివాళ్లని పెట్టుకోతగ్గంతపని, ఆదర్జీకిలేదు. కుర్రవాడు తిండి తిప్పలు లేక బాధపడుతున్నాడుకదా అని కనికరించి తన పాపులో

పెట్టుకున్నాడు. జీతం ఏమీలేదు ; తమతోబాటు యింత తిండి పెడతానన్నాడు. కస్టమర్స్ యిల్లకి, కుట్టినబట్టలు తీసుకు వెళ్లినప్పుడు, వారు యిచ్చే తృణమో పణమో - అదే జీతంగా భావించుకోమన్నాడు.

రోజుకీకి ఆప్రకారం లభించిన తృణాలు బహుస్వల్పం. ఎందుకంటే, ఆటైలర్ కస్టమర్స్ షాపుకేవచ్చి తమ బట్టలు తీసుకువెళ్లేవారు. ఏమయితేనేం, రోజుకీకి తలదాచుకునేందుకు స్తలమంటూ ఒకటి దొరికింది.

దర్జీ అతను మేడపై భాగంలో మూడుగదుల్లో ఉండేవాడు. ఒకటి వంటగది, ఒకటి పడకగది - పడకగదిలోనే దర్జీ అతనూ, అతనిభార్య, అయిదుగురుపిల్లలూ నిద్రపోయేవారు - మూడోది నడవ (లివింగ్ రూమ్). ఆ నడవలోని రెండుమూలలూ చెరొకమనిషికీ కేటాయించబడ్డాయి. గుర్రపు వెంట్రుకలు గుచ్చుకునే కర్రసోఫాలో పడుకునేవాడు రోజుకీ; వయొలిన్ నేర్చుకుంటున్న ఒక మురికి బాలుడికి, రెండవమూల అద్దెకివ్వబడింది. ఆ మురికిబాలుడు వయొలిన్ అక్కడే సాధనచేసేవాడుకూడా. రోజుకీకూడా మురికిగానే ఉండేవాడు. మురికిగా ఉండకుండా వుండేందుకు మార్గమేది? దర్జీ అతనిభార్య రాత్రింబవళ్లూ చాకిరీ చేస్తూండేది - విసుగూ విరామంలేని చాకిరీ. ఇక నల్లులూ దోమలూ సంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు. ఆమె ఎంత శ్రమపడికూడా వాటిని

నిరోధించలేకపోయేది. ఒక్కొక్కరోజున, తనకి మిగలక పోయినా, తమని సమ్మకున్న యిద్దరు కుర్రాళ్లకీ మాత్రం కడుపునిండా తిండిపెట్టేది. నిర్భాగ్యులైన ఈ ఆకలి బాలు రిద్దరికోసం, ఆమె ఎన్నిసార్లో పస్తుపడుకుంది.

తనకీ చెరనుంచి విముక్తిలేదా? - అనుకునేవాడు. రోజుకీ. శుభ్రమైన చొక్కాఅనేది ఈజన్మకి ధరించగలనా? - అనుకునేవాడు. కాని, ఏమి చెయ్యగలడు? తూట్లుపడ్డ గుడ్డలు, పూర్తిగా చినిగి వాలికలైపోతే, తనగతి ఏం గాను?

స్మృతులు నెమరువేస్తూ అలా కుడుతూ కూచున్నాడు రోజుకీ. కుట్టడం అయిపోయింది. పొద్దుట్నుంచీ ఆకాశం బూడిదరంగులో ఉంది. సూర్యరశ్మిలేదు. నాలుగుగంట లకే సంజెవేళ అయింది. రువోల్ఫ్, పాలీ ఆరాత్రి భోజనా నికి వస్తున్నారు. గడ్డం గీసుకుని బట్టలుమార్చుకు కూచుం దామని లేచాడు రోజుకీ.

భోజనాలయాయి. ఆ తర్వాత కబుర్లలో పడ్డారు. క్రిస్మస్ సమయంలో మంచు పడకపోవడం బాగులేదన్నారు చిన్నపిల్లలు. నిజమేనన్నారు అందరూ. దట్టంగా మంచు పడటం గోధుమపంటకి మంచిదట.

“నిరుడికి మల్లనే ఈ ఏడావుంటే, పంటలు సర్వ

నాశనమవుతాయి ; మనచుట్టుపట్ల వాళ్ళందరికీ గడ్డురోజులు ఎదురౌతాయి,” అన్నాడు రుడోల్ఫ్.

రోజు కీ చుట్టముట్టించి, గడ్డురోజులంటే మీకేం తెలుసు ! మీకేమీ అప్పలేవు. తినేందుకు కమ్మటి తిండి, తాగేందుకు పరిశుభ్రమైన నీరూ ఉన్నాయి. అన్నోదకాలు వున్నవాళ్ళకి కష్టకాలమేమిటి, కరువు కాటకాలేమిటి?” అన్నాడు.

“నాలుగుడబ్బులు గిట్టనప్పుడు వ్యవసాయం చేసి ప్రయోజనమేమిటి? దీనిబదులు, మరో ఉద్యోగం చేసుకోవచ్చుగా!” అన్నాడు రుడోల్ఫ్ దుడుకుగా.

“అలాగా!” అన్నాడు తండ్రి

తండ్రి కొడుకులు తీవ్రవాగ్వాదంలో పడటానికి పూర్వం, మేరీ వాళ్ల మాటల్లో కల్పించుకుంది.

“అబ్బాయ్, కష్టకాలమంటే మీకాలపువాళ్ళకి తెలియదు. మాకాలంలో మేము ఎన్నో కరువుకాటకాలు అనుభవించాం. వాటన్నిటినీ దాటుకువచ్చాం. మీనాన్నకి కష్టకాలం అంటే భయమనుకున్నావా? ఎబ్బే - అదేంలేదు. మీరు చాలా చిన్నపిల్లలు అప్పటికి. జులై నాలుగోతేదీ. ఆవేళ మహోధృతంగా ఉష్ణవాయువులు వీచాయి. ఎంతటి వేడిగాలులంటే, అవి సమస్తాన్నీ తగలబెట్టేశాయి.

“మీనాన్న పొలానికి వెళ్లారు. జులై నాలుగు పండుగకదూ - అంచేత నేను వంటయింట్లో భోజనపదార్థాల హడావిడిలో ఉన్నాను. ఆపడాది ద్రాక్ష విరగకాసింది. ద్రాక్షతో రకరకాల పదార్థాలు చేస్తున్నాను. వంటయింట్లోవున్న నాకే, వేడిగాళ్ళు భరింపరానంతగా ఉంది. బయటపొలంలోవున్న మీనాన్నసంగతి యింక చెప్పాలా? చీకటిపడేదాకా రాననిచెప్పి వెళ్లినాయన, మధ్యాహ్నం మూడుగంటలకి వచ్చారు. ఏం, యిలావచ్చారేం? - అని అడిగాను. ఆ, ఏమీలేదు. వేడిగాల్పులు ఎండా భరించలేకవచ్చేశాను. ఇవ్వాల జులై నాలుగు అన్నసంగతి జ్ఞాపకం వుందికదా! కమ్మటిభోజనం తయారుచేసివుంచు - అన్నారు. ఉక్కెక్కువగా వుందిగనక చెరువుకివెళ్లి స్నానం చేసివస్తానని, పెద్దపిల్లలు ముగ్గుర్నీ వెంటేసుకు స్నానాని కెళ్లి, చాలాసేపు జలకాలాడి, పరిశుభ్రమైన బట్టలువేసుకు, యింటికొచ్చారు.

“చాలా ఉక్కగా ఉంది. అంచేత, ఆరుబయట బోనిక్ చేసుకుందాం - అన్నారు. సరేనన్నాను. సాయింత్ర మవడంతో ఎండవేడిమి తగ్గింది. కాని, చెట్ల ఆకులు వడిలి పోయినట్టు అగుపిస్తున్నాయి. ఈవేడి పళ్లతోటలకీ, పంట పొలాలకీ మంచిది కాదనుకుంటాను - అన్నాను మీనాన్నతో భోజనాల వేళప్పుడు.”

“పంటపొలాలా? ఈ ఏడు పంట ఏముంది? - అన్నారు ఆయన.

“అదేమిటి అలా అంటారు? మన నలభై ఏకరాల్లోని గోధుమపంట? - అన్నాను.

“గోధుమగింజ మిగిలైతేగా! మధ్యాహ్నం మూడు గంటలయే నేళకి, ఈ ప్రాంతాలవన్న పంటఅంతా, భలే చక్కగా ఉడికింది. నువ్వు మూకుడులో వేయిస్తావే, అలా - అన్నారు మీ నాన్న.

“నేను మొదట నమ్మలేకపోయాను. ఇన్నాళ్ళ రెక్కలకట్టం అగ్నిపాలయిందని వినేటప్పటికి ఏడుపొచ్చింది.

“కాని మీ నాన్న - ఈ ఏడుపంట, మంటలయింది గనకనే, మనం షిక్ నిక్ చేసుకుంటున్నాం - అంటారు. ఏం జెప్పను? అలాటిమనిషి మీ నాన్న.

“ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళలో కొందరు, దైవికంగా సంభవించిన నష్టాన్ని తలుచుకు తలుచుకు ఏడ్చారు. ఏడవ డంవల్ల వాళ్ళకి కలిసొచ్చిందీలేదు; మర్చిపోవడంవల్ల మనకి పోయిందీలేదు. ఎలాచీ, కొందరు ఏడ్చిఏడ్చి వాళ్ళ ఆరోగ్యాలు పాడుచేసుకున్నారు.”

నాన్న దేరైటు అనుకున్నారు చిన్నపిల్లలు. “నాన్న దేరైటు, ఈ పదిహేనేళ్ళలో చుట్టుపక్కలవాళ్లు ఎంత

పైకివచ్చాడు, ఎంత భాగ్యవంతులయ్యాడు! నాన్న అవలంబించే పంథాలో ఎక్కడో పొరబాటువుంది - అనుకున్నాడు. దుఝోల్ఫ్. పాలీ మనోభిప్రాయమేమిటో తెలుసుకోవాలని వుంది దుఝోల్ఫ్ కి. పాలీకి నాన్నంటే యిష్టమే! ఇష్టమేగాక తనవైపు వాళ్ళంటే ఏదో భయంకూడావుంది. పదిమందిలో కలిసిపోయేటట్టు వుండాలిగాని ప్రత్యేకంగా కనపడకూడదు - అనుకుంటుంది పాలీ. అది ఆమె తత్వం,

అత్తగారి సహృదయతా, అత్తగారి పద్ధతీ కోడలికి యింకా నచ్చడంలేదు.

మేరీ కథ చెప్పడం అయిపోయాక, రోజికి తనచేతిలో వున్న చుట్ట అవతల పారేసి, యిలా ప్రారంభించాడు :

“అబ్బాయిలూ, లండన్ లో నేను గడిపిన కష్ట దినాలగురించి మీకు వినాలనివుంది కదూ - చెబుతాను.” నుదుటిమీది గీతలు అరిచేతితో తుడుచుకు, లండన్ గురించి ముఖ్యంగా పాలీ వినాలని, యిలా ప్రారంభించాడు :

“లండన్ లో ఒక దర్జీ అతను షాపులో నేను పని చేస్తూండేవాడినని మీకు తెలుసు. అక్కడ గడిచిన ఒక క్రిస్మస్ నేను ఎన్నటికీ మర్చిపోలేను. అవి చెడ్డరోజులు ; చేతినిండా పనిదొరికేదికాదు ; మా యజమానే యెంతో బీదరికంతో జీవిస్తూండేవాడు. లండన్ లాటి మహాపట్నంలో బీదవానిగా జీవించడమంటే మాటలుకాదు - మహాకష్టం.

షాపులనిండా వస్తువులు, వీధులనిండా వస్తువులు - జేబులు మట్టుకుఖాళీ. నాకు వోవర్ కోటు లేకపోయినా, కరుడు కట్టుకుపోయే చలి అయినా, క్రిస్మస్ అందాలు చూదామని లండన్ వీధులమృత బయలుదేరాను. ఇక, ఆకలో ఆకలి! ఆగోజుల్లోని నా ఆకలి చెప్పతరంకాదు.

“చేతులూ కాళ్ళూ కొంకడ్లు పోయేచలి. దర్జీ అతని భార్య యిచ్చిన చిన్న బ్రెడ్ ముక్కే ఆరాత్రిభోజనం. ఆ భోజనమయ్యాక వీధుల వెంటపడ్డాను. ప్రతిచోటా సంగీతమే; అన్ని చోట్లా ఆనందతోరణాలే. కాళ్ళలో శక్తివున్నంతసేపూ టిరిగాను. ఇల్లు చేరుకునేటప్పటికి కడుపు ఆకలితో మండి పోతోంది. ఆకలి విషయం మర్చిపోయి, తెల్లారేదాకా నిద్ర పోదామని మనసుకి బుద్ధి చెప్పుకున్నా.

“నడవలోని నామూల చేరుకునేటప్పటికి, ఏదో కమ్మటివాసన తగిలింది ముక్కులకి. ఆవాసనతో నాకునిద్దర పట్టలేదు. ఊణ్ ఊణానికీ వాసన మరీకమ్మగా అవడం మొదలెట్టింది. ఆవాసనేదో తెలుసుకునేదాకా నిద్దరపట్టలేదు. కిటికీ రెక్కలు తెరిచినప్పుడు లోపలికిపడేకాంతితో, అదే మిటో చూశాను. కమ్మటివంటకం (roast goose). నా కళ్ళని నేను నమ్మలేకపోయాను. అది నిజంగా తినేదవునా కాదా అని, కిటికీ దగ్గరికి తీసుకువెళ్లి వెల్తురులో చూశాను. తినేదే! అయినా, రుచిచూసి తెలుసుకుందామని రుచి

చూశాను. మర్నాడు నావంతుకి వచ్చేది తినడం మానేద్దామనీ, యిప్పుడు కాస్త ముక్కతిని, నిద్రపోదామనీ అనుకున్నాను. కాస్తముక్క, కాస్తముక్క అనుకుంటూ సగంపైగా తినేశాను.”

కథకుడు ఒక్కసారి తనకథనం ఆపాడు. పిల్లలు దడదడా చప్పట్లుకొట్టారు. ఆడపిల్ల జోసఫిన్ తండ్రి కుర్చీదగ్గరికి వచ్చి, మెడదగ్గర ముద్దెట్టుకుంటూ, “పాపం, మానాన్నకి ఎంత ఆకలేసిందో!” అంది.

“అది ఎప్పటిమాటో - యిప్పటిసంగతికాదు. మీ అమ్మ వంటింటి తాళాలు చేతబుచ్చుకున్నప్పుడైతే ఆకలనేది ఎరగను.”

“సరి, సరి. ఆతర్వాత కథచెప్పండి,” అని అడిగింది పాలీ.

“సగంపైగా తిన్నతర్వాత, నేను ఏమీ చేశానో నాకు తెలిసింది. కడుపులో శాధ పోయిందిగాని హృదయంలో శాధ పట్టుకుంది. జెల్లారిలేచాక, యజమానిభార్య నాగురించి ఏమనుకుంటుంది? ఎంతకష్టపడి కొన్నదో కదా అది! వయొలిన్ అబ్బాయికంటే నేను సమ్మక స్తుతి అని కదా, నావాటాలో ఉంచింది! వాళ్ళ క్రిస్మస్ పండగ పాడు చేసిన పాపిష్టినినేను. జోళ్లు వేసుకు వీధిలోకి వచ్చాను. యజ

మాని భార్యకి ఈ మొహం చూపించడంకంటే, నీళ్ళలోకి దూకిచస్తే మేలు - అనుకున్నాను. కాని, నేను ఆరకం కుర్రవాణ్ణికాదు.

“రాత్రి పన్నెండు దాటింది. విపరీతమైన చలి. వెచ్చటి పానీయాలుతాగి, ఖుషీగావున్న స్త్రీ పురుషులు, అక్కడక్కడ అగుపడుతున్నారు. పోలీసువాళ్ళ కంటపడ కుండా, స్ట్రాండ్, న్యూ ఆక్స్ ఫర్డ్ స్ట్రీట్ - యివన్నీ తిరి గాను. పెద్ద జర్మన్ హోటల్ ఒక దానిముందు నుంచు న్నాను. లోపల విందు భోజనాల అలజడి. పెద్దపెద్ద కిటికీల నెనకనున్న దీపాలు వింత వెలుగులు ప్రసరిస్తున్నాయి. ఇంతలో యిద్దరు మొగవాళ్ళూ యిద్దరుఆడవాళ్ళూ ఆ హోటల్ నుంచి బయటికివచ్చారు. ఇక తినలేనంతతిని, తాగలేనంత తాగినవాళ్ళలా మహా సంతోషంగా వున్నారు ఆ స్త్రీ పురు షులు నల్లుగురూ. ఆస్త్రియనులు మాట్లాడినట్లుగా గాక, అసలు జేక్లు మాట్లాడినట్లుగా జేక్ భాష మాట్లాడు తున్నారు వాళ్ళు.

“నాకాక్షణాన మతిపోయిందనుకుంటాను. అటు వంటిపని నేనంతకి క్రితం ఎప్పుడూ చెయ్యలేదు. స్వదేశ స్తు లారా : పండగపూటా ఈ బీదవాడు ఒక బాతుని కొనుక్కొ గలిగేపాటి డబ్బులు ధర్మంచేయండి - అని యాచించాను.

“వాళ్లు ఒక్కసారి నవ్వుకున్నారు. ఆ యిద్దరు స్త్రీలూ నన్ను ఎంతో దయతో హోటల్‌లోకి తీసుకు వెళ్ళి కేకులు పెట్టించి, వేడివేడి కాఫీ యిప్పించారు. నేను లండన్ ఎలా వచ్చానో, యిక్కడ ఏమి జరిగిందో, నేను ఎలా బతుకు తున్నానో - సమస్తం వారికి నివేదించాను. నా పేరూ యడ్రసూ ఒక కాయితంమీద రాసుకుని, పది పిల్లింగులు నా చేతిలో పెట్టారు.

“మార్కెట్ అక్కడి కెంతో దూరం కాదు. గబ గబా మార్కెట్‌కి వెళ్ళి, పెద్ద బాతు ఒకటి, బంగాళదుం పలు, వుల్లి పాయలు, పిల్లలకి కేకులూ, నారింజలూ - నేను ఎన్ని మోసుకు వెళ్ళగలనో అన్నీ పట్టుకు, యింటికి బయలు దేరాను. నేను యిల్లు చేరుకునే వేళకి, అందరూ యింకా నిద్రిస్తుంటున్నారు. అన్నీ వంటింట్లో పెట్టి, నేను నా పక్క మీదకి వెళ్ళి పడుకున్నాను. యింటిల్ల పాదీ ఆరోజున ఎంత ఆనందించారో చెప్పలేను. వయొలిన్ కుర్రాడు కూడా ఆ రోజున కడుపునిండా భోంచేశారు.

“రెండు మూడు రోజులు గడిచాక, యిద్దరు పెద్దమను షులు వచ్చి, మా యజమానిని నాగురించి అడిగారు. నేను చాలా మంచి కుర్రవాణ్ణి యజమాని చెప్పాడు. వచ్చిన యిద్దర్లో ఒకతను న్యూయార్కులోవుండే ఒక పత్రికకి ఎడి టర్ ; రెండో అతను ఒక పెద్ద వ్యాపారి. ‘ఖర్చులు మేము

పెట్టుకుంటాం, అమెరికా వస్తావా?’ అని అడిగాడువాళ్లు. ‘ఇక్కడవుండి నువ్వు బావుకునే దేమీలేదు. వృద్ధిలోకి వస్తావ్ - వాళ్ళతోవెళ్ళు’ - అన్నాడు మాయజమాని. ఆ విధంగా నేను న్యూయార్కు వచ్చాను.”

ఆరాత్రి రుడోల్ఫ్, పాలీ చెట్టాపట్టాలేసుకు, వెన్ను మీదపొడిచే చల్లగాలిలో, పొలాలకి అడ్డంబడి నడుస్తూ, తమయింటికి వస్తున్నారు. రుడోల్ఫ్ కి ఎంతో సంతోషంగా ఉంది. పాలీ అంది : “సంవత్సరాదినాడు వాళ్లందరినీ మనిం టికి భోజనానికి పిలుద్దాం.”

“అలాగే పాలీ!” అన్నాడు రుడోల్ఫ్, ఎంతో ప్రేమగా. ఎంతయినా, పాలీ తరపువాళ్లకి లోకపు రీతి నీతులు బాగా తెలుసు - అనుకున్నాడు మనసులో.

6

ఆ ఏడు శీతకాలం రైతాంగానికి గడ్డుకాలమైపోయింది. క్రిస్మస్ అయాక మళ్లీ మంచూలేదు, వర్షమూలేదు. ఫిబ్ర వరికి తగ్గవలసిన చలి మార్చికికూడా తగ్గలేదు. రోజుకీ అస్తమానం కిటికీదగ్గరే కూచునేవాడు. తనూ తనపిల్లలూ ఆ ఏడు నాటిన విత్తనాలు మంచు పాలయాయి; నేల అంతా గడ్డకట్టుకుపోయింది. మళ్లీ అదంతా దున్ని, వేరేవిత్తనాలు

నాటాలి. వెనక యిలాటిది సంభవించకపోలేదు - చాలా సార్లు సంభవించింది. కాని, అప్పుడు తను వయసులో ఉన్నాడు. ముందేమి జరగనుందో అనే చింతలేదు. మేరీకి తను తెలుసు ; తనకి మేరీ తెలుసు - అంచేత యిద్దరూ ఎలాగో అలా నెట్టకువచ్చేవారు. పాపం, ధుడోల్స్ పాలీలు చిన్న వాళ్లు. వాళ్లకింకా కష్టసుఖాలు తెలియవు.

కిటికీకి దిగువని పూలచెట్టు. వాటిరెమ్మలు కిటికీ గ్లాసుకి కొట్టుకుంటూండేవి, గాలివీచినప్పుడల్లా. వెనక న్యూ యార్క్ రోజుల్లో, ఆదివారాలప్పుడువచ్చిన ఆలోచనలు రాసాగాయి రోజుకీకీ. తనకేం కావాలి? - అనేది ఆనాటి అన్వేషణ ; తనపిల్లలకేం కావాలి? - అనేది ఈనాటి అన్వేషణ. తను వెళ్ళిపోయాకకూడా, తనపిల్లలు ఈగడ్డమీదనే వుండాలనే తపన తనకెందుకో!

వాళ్లు కష్టపడి పనిచేయాలి. ఎంత కష్టపడి పనిచేసినా, జీవనోపాధికంటే ఎక్కువ మిగలదు. ప్యవసాయంలో సాధక బాధకాలు లేకపోలేదు. ఎండ అనక, వాన అనక - నడుం వొంచి కష్టపడాలి. కాలం గడిచినకొద్దీ కష్టాలు అలవాటై ఒకదారిని పడతాం. ఇందులోవున్న సుగుణ మేమిటంటే, మనది అనేది మిగులుతుంది. మనకి మిగిలింది మనదే! యజమాని మనుషులు చెప్పేది రైటా, సమ్మెదారులు చెప్పేదిరైటా అను సంశయంలో పడనక్కర్లేదు - ఎవరిది

రైటయినా తలకుచుట్టుకునే కష్టాలు మనకే! ఎవరు వంచకులు, ఎవరు దుర్మార్గులు? - అని విడమరిచి చూసుకోవలసిన బాధలేదు. మోసకత్తెలకీ, మోసకారులకీ భయపడనక్కర్లేదు.

గ్రామీణ జీవనంలో, మనం నీచులకి ఎడంగా వుండవచ్చు. పట్నంలో అలా కుదరదు. ఇరుగు పొరుగుల్లోవుండే కుటిలత, వంచన, రాక్షసత్వం - యిలాటివి మనలోకూడా భాగాలుగా అయిపోతాయి. విషపూరితులైన అల్లులవల్ల, మానవునికి ఎక్కువహాని జరుగుతోందంటాడు రోజికి. తను లండన్ లో చూసిన విషపు మొహాలు యిప్పటికీ బుర్రలో మెదుల్తున్నాయి. గ్రామీణుల్లో చెడ్డవారు లేదనికాదు - ఉన్నారు. కాని వీరి చెడ్డతనం కాకలుతీరిన కారిన్యతగా మారి పదునైనదిగా వుండదు. తడిగుడ్డలతో గొంతుక కొయ్యడం మాదిరి వుండదు. విషపూరిత వాతావరణంలో పరస్పర వంచనతో బతుకుతారు పట్టణప్రజ. తను దర్జీగా ఉన్నప్పుడు, తోటివారు యిద్దరు చనిపోతే, వారి ఉత్తరక్రియలు చూశాడు. ఉత్తరక్రియలుకూడా వ్యాపార సరళిలోనే జరుగుతాయి. చచ్చిందీ, బతికిందీ ఎవరికీ అఖిల్లేదు. ఇక్కడ అలానా? వొంట్లో నలతగా వుందంటే, మన కష్టసుఖాలు తెలిసిన డాక్టరు మందిస్తాడు; గుటుక్కుమన్నామంటే, 'అయ్యో' అని కంట తడిబెడతారు అందరూ.

సద్వర్తనులైన పిల్లలకి ఫాక్టరీలకంటే పొలాలే మంచివి. తన పిల్లలలో ఎవరైనా కొక్కిరాయలు వుంటే, వాళ్ళని పట్నం పంపించేవాడు. కాని తనపిల్లలు అలాటి వాళ్లుకాదు. పొలంపని అంటే విసుక్కుంటున్న రుడోల్ఫ్ కూడా చాలా ఉదారుడు. మానవుల్లోవుండే నిర్దాక్షిణ్య క్రూరత్వం, తనకొడుకులు చూడకుండా వుండాలని, రోజుకీ కోరిక. ఆ కాఠిన్యం వాళ్ళకి తెలియనీయకుండా పెంచాడు. ఆకలీ, దారిద్ర్యం - ఆరెండూ మహాచెడ్డవి.

వసంతాగమంతో ఆకాశానికి నీలిరంగువచ్చింది. కాని, ఒక్కబొట్టు వర్షంలేదు. పిల్లలు పొలాలు దుక్కి దున్నుతున్నారు. నేల పెళుసుగాఉంది. దుమ్ము - మేఘాలు వీస్తున్నాయిగాని నింగిమేఘాలు ఎక్కడాలేవు.

పచ్చికబీడులో మొలిచిన ముళ్లచెట్లవల్ల పక్కనే వున్న పంటపొలాలకి నష్టం కలగవచ్చునని రోజుకీ కొడుకు లకి చెప్పాడు. అదేం ఫరవాలేదన్నాడు రుడోల్ఫ్.

ఒకరోజు ఉదయం రుడోల్ఫ్, పక్కపట్నానికి, పని వుండినెళ్లాడు. అతని పొలంలో జరగవలసిన పనిని, పనివాళ్లు చేస్తున్నారు. రోజుకీ పెద్దకొడుకు యింటికివెళ్లి, గుర్రబృగ్గీ తీసుకొని, ముళ్లకంచెలు కొట్టేందుకు బయలుదేరాడు. అలాగే పట్నంవెళ్లి డాక్టరునికూడా చూసివద్దా మనుకున్నాడు.

పదినిముషాలపాటు ముళ్లకంచెలు కొట్టాడో లేదో, ఊపిరి పీల్చడం కష్టమయింది.

గుండెల్లో పోటుపొడిచినట్లయింది. గుర్రబృగ్గీనుంచి దిగినవాడు, మళ్లీ ఎక్కనుకూడా ఎక్కలేకపోయాడు. కత్తి పుచ్చుకు, వెన్నులోనుంచి గుండెలదగ్గరికి పొడుస్తున్నట్టు వుంది. గాలిమర సమీపానికి అతికష్టమిద చేరుకుని, అక్కడవున్న నిచ్చెనని ఆనుకు నిలబడ్డాడు. పరుగుపరుగున తనవైపుగా పరిగెత్తుకొస్తున్న పాలీ కనిపించింది. ఒక్క తృటిలో రోజుకీ దగ్గరికివచ్చి, అతను పడిపోకుండా ఆసరగా పట్టుకొంది; నెమ్మదిగా అతనిచేత అడుగులువేయిస్తూ యింటికిచేర్చింది.

ఇల్లుచేరుకునేవేళకి రోజుకీబాధ అపరిమితంగా ఉంది ; కాళ్లు నేలమీద నిలబడటంలేదు ; కళ్ళు మూసుకుపోతున్నాయి. పాలీ తనని మంచంమీద పడుకోబెట్టి, వేన్నీళ్లలో తడిపిన తువ్వలు గుండెలమీద ఉంచడందాకానే అతనికి జ్ఞాపకం ఉంది. వేన్నీళ్ళు అలాకాగుతున్నాయి ; వేన్నీళ్ళకాపు అలాపెడుతూనే ఉంది పాలీ! ఒక గంటసేపు అయేటప్పటికి, మనిషంతా నీలంగా అయిపోయి, చెమటలు కార్చడం మొదలెట్టాడు.

ఆ చెమటలతో బాధ నెమ్మదిగా తగ్గింది. బట్టగరు

చుకుపోయినపళ్ళు విడివడ్డాయి. కళ్ళచుట్టూతావున్ననల్లటి చారలు మాయమయాయి. మొహంలోకి కొద్దిగా జీవకళ వచ్చింది.

రోడలు చొక్కా గుండీలు పెడుతుండగా అన్నాడు రోజీకి : “హమ్మయ్య! ఇప్పటికి స్తిమితంగా ఉంది. పాపం, నిన్ను చాలాశ్రమపెట్టాను.”

“దానికేంగాని, నిజంగా నొప్పి తగ్గిందా? మిమ్మల్ని రెండు నిమిషాలపాటు వొదిలి వెళ్ళేందుకని అడుగుతున్నా - అత్తగారికి వాళ్ళకీ టెలిఫోన్ చేసివస్తా.”

రోజీకి కళ్ళు చిట్లించి, “ఇప్పుడు టెలిఫోన్ చెయ్యకు. మేరీ ఖంగారు పడుతుంది. ఇక్కడ బాగానే వుందిగా! మళ్ళీ మామూలు మనిషినయేదాకా యిక్కడ పడుకోనీ - నీకు యిబ్బంది లేకపోతే!”

“ఇక్కడ మీరు వుండటం నాకు కష్టమేమిటి? మీ బాధ చూస్తూంటే, నాగుండె చెరువయింది,” అంది పాలీ.

పాలీని కూచోమని సంజ్ఞ చేస్తూ, ప్రేమపూరిత వీక్షణాలతో రోజీకి అన్నాడు : “చిన్నపిల్లవి నువ్వు - నిన్ను చాలా కష్టపెట్టాను. హడలగొట్టేసి వుంటాను.”

పాలీ అతని చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకు, అతని మొహంమీది స్వేదబిందువుల్ని తుడిచింది. రోజీకి చూపుల్లో

అనురాగం ధారలుగా కురుస్తోంది. కోడలువంక ఆనందాతి
రేకంతోచూస్తూ, “అయితే.....” అన్నాడు.

“అవును. ఇంకా ఎవరికీ చెప్పలేదు. అమ్మకిగానీ,
రుహోల్ఫ్‌గాని యెవరికీ యింకా చెప్పలేదు. అవును,” అంది
పాలీ సిగ్గుతోనూ చనువుతోనూ.

రోజుకీ ఆమె అరచేతిని వాత్సల్యంతో నొక్కాడు.
రోజుకీ వేళ్ళకి వేడిమి వచ్చింది. అతని కళ్ళు కాంతివంతము
లయాయి.

“పాపని చూడాలని మహావ్రుందిసుమా!” అంటూ
మందస్కృత వదనంతో కళ్ళుమూశాడు కాసేపు. పాలీ
ఒక్కరైతే కూచుంది. ఎన్నో ఆలోచనలు వచ్చాయి పాలీకి.
ఈ ప్రపంచంలోకి తనని తీసుకొచ్చిన తల్లికంటే, తనను
వెళ్లాడి పోషిస్తున్న రుహోల్ఫ్‌కంటే, తనకి తెలిసిన అందరి
కంటే ఈ వృద్ధుడైన రోజుకీ తనని యెక్కువ ప్రేమిస్తు
న్నట్టుగా అనిపించింది. అదేమిటో అర్థంగాక ఉక్కిరిబిక్కి
రయింది. ఎందుకాయనకి తనమీద యింత వెర్రిప్రేమ?
ప్రేమించడంలో రోజుకీకి ఏదో ప్రత్యేక నేర్పు వున్నట్టువుంది -
చిత్రలేఖనం చూసేందుకు, సంగీతం వినేందుకు వుండవలసిన
అభిరుచిలాటి నేర్పు! కాంతివెల్లువలాటి ప్రశాంత ప్రేమఅది!
కాంతిని చూసేందుకు కళ్ళు వుండాలి - అలాగే యిదీను.

అతని స్వర్గలో, అతని చూపులో, అతని మాటలో ఆ ప్రశాంతప్రేమ కనిపిస్తుంది.

రైతులంటే మొరటుగా ఉంటారు. కాని, ఇతను అలాటివాడుకాదు. పాదరసంలాంటి అరిచేతులతనివి. వెచ్చదనం, మెత్తనా రెండూ మిళితమై ఉంటాయి ఆ అరిచేతుల్లో. బండ దేరిన చేతులుకావవి - అతి నాజూకైనవి.

ఆ గంటసేపట్లో పాలీకి ఏదో జ్ఞానోదయమయినట్లుంది. మానవజీవితం గురించిన మహత్తరసత్యాలు రోజుకీ నుంచి తెలుసుకున్నట్లయింది. భాషలో యిమడని భావాలు అనుభవమయాయి.

రుషోల్ఫ్ వస్తున్నట్టు కారుచప్పుడవగానే, పాలీ వీధి వాకిట్లోకి పరుగెత్తుకొచ్చింది.

“మీ నాన్నగారికి చాలాజబ్బుచేసింది. ముళ్ళకం పల దగ్గరనుంచి మన యిల్లు చేరుకునేటప్పటికి బ్రహ్మ ప్రళయమయింది. ఆశాభ చూసి, బతుకుతారనుకోలేదు,” అంది పాలీ.

“నాన్న ఎక్కడ?” అన్నాడు రుషోల్ఫ్, కారులో నుంచి దూకుతూ.

“లోపల ఉన్నారు. పక్కమీద పడుకునివున్నారు - నిద్రపోతున్నట్టున్నారు. చాలాభయమేసింది, రుషోల్ఫ్,”

అంది పాలీ కుడొల్ప చ్చేతివేళ్లు తనచేతి వేళ్ళలోకి తీసుకుంటూ. ఇద్దరూ కలిసి లోపలికి వెళ్ళాడు. తనకేం ఫరవాలేదని శుభ్రంగావున్నానని రోజీకి అన్నాడు. కాని, అతన్ని వాళ్ళ యింటికి ఎంతో పదిలంగా తీసుకెళ్ళి, మంచం పక్కావేసి, పక్కమీద పడుకోమన్నారు.

మర్నాడు ఉదయానికి రోజీకి యథాప్రకారంగా ఉన్నాడు. డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గర మేరీతో, కాఫీ రోజూ కంటే బావుందన్నాడు. డాక్టరు చెప్పే కల్లిబాల్లి కబుర్లు నమ్మకండే - అన్నాడు పిల్లలతో. తను రోజూ కూచునే కిటికీ దగ్గర కూచున్నాడు. మేరీ సూదిలో దారం గుచ్చి యిచ్చాక, కుట్టుపనికి ఉపక్రమించాడు. చుట్ట వెలిగించి, జాన్ మరాయి కుట్టడం ప్రారంభించాడు. మేరీ అతన్ని ఒక కంట కనిపెడుతూనేవుంది. ఇటూఅటూ వెళ్తున్నప్పుడు చిరు నవ్వుతో అతన్ని పలకరిస్తూనే వుంది.

రోజీకి పాలీ గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు. తను నిన్న జబ్బుపడి వుండకపోతే, పాలీది ఎటువంటి కమనీయ హృదయమో, తనకి తెలిసేది కాదుకదా! ఈ కాలపు పిల్లల హృదయాలు అతి మృదువైనవి. పైచూపుల్ని బట్టి వారి ఆంతర్యం తెలుసుకోలేం. పాలీ ఘఘుర హృదయంగల అమ్మాయి. స్త్రీ హృదయంలో ఉంటే మాధుర్యం ఉంటుంది; లేకపోతే లేదు. ఆ మాధుర్యం వున్నదీలేనదీ మొహం చూసి కొంతవరకూ చెప్పవచ్చు.

కాసేపు సూదీ దారంతోకుట్టాక, మళ్ళీ గుండెల్లో నొప్పిలా వచ్చింది ; నిన్నటి నొప్పిలాగానే ప్రారంభమైంది. చుట్ట కిందపెట్టి, ఒక్కసారి కిటికీపూచలు పట్టుకు నుంచుంటే తగ్గుతుందేమో అని ప్రయత్నం చేశాడు. కాని, లాభం లేకపోయింది. పోనీ, పక్కదగ్గరికి వెళ్ళి పడుకుందామను కున్నాడు. సముద్రంలోని ఓడలా యిటూ అటూ వూగిస లాడుతూ తలుపుదగ్గరికి అతి కష్టమొదవచ్చి, అక్కడ కుప్పలా కూలిపోయాడు. మేరీవచ్చి చూసేవేళకి ఈలోకంలో లేడు.

*

*

*

రోజుకీ చనిపోయేనాటికి డాక్టర్ ఊళ్ళోలేడు. ఊరు నుంచి వచ్చాక మొదటి రెండుమూడు వారాలూ ఊపిరి సలపనంత పని. ఏరోజుకారోజు, రోజుకీ కుటుంబం వారిని పరామర్శించి వద్దామనుకుంటూండేవాడు. ఇప్పటికే ఆలస్య మయిందనుకుంటూ వేసవికాలంలో ఒక వెన్నెల రాత్రివేళ, రోజుకీ యింటివైపులకి బయలుదేరాడు.

స్మశానం ప్రాంతాలకి వచ్చేదాకా డాక్టర్ యితర విషయాలు అనేకం ఆలోచించుకుంటున్నాడు. అక్కడికి రాగానే, కాదు యింజనుఆపి, ఆ వెన్నెలచూస్తూ అలానే వుండిపోయాడు. రోజుకీ ఎక్కడ వున్నాడు? గ్రేవ్ యార్డ్ లోనా? లేదు, వెన్నెట్లో!

డాక్టర్ లో ఏదో ఆత్మహోళ ప్రవేశించింది. సమస్త ప్రకృతి చైతన్యవంతంగా కనిపించింది. మనకి అర్థం గాక

పోవచ్చుగాని, ప్రతి కదలికకీ వెనక ఏవో కొన్ని ఉద్దేశాలు ఉన్నాయి. రోజుకీ పొలంలోని మవింగ్ మిషన్ (mowing machine) అక్కడ పడివుంది; మధ్యాహ్నం దానితో పిల్లలు పంటకోయించి ఉంటారు. పశువులూ, గుర్రాలూ అక్కడ కనిపిస్తూనే వున్నాయి. ఆ మధ్యాహ్నమే కొయ్య బడినపొలం, ప్రశాంత నిశీధనమయాన వింతపరిమళం వెద జల్లుతోంది. ధవళకాంతి గడ్డినికూడా తళతళలాడిస్తోంది. నీలాకాశం పూర్ణ చంద్రుడితో ప్రకాశిస్తోంది.

ఈ గ్రేవ్ యార్డ్ కూడా చాలా అందంగా వుండే! - అనిపించింది డాక్టర్ కి. పట్నవాసాలలోని సమాధి స్థలాలకీ దీనికీ ఎంతతేడా! అక్కడి సమాధిస్థలాలు చనిపోయినవారి కోసమని నిర్మింపబడ్డ పట్నల్లా వుంటాయి. కాని, యిది అలాటిది కాదు. చైతన్య ప్రకృతిలో ఒక భాగం. పసరిక పక్కమీద దుప్పటిలావుంది. పైన ఆకాశం, పక్కన పంట పొలాలు; రోడ్డుమీద గుర్రాల డెక్కల చప్పుడు. ఇరుగు పొరుగుా పట్నం వెళ్ళినా, పట్నం నుంచి వచ్చినా ఈ దార మృతే నడుస్తాడు.

రోజుకీది పరిపూర్ణమైన వినిర్మల జీవితంగా కనపడింది డాక్టర్ కి. మహాపట్నాలను తన కాయకష్టంతో నిలబెట్టే కర్షక ప్రభువు, సజీవ ప్రకృతిలో హాయిగా నిద్రపోతున్నాడా అనిపించిందతనికి.

స ము ద్ర ం

స్టీ ఫెన్ క్రేన్

(1871 - 1900)

ది రెడ్ బాడ్జ్ ఆఫ్ కరేజ్ అనుపేరిట స్టీఫెన్ క్రేన్, అమెరికను సివిల్ వార్ గురించి రాసిన గ్రంథం, గొప్ప పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించింది. మహాయుద్ధాల్ని ఎంతో చక్కగా వర్ణించిన ఈ రచయిత, తన నిజజీవితంలో ఆఖరుకి ఒక్క కొట్లాటకూడా చూసి ఎరగడు.

స్టీఫెన్ క్రేన్ న్యూజెర్సీ రాష్ట్రంలోని న్యూ ఆర్క్ లో జన్మించాడు. అనారోగ్యంతోటీ, అపజయాలతోటీ జీవిత యాత్ర సాగించాడు. 'పడవ' కథ ఒక రకంగా మానవ జీవితాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

సముద్రం

ఆకాశం కనిపించడంలేదు. తలఎత్తి చూడమనుకుంటే, కెరటంమీద కెరటంవచ్చి పడుతోంది. నల్లటి కెరటాలమీద తెల్లటి నురగలు. అన్నివైపులనుంచీ కెరటాలు మీది మీది కొచ్చి, చూపు ఆననివ్వడంలేదు. నురగలు కక్కే ఆకెరటాలు చేస్తున్న అల్లరి చెప్పతరంకాదు.

వంటమనిషి పడవకి అడుగున చతికిలబడి, తనని సముద్రంనుంచి వేరుచేస్తున్న ఆరు అంగుళాలఎత్తుని వెర్రిగా చూస్తున్నాడు. కండ పుష్టిగల జబ్బులమీదికి వర్ష చేతులు మడుచుకు, వంగి, నీళ్లు తోడెయ్యడం మొదలెట్టాడు. “మునిగి పోయేటట్టు వున్నాం, మునిగిపోయేటట్టు వున్నాం,” అని మాటిమాటికీ అనేవాడు. అంటూ తూర్పుదిశకి చూసేవాడు.

నూనె అబ్బాయి (ఆయిల్), పడవకివున్న రెండు తెడ్లలో ఒక తెడ్డుతో, చాకచక్యంగా పడవని నడుపుతున్నాడు. ఒక్కొక్కసారి పడవ వెనకనుంచి మునిగిపోతున్నట్టు తోచేది.

విలేఖరి రెండవ తెడ్డువేస్తూ, కెరటాలు పరిశీలిస్తూ,

తనక్కడ ఎందుకువున్నానా అని ఊణఊణానికీ ఆశ్చర్య పోతుండేవాడు.

కంచెనీ దివాలాతీస్తే, సైన్యం ఓడిపోతే, ఓడ మునిగి పోతే కలుగుతుండే అటువంటి వైరాగ్యంతో - కెప్టెన్ పడవముందు భాగాన పడివున్నాడు. ఎంతటి ధైర్యవంతులకి సాహసవంతులకికూడా ఒక్కొక్కప్పుడు ధృతి చెడుతుంది. అటువంటి తాత్కాలిక మనస్తాపంతో పడివున్నాడు - బాగా దెబ్బలు తగిలిన కెప్టెన్. కెప్టెన్ అన్నవాడు ఒక్కరోజు కెప్టెన్ చేసినా, పది సంవత్సరాలు కెప్టెన్ చేసినా, అతని మనసు ఓడకి అంకితమైపోయివుంటుంది. అందరు ప్రాణులతో వున్న తనఓడని, జలదేవత రాద్రజిహ్వాలతో కబళించడం, నిస్సహాయంగా చూసిన కెప్టెన్, వెయ్యిసూదులు తనను గుచ్చుకుంటున్నట్టు బాధపడటంలో ఆశ్చర్యమేముంది?

“బిల్లీ, కాస్త దక్షిణంగా పట్టించు,” అన్నాడు కెప్టెన్.

“ఇంకాస్త దక్షిణమా?”

పడవ కిందికీ మీదుకీ, యిటుపక్కకీ అటుపక్కకీ, యిష్టమొచ్చినట్టు గంతులేస్తోంది. ఎత్తయిన ముళ్లకంచెని దాటబోయే గుర్రంలా, ఒక్కొక్క కెరటంతో ఎగిరెగిరి పడుతుండేది ఆపడవ. నీటిగోడలతో పరాచికమాడుతూ,

నురగలతో నాట్యం చేస్తూండేది. నీటిగోడ చివరనుంచి కిందికి దభాలున పడటం, మళ్ళీగోడపైకి ఎగబాకటం, నురుగులతో సరసం - యిదంతా పడవలోవున్న నలుగురికీ, తాము మృత్యువుతో దోబూచులాడుతున్నామా, అన్నట్టుగా ఉంది.

ఇటువంటి సముద్ర ప్రయాణంలోవున్న మహా ప్రమాదమేమిటంటే, చచ్చిచెడి ఒక కెరటాన్ని జయించామని అనుకోగానే, మరొక కెరటం ప్రత్యక్షమవుతుంది. మొదటి కెరటం ఎంత ఉపద్రవమయినదో, రెండోదికూడా అంత ఉపద్రవంగానే కనిపిస్తుంది. పది అడుగుల పొడువున్న డింగీ, ఆ ఉపద్రవాలని ఎదుర్కోడమంటే మాటలుకాదు. ఒక్కొక్క కెరటం అభిషేకించే నీటితుంపరతో, పడవలోవున్న మనుషుల మొఖాలు అగుపించేవికాదు. ఈ ఒక్క కెరటం తరువాత, బతికి బయటపడతామని అనుకోడానికి వీలేదు. నాలుగయిదు పిల్లకెరటాలు, ఆపైన పెద్దకెరటం. ఆపెద్ద కెరటాన్ని జయించి, కాస్త వూపిరి పీల్చుకోగానే మరొక పెద్దకెరటం. ఆ కెరటాల తీవిలో ఆ సముద్ర సంగీతంలో ఒక భయంకర సౌందర్యం వుంది.

ఆ ఫేసకాంతిలో మనుషుల మొహాలు మరీధవళంగా ఉన్నాయి. ఒకరికళ్లు మరొకరికళ్ళని వింతవింత అర్థాలతో పలకరిస్తున్నాయి. బయటనుంచి అది చూడగలిగివుంటే, ఎంత అద్భుతమైన దృశ్యమో చెప్పలేము. ప్రాణాలకోసం

పోరాడుతున్న బోటులోని మనుషులకి అటువంటి ఓపిక లేదు, వారి మోససు యితరత్రా లగ్నమైవుంది.

సముద్రం, నల్లదనంనుంచి తృణమణి కాంతులుగల ముదురు ఆకుపచ్చలోకి మారడంతో, మంచు కరుగుతున్న మాదిరిగా నురగలు కనిపించడంతో, రాత్రినుంచి పగలు లోకి వచ్చామని తెలుసుకున్నారు వాళ్లు. సూర్యబింబం ఆకాశమండలంలో దర్శనమిచ్చింది. సూర్యోదయమవడం వాళ్ళకి తెలియదు, అది వాళ్ళకి కనిపించలేదు. తమ మీది కొచ్చి విరుచుకుపడే కెరటాలరంగులు మారడంతో శైలి వారింది కాబోలు అనుకున్నారు వాళ్లు.

జీవరక్షక శిబిరానికీ (a life saving station), కాందిశీక వసతి గృహానికీ (a house of refuge) ఉండే తేడాగురించి, సగం సగం మాటలలో, వంటలతనూ, విలే ఖరీ కాసేపు వాదించుకున్నారు.

“మస్కిటో ఇన్ లెట్ లైట్ కి ఉత్తరంగా ఒక కాంది శీక వసతిగృహం వుంది,” అన్నాడు వంటమనిషి. “వాళ్లు మనని చూడగానే తమ బోటులోవచ్చి మనని రక్షిస్తారు,” అనికూడా అన్నాడు.

“ఎవరు మనని చూడగానే?” అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు. విలేఖరి.

“అక్కడి నాకాసిబ్బంది”

“కాందిశీక గృహంలో నాకాసిబ్బంది వుండరు. పడవప్రమాదానికి గురిఅయినవాళ్లకి బట్టలిచ్చి, తిండిపెట్టే స్థలాలివి. అక్కడ నావికులు వుండరు.”

“ఆ - ఉండకేం! ఉంటారు.”

“ఉండరని చెప్పడంలే!” అన్నాడు విలేఖరి.

“ఏమయితేనేం మన మక్కడికి యింకా చేరుకో లేదుగా!” అన్నాడు పడవ వెనకభాగాన కూచున్న నూనె అబ్బాయి (ఆయిలర్).

“మస్కిట్ ఇన్ లెట్ లైట్ లో వున్నది కాందిశీక వనతిగృహం కాదనుకుంటాను - అది జీవరక్షక శిబిరమేనని జ్ఞాపకం,” అన్నాడు వంటమనిషి.

“మనమింకా అంతదాకా రాలేదుగా!” అన్నాడు చుక్కానిదగ్గరవున్న ఆయిలర్.

*

*

*

తాటి ప్రమాణానవుండే కెరటం మీదికిఎక్కి, అంత ఎత్తునుంచి కిందికి జారుతున్నప్పుడు రివ్వుమని వీచేగాలికి, పడవలోవున్న నలుదురూ ప్రాణాలు వుగ్గబట్టుకు కూచునే వారు. సముద్రతరంగాలు వారిముందు విలయసృత్యం ప్రదర్శించి, వింతకాంతులతో వారిని దద్దరింపజేసేవి.

“తీరానికి మనం దగ్గరసా ఉన్నాం - ఈ గాలివాటం అలానేవుంది,” అన్నాడు వంటమనిషి.

“రై టే!” అన్నాడు విలేఖరి.

తెడ్డువేస్తున్న ఆయిలర్ అవునని తలవూపాడు.

పడవ ముందుభాగాన, గాయాలతో పడివున్న కెప్టెన్ హాస్యవిషాదరసాలు మిళితమైన కంఠంతో - ఓహో, అలాగా! - అన్నాడు.

కెప్టెన్ అలా అనేటప్పటికి, ముగ్గురూ కిమ్మనకుండా వూరుకుండిపోయారు. నిమిషనిమిషానికీ మహాప్రమాదం నెంటాడుతూండగా రానున్న మంచిగురించి ఆశ వెలిబుచ్చడం, చిన్నతనపు చేష్టగానూ, తెలివిహీనతగానూ కనిపించింది. ఎటువంటి ప్రమాదంలో తామున్నారో వారికి తెలుసు. మాటలతో ఉపశాంతి పడవలసిన వేళకాదు - ఆ విశ్వాసాన్ని మనసులో వుంచుకోవాలిగాని. అందుకని, కెప్టెన్ అలా అనేటప్పటికి, ఏ ఒక్కరూ పెదవి మెదపలేదు.

కాసేపయాక, పిల్లల్ని సముదాయిస్తున్నట్టు, “మనం తీరానికి ఎందుకుచేరుకోము - చేరుకుంటాం,” అన్నాడు కెప్టెన్.

కాని, ఆకంఠధోరణి ముగ్గురు మనుషుల్ని ఆలోచింపజేసింది. “గాలి యిలావుంటే చేరుకుంటాం,” అన్నాడు ఆయిలర్.

వంటమనిషి పడవలోని నీళ్లుతోడి బయటపోస్తూ,
 “సర్ఫ్లో (surf - ఆటూపోటూ) యిరుక్కోకపోతే చేదు
 కుంటాం,” అన్నాడు.

నీటిపక్షులు ఎగరడం మొదలెట్టాయి. సముద్రజలాల
 మీద తివాసీపరిచినట్టు కూచునేవి ఆనీటిపక్షులు. గుంపులు
 గుంపులుగా, నిశ్చేపంగా కూచున్న ఆపక్షుల్నిచూసి, డిం
 గీలోవాళ్లు అసూయపడ్డమాట నిజమే! వెయ్యిమైళ్లదూరాన
 వున్న కోడిపెట్టలు నేలమీద ఎంతహాయిగా ఉంటాయో,
 ఈ పక్షులు నీటిమీద అంతహాయిగా ఉన్నాయి. కెర
 టాలతోదొడ్లై నీటినాచుమీద, మహాసంతోషంగా కూచు
 న్నాయి.

నల్లటి చింతగింజల్లావున్న కళ్ళతో ఆనీటిపక్షులు,
 పడవలోవున్న వాళ్ల దగ్గరి దగ్గరికివచ్చేవి - వికారమైన చూపు
 లతో, పరిశీలనగాచూస్తూ, దగ్గరిదగ్గరికొచ్చేవి. మనుషులు
 వాటిని తరిమేవాడు. అంతకీ, ఒకపక్షి కెప్టెన్ తలమీద
 వాలాలని వచ్చింది. ఘట్టిగా అదిలించేవేళకి, పడవకి అడ్డంగా
 ఎగిరి పారిపోయింది. పడవచుట్టూ వలయాకారంగా ప్రద
 ఖీణ చేస్తుండేమో అనుకున్నారగాని చెయ్యలేదు. ఇటు
 కాసేపూ, అటుకాసేపూ తిరిగి మళ్ళీ కెప్టెన్ దగ్గరికివచ్చింది.
 చింతగింజల్లాటి దానికళ్ళు కెప్టెన్ శిరసుమీదనే ఉన్నాయి.

“వెధవపక్షి” అని విసుక్కున్నాడు ఆయిలర్.

వంటమనిషీ విలేఖరీ దానిని చెడామడా తిట్టారు.

పడవకిప్పున్న తాడుతో, శక్తికొద్దీ ఆసీటిపక్షిని ఒక దెబ్బవేదామని అనిపించింది కెప్టెన్ కి - కాని తను అటువంటి పనిచేస్తే, పడవకాస్తా బాలెన్స్ తప్పి, బుడుంగున మునిగి పోతుందేమోనని ఊరుకున్నాడు. అంచేత, వొట్టి చేతుల తోటే దానిని నెమ్మది నెమ్మదిగా తరమడం మొదలెట్టాడు. కొంచెంసేపటికి ప్రాణాలు విసుగెత్తాయేమో, దానిదారిన అదిపోయింది.

ఆసీటిపక్షి రంగస్థలంనుంచి తప్పుకున్నాక వారిమనసు కొద్దిగా స్తిమితపడింది. అసలే మహాప్రమాదంలోఉన్నారు. గోరుచుట్టమీద రోకలిపోటులా దుశ్శకునం తోపించే నీటి పక్షి ఒకటూ వారిప్రాణాలకి!

ఆయిలరూ, విలేఖరీ తెడ్లువేస్తున్నారు. అలా తెడ్లు వేస్తూనేఉన్నారు. ఒకేసీటులో కూచుని యిద్దరూ చెరొక తెడ్డావేస్తున్నారు. ఆయిలర్ అప్పుడు రెండుతెడ్డా తీసు కున్నాడు. తర్వాత, ఆయిలర్ దగ్గరనుంచి రెండుతెడ్డా తీసు కున్నాడు విలేఖరి. తర్వాత మళ్ళీ ఆయిలర్. తర్వాత మళ్ళీ విలేఖరి. ఇద్దరూ అలా తెడ్లువేస్తున్నారు - వేస్తూనేవున్నారు.

తెడ్లువేయడంకంటే శ్రమఅయినది, స్థలాలుమారడం. పడుం వాల్చేందుకు, ఒకపక్కనుంచి మరొకపక్కకు రావడ

మంటే, తీగెమీద నడవడంకంటే నేర్పరితనంతో కూడుకున్న వ్యవహారం. తీగెమీద నడుస్తున్న మనిషి కిందపడితే, కాళ్ళవిరుగుతాయి. కాని, యిక్కడ ఏమాత్రం వొడుదుడుకు వచ్చినా, డింగీ బుడుంగున మునిగి, నలుగురి ప్రాణాలూ నై వేద్యం పుచ్చుకుంటుంది. తెడ్లు వేసేఅతనూ, విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నతనూ స్థలాలు మారుతున్నప్పుడు, మిగతా యిద్దరూ పెద్దకెరటం ఎంతదూరాన ఉందో గమనిస్తూండే వారు. సరిగ్గా ఏక్షణాన స్థలాలు మారాలో కెప్టెన్ ఆర్డరు చేస్తూండేవాడు.

తివాసీల్లా పరచబడివున్న సముద్రపునాచు, నేల యేమో అనుభ్రమ కల్పిస్తూ చిన్నచిన్న ద్వీపాలలా ఉండేది. వారు ప్రయాణంచేస్తున్నారు. ప్రయాణం చేస్తున్నంత వరకూ నిజమేగాని, ఏదిక్కుగా ప్రయాణం చేస్తున్నారో వారికి తెలియదు. కదులుతున్నట్టే ఉంది - కాని కదులు తున్నాలో లేదో! - తీరంవైపుకే చేరుకుంటున్నామని ఒకరి కొకరు ధైర్యం చెప్పుకున్నారు.

పడవముందుభాగంలో పడివున్న కెప్టెన్ కి, మస్కిటో ఇన్ లెట్ లోని లైట్ హౌస్ కి కనిపించింది - పడవ ఒకసారి మరీపైకి వెళ్ళినప్పుడు. ఆతర్వాత వంటమనిషి తనకీకూడా కనిపించిందన్నాడు. విలేఖరి తెడ్లదగ్గర ఉన్నాడు. అతనికి

కూడా లైట్ హవుజ్ చూడాలని ఉంది ; కాని, మెడ వెనక్కి తిప్పిచూస్తేగాని అతనికి కనిపించదు. లైట్ హవుజ్ కంటే ముఖ్యమయినవి కెరటాలు. వాటిఉధృతం కొద్దిగా తగ్గేదాకా, మెడ వెనక్కి తిప్పిచూడటానికి వీలులేక పోయింది విలేఖరికి. పెద్దకెరటం కాస్తదూరాన ఉన్నప్పుడు చటుక్కున పడమటి దిక్కుగా తలతిప్పాడు విలేఖరి.

“కనిపించిందా?” అని అడిగాడు విలేఖరి.

“లేదు. ఏమీ కనిపించడం లేదు,” అన్నాడు విలేఖరి నెమ్మదిగా.

కెప్టెన్ వేలుతోచూపిస్తూ, “అదిగో, అటునైపు. మళ్ళీ ఒకసారి చూడు,” అన్నాడు.

నీటిగోడలాటి కెరటం మీదికి డింగీ ఈసారి యెక్కినప్పుడు, మళ్ళీ చూశాడు విలేఖరి. గుండుసూది మొనలా తెల్లటిదేదో దూరాన అగుపడింది. అలిసినకళ్లకి అది లైట్ హవుజ్ లాగానే కనిపిస్తోంది.

“మనమక్కడికి చేరుకోగలమా, కెప్టెన్?”

“గాలి ఈ ప్రకారంవుండి, మనం బురదలో కూరుకు పోకపోతే, తప్పకుండా చేరుకుంటాం.”

కెరటాలు పడవని తమ యిష్టమొచ్చినట్టు, కిందికి పైకి విసురుతున్నాయి. సముద్రపునాచు కనపడక పోయే

టప్పటికి, తాము ముందుకు జరుగుతున్నాం కనుక అనుకున్నాడు పడవలోనివారు. సుహృద్భావంతో చిన్న పడవ మీద కత్తికట్టిందా అన్నట్లు వుంది పరిస్థితి. ఒక్కొక్క కెరటంవచ్చి, పడవని నీటిలో ముంచే తేడి.

“నీరు తోడెయ్, కుక్,” అనేవాడు కెప్టెన్ అతి ప్రశాంతంగా.

“ఓ - అలాగే!” అంటూండేవాడు వంటమనిషి ధైర్యోత్సాహాలతో.

*

*

*

పడవలోవున్న నలుగురూ అక్షరాలా సోదరులే. ఆ విషయం వారు పైకి చెప్పకోలేదు. కాని, నలుగురికీ తాము సోదరులమని ఆంతర్యంలో తెలుసు. కెప్టెన్, ఆయిలర్, వంటవాడు, కరస్పాండింట్ (విలేఖరి) - ఈ నలుగురినీ ఒకటిగా పెనవేసిన బాంధవ్యం మనకి మామూలుగా తెలిసే బాంధవ్యాలకంటే తీవ్రమయినది. గాయపడ్డ కెప్టెన్ పడవ ముందుభాగాన, మంచినీటి కూజాకి చేరగిలపడుకొని, నన్నని గంభీరకంఠంతో ఆజ్ఞలు జారీ చేస్తున్నాడు. ఈ డింగీలో వున్న మిగతా ముగ్గురీని తన కనుసన్నల ప్రకారం నడిపిస్తున్నాడు. ఉపద్రవాన్ని ఎదుర్కోవాలనే ఐక్య లక్ష్యమే గాకుండా, నలుగురిమధ్యా సాటిలేని మానవత్వం వెల్లివిరిసింది. హృదయాలలోనుంచి వచ్చింది ఆ సోదరభావం.

తోటిమానవులను ఉదాసీనంగా చూసే విలేఖరిలోకూడా హృదయ పరివర్తన వచ్చింది. తాము సోదరులమని వారు చెప్పకోలేదు ; ఆ విషయం పైకి అననుకూడాలేదు.

“మనకి ఒక తెరచాప ఉంటే బావుండేది” అన్నాడు కెప్టెన్. “ఒక తెడ్డుకి చివరగా నా ఓవర్ కోటు వేలాడదీస్తే, తెరచాపలా పనిచేస్తుంది. మీలో యిద్దరికి కాస్త విశ్రాంతి దొరుకుతుంది.”

కుక్, విలేఖరీ తెరకొయ్య పట్టుకొని, ఓవర్ కోటు నిల బెట్టారు. ఆయిలర్ చుక్కాని పడుతున్నాడు. పడవ చర చరా నడవసాగింది. ఎటొచ్చీ, సముద్రజలం పడవలోకి రాకుండా, అప్పుడప్పుడు తెడ్డువేస్తూ పడవ నడుపుతున్నాడు ఆయిలర్.

గుండుసూది మొసలా కనిపించిన లైట్ హౌస్, పెద్దది కాసాగింది. మునుపటికి మల్లేకాక, స్పష్టంగా బూడిద రంగులో కనిపిస్తోంది. తెడ్డుదగ్గిరవున్న మనిషి, అది చూడ టానికిగాను ఎన్నిసార్లో తలతిప్పేవాడు.

అలా కెరటాల పైకి లేస్తూ దిగుతూ, చిట్టచివరకి నేలని చూశారు పడవలో ఉన్నవాళ్ళు. లైట్ హౌస్ ఆకాశంవైపుకివున్న పొడుగుపాటి నీడలాగానూ, నేల సముద్రంలోపడే నల్లటినీడలాగానూ కనిపించాయి. కాయితం కంటే పల్కుగాండది ఆనీడ.

నాకా ప్రమాదాలు ఎప్పుడూ చెప్పిజరగవు. ప్రమాదం జరిగినప్పుడు ఏవిధంగా మనులుకోవాలో ప్రయాణికులందరికీ శిక్షణ యివ్వడం సాధ్యంగానిపని. డింగీలోని నలుగురికీ రెండురాత్రుల్లా రెండుపొగల్లా నిద్రలేదు. అదంతా డింగీలో కాలుపెట్టడానికి పూర్వపువిషయం. అంటే, మునిగిపోయే ఓడలోనుంచి ఈపడవలోకి వస్తున్నప్పటిమాట.

ఆయిలర్ కీ, విలేఖరికీ - యిద్దరికీ తెడ్డువేయడమంటే తెలీదు. మతివున్న మనుషులు బోట్ రేసెస్ ఎందుకు నిర్వహిస్తారా? - అనిపించింది విలేఖరికి. అది వినోదం ఎందుకువుతుంది - కఠిననరకంగాని! పెన్నునరాలనీ చేతికండరాలనీ పీక్కుతినే యిటువంటిబాధని, వినోదంగా ఎలాభావించ గలుగుతారో కొందరు మనుషులు! బోట్ రేసెస్ గురించిన తన అభిప్రాయం ఆయిలర్ కి చెప్పేటప్పటికి, అతను సానుభూతి పూర్వకంగా చిరునవ్వు నవ్వాడు.

“ఇంక శ్రమపడకండి. ఉన్నకొద్దిపాటిశక్తి మిగుల్చుకోండి. తీరం చేరుకునేందుకు మనం ఈదవలసి వుంటుంది. అంచేత, కాస్త స్థిమితపడండి,” అన్నాడు కెప్టెన్.

సముద్రంలోనుంచి, నెమ్మది నెమ్మదిగా, నేలమొలిచినట్లయింది. నల్లగీతలల్లా, నల్లగీతా తెల్లగీతాగా మారాయి - అంటే చెట్లు, యిసక అన్నమాట. తీరంమీదవున్న ఒక యిల్లుకూడా కనపడుతోంది - అన్నాడు కెప్టెన్.

“అదే జీవరక్షక శిబిరం అయివుంటుంది. వాళ్లు మనని చూసివుంటారు. ఈపాటికి వస్తూండాలి,” అన్నాడు కుక్.

వెనకభాగాన ఎత్తుగా అవుపిస్తోంది లైట్ హౌస్.

“లైట్ హౌస్ కీపర్ డ్యూటీలోవుంటే, మనని ఈ పాటికిచూసి, జీవరక్షక శిబిరంవారికి తెలియబరిచివుంటాడు,” అన్నాడు కెప్టెన్.

“నాకా ప్రమాదంగురించి వారికి తెలిసినట్టుతోచదు. తెలిసివుంటే ఈపాటికి మనని వెతికేందుకు వచ్చివుండరూ?” అన్నాడు ఆయిల్.

అతి సుందరమైన నేల స్పష్టంగా కనపడ్డది. మళ్ళీ గాలి వీచింది - ఈసారి ఉత్తర దక్షిణాలుగా! ఏదో కొత్తధ్వని పడవలోని వాళ్లకి వినిపించింది. కెరటాలు తీరాన్ని తాకే టప్పుడు చేసే శబ్దమది.

“ఈవిధంగా అయితే మనం లైట్ హౌస్ చేరుకోము. కొద్దిగా ఉత్తరానికి పట్టించు, అన్నాడు కెప్టెన్.

“ఉత్తరదిశకా?” అన్నాడు ఆయిల్.

పడవ గాలికివాలుగా తిరిగింది. తెడ్డుదగ్గిరవున్న తను. తప్ప మిగతావాళ్లు, తీరం ఊణక్షణానికీ విస్తృతమవడం చూస్తున్నారు. నేల పెద్దగా కనిపిస్తున్న కొద్దీ, వారి మనసు

ల్లోని భయాందోళనలు వీడిపోసాగాయి, పడవని పదిలంగా నేర్పుగా పట్టిస్తే, ఇంకోగంటలో తీరం చేరుకోగలరు.

వెన్నెముకలువంచి, పడవ బాలెన్స్ నిలబెట్టడం, వారికి బాగా అలవడింది. సర్కసు మనుషులు అడవిగుర్రం మీద స్వారీచేస్తున్నట్టువుంది వారి స్థితి. విలేఖరి పూర్తిగా తడిసిపోయాడు. ఆమాటకొస్తే ఎవరు తడవలేదుగనక? విలేఖరి కోటుజేబులో ఎనిమిది చుట్టలువున్నాయి. నాలుగుతడిసి పోయాయి; నాలుగు శుభ్రంగాఉన్నాయి. కొంచెంసేపు పరిశోధనచేసి మూడు అగ్గిపుల్లలు సంపాదించారు. నలుగురూ నాలుగుచుట్టలూ తీవిగాముట్టించి, ఘట్టిగా దమ్ముపీల్చారు. బతికి బయటపడతాంకదాఅని, వారికళ్లు తళతళ మెరిశాయి. నలుగురూ కాసిని కాసిని మంచినీళ్లుతాగి, హుషారుగా కబుర్లు ప్రారంభించారు.

* * * *

ఆ జీవరక్షక శిబిరంలో మనుషులులేరా ఏమిటి? ఒక్కడూ కనపడటంలేదు," అన్నాడు కెప్టెన్.

“మనని యింతవరకూ వాళ్లు చూడకపోవడం తమాషాగానే ఉంది!” అని అందిచ్చాడు కుక్.

చిశాలమైన సముద్రతీరం, పడవలోని మనుషులకి, స్పష్టంగా కనపడుతోంది. నేలమీద చెట్లూచేమలూదట్టంగా ఉన్నాయి. తీరాన్ని స్పృశించే అలలశబ్దం స్పష్టంగా వి

పడనే వినపడుతోంది. నేలమీదనున్న ఒకచిన్న యిల్లు కూడా కనిపిస్తోంది. లైట్ హవుజ్ యిప్పుడు తమకి దక్షిణంగా ఉంది.

అటుపోట్లూ, గాలీ, కెరటాలూ డింగీని ఉత్తరదిశకి తోనేస్తున్నాయి. “లైట్ హవుజ్ వాళ్లు మనని చూడనే చూడరేమిటి?” అనుకున్నారు పడవలోని మనుషులు.

సముద్రగర్జన (surf's roar) సన్నగా వినపడుతోంది. సన్నగా వున్నప్పటికీ ఉధృతంలో తక్కువ దేమీ కాదు. పడవ దడదడ కొట్టకుంటోంది.

“బురదలో కూరుకుపోతాం - జాగ్రత్తపడాలి,” అన్నారు అందరూ.

ఇప్పుడు, కొంత సత్యం చెప్పవలసిఉంది. జీవరక్షక శిబిరం ఆచుట్టుపట్ల యిరవైమైళ్లదూరంలో ఎక్కడాలేదు. ఆసంగతి డింగీలోవున్న మనుషులకి తెలియక, లైట్ హవుజ్ వాళ్లని నోటికొచ్చినట్లు అంటున్నారు.

“వాళ్లకి కళ్లులేవు కాబోలు మనని చూసేందుకు!”

తిట్టవలసినతిట్లు అన్నీ అయిపోయాక కెప్టెన్ అన్నాడు. “మనం తీరంచేరుకునేందుకు ప్రయత్నించక తప్పదు. ఇలానే వుంటే, పడవ బురదలో కూరుకుపోవడం ఖాయం. మన వొంటల్లో కొద్దిగా శక్తి మిగిలివున్నప్పుడే, ఈదడం ప్రారంభిస్తే మరి!”

తెడ్డదగ్గిరవున్న ఆయిలర్ పడవని తిన్నగా ఒడ్డువైపు పట్టించాడు. అందరికీ నరాలు బిగుసుకుపోయాయి ఒక్కసారిగా. మళ్ళీ కొద్దిసేపు ఆలోచించారు.

“మనందరం తీరంచేరుకో లేకపోతే,” అని ప్రారంభించాడు కెప్టెన్. “మనందరం తీరంచేరుకోలేకపోతే, ఎవరెవరు ఎలా ఆఖరయారో, మిగిలినవారు చెప్పాలి.”

మరణవార్తలు తెలియజేయ వలసిన యడ్రస్లు జాగ్రత్త చేసుకున్నారు. వాళ్ళ కెందుకనో సముద్రంమీద, సృష్టిమీద చెడ్డ కనిగావుంది. కోపజ్వాలలతో వాళ్లు దహించుకుపోతోంది. పైకి అనలేదుగాని, వారి మనోభావన యిలా ఉంది. “నేను చనిపోవలసివుంటే, నేను చనిపోవడం తప్పనిసరి అయితే, నేను చనిపోవాలని రాసివుంటే, తెల్లటి యిసకా పచ్చటిచెట్లూ కళ్ళకి కనపడేదాకా నన్నెందుకు బతకనివ్వాలి ఈ జలదేవత? వెన్నముద్దలాటి జీవితాన్ని సముద్రంలోకి గిరవాటు వెయ్యడానికి ఎందుకీ రాక్షస పన్నాగం? విధి ఎంత చెడ్డదైనా, ఆ చెడ్డతనంలో యింత క్రూరత్వం ఉందా? ముసిలి అవ్వకిమల్లే తను ఏం చేస్తుందో తనకే తెలియదా ఈవిధికి? తను నన్ను ముంచెయ్య దలుచు కుంటే, యింత శ్రమపెట్టడంకూడా దేనికి - మొదట్లోనే ముంచెయ్యవచ్చుగా? చూస్తున్నకొద్దీ యిదొక వెర్రిమొర్రి చేప్పలా కనపడుతోంది. తనకి నన్ను ముంచెయ్యాలని

లేదా? చూస్తూ చూస్తూ ముంచదలచుకోలేదా? మరేం చెయ్యదల్చుకుంది? ఇంత శ్రమపడ్డానే - అని కనికరమా? పోనీ, ఒక్కసారి ముంచెయ్యకూడదా - ఈ బాధనించి విముక్తి అయినా కలుగుతుంది!”

పిడికిలి బిగించి, మేఘాలపై పుచూస్తూ, విధిని తిట్టాలనిపించింది వాళ్ళకి.

ఇంతలో పెద్ద పెద్ద కెరటాలు వారిమీదకి దాడిచేశాయి. అవి ఆచిన్న పడవని నురగలతో నింపేసేవి. అంతేగాక, ఆ కెరటాలు తీరానివి అయివుండటంచేత, పడవని దభీదభీమని కొడుతున్నాయి. వాటిని దాటుకుంటూ, ఈ పడవ ప్రయాణం చెయ్యగలగడం కల్ల. తీరం యింకా చాలాదూరాన ఉంది.

“ఈ ప్రకారం అయితే, యింకో మూడు నిమిషాలలో పడవ పగిలిపోతుంది. తీరం చాలా దూరంగావుంది - మనం అంతమేర ఈదలేం. పడవని మళ్ళీ సముద్రంపై పుగా పట్టించనా?” అని అడిగాడు ఆయిల్ కెప్టెన్.

“అలాగే కానియ్,” అన్నాడు కెప్టెన్.

ఎంతో నిపుణతతో ఆయిల్ పడవని, మళ్ళీ తీర ప్రదేశంనుంచి సముద్రంలోకి పట్టుకొచ్చాడు. అందరి ముఖాల్లోకి చెప్పలేనంత విచారం వచ్చింది.

“తీరానవున్న వాళ్ళలో ఎవరో ఒకరు మననిచూసి
వుండాలి ఈ పాటికి!” అన్నారు నలుగురిలో ఒకరు.

నీటిపక్షులు గుంపులుగుంపులుగా తూర్పు దిక్కుకి
పోతున్నాయి. ఆగ్నేయంగా ఏదో ఎర్రటిపొగ కనపడింది -
పెద్దయిల్లు ఒకటి తగలబడు తున్నట్టుగా.

“జీవరక్షక శిబిరంవారు ఏమయినట్టు?”

“వారు మనని చూడనేలేదా!”

“మనమిక్కడికి కాలక్షేపంకోసం, చేపలు పట్టేం
దుకు, వచ్చామనుకున్నారేమో!”

నెమ్మది నెమ్మదిగా పొద్దు వాలుతోంది. సముద్రపు
పోటు మారుతోంది. సముద్రపుపోటు వారిని దక్షిణానికి
గాలీకెరటం వారిని ఉత్తరానికి వూగిస్తూ లాడిస్తున్నాయి.
ఎక్కడో దూరానవుంది తీరరేఖ. ఆ తీరరేఖమీద బొట్లు
బొట్లుగా వున్నాయి - బహుశా, ఆ బొట్లు యిల్లు అయి
వుంటాయి.

స్థలాలు మారేటప్పుడు దేహం యావత్తు ఎంతో
పీక్కుపోయేది. పడవలో వెన్ను వాల్చినప్పుడు, చల్లటి
సముద్రపునీరు మనిషిని పూర్తిగా తడిపేసేది. శిరసుకీ
సముద్రజలానికి మధ్య రెండు అంగుళాల స్తలంకూడా
ఉండేదికాదు. పడవలోకివచ్చిన ప్రతి కెరటం మొహంమీద

నీరు చిందుతూండేది. ఇవేమీ బాధించేవికాదు; బోటు కాస్త వొరుగుతే, తిన్నగా పరలోక యాత్రే. ఆ సంగతి కూడా బాధించేదికాదు. అదొక మెత్తటి పరుపులా హాయిగా నిద్రపోతూండేవాడు విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న మనిషి.

“అదిగో, సముద్రతీరాన ఒకమనిషి కనిపిస్తున్నాడు.”

“ఎక్కడ?”

“అదిగో - అక్కడ, అక్కడే!”

“అవును సుమా - బీచమ్మట నడుస్తున్నాడు.”

“ఇప్పుడు నిలబడ్డాడు. మనవంక చూస్తున్నాడు.”

“చెయ్యి వూపుతున్నాడు.”

“హమ్మయ్య - కనిపించాడు.”

“ఇంక ఫరవాలేదు, మనకి యింక ఫరవాలేదు. ఒక అరగంటలో మనకోసం బోటువస్తుంది.”

“అదిగో - అతను ముందుకి నడుస్తున్నాడు. పరిగెడుతున్నాడు. అదిగో - ఆ యింటికి వెళ్తున్నాడు.”

బీచి సముద్రానికి దిగువగా కనపడుతోంది. ఆ నల్లటి ఆకారం ఏమిటో, కళ్ళు పొడుచుకున్నా కనిపించడం లేదు. ఒక కర్రముక్క కొట్టుకురావడంచూసి, అటువైపుగా పడవని తీసుకువెళ్ళమన్నాడు కెప్టెన్. కాస్త పొడుగాటి ఆకర

ముక్క అందుకొని, బోటులో పడివున్న ఒక తువ్వలు ఆ కర్రముక్కకి తగిలించి, దాన్ని జండాగాచేసి, తాము ఆపదలో వున్నామని తెలియపర్చేందుకుగాను యిటూ అటూ పూపడం మొదలెట్టాడు. తెడ్డువేసేమనిషి తల వెనక్కి తిప్పడానికి వీలేదు - తిప్పితే బోటు బుడుంగు మంటుంది. అందుకని ప్రశ్నలువేసి సంగతేమిటో తెలుసుకుంటూండేవాడు.

“ ఏమి చేస్తున్నా డతనక్కడ?”

“ అలాగే నిలబడ్డాడు. మనవంక చూస్తున్నాడనుకుంటా...మళ్ళీ ఆ యింటివైపుగా వెళ్తున్నాడు... మళ్ళీ ఆగిపోయాడు ఎంచేతనో!”

“ మనవంక చెయ్యి పూపుతున్నాడా?”

“ లేదు. అదిగో, అదిగో - చెయ్యి పూపుతున్నాడు.”

“ చూడు, చూడు - మరొకతను వస్తున్నాడు.”

“ పరుగెత్తుకుంటూ వస్తున్నాడు.”

“ ఇద్దరూ ఒకేచోట వున్నారా? మాట్లాడుకుంటున్నారు కాబోలు!”

“ అతను పరిగెత్తుకుంటూ రాలేదు; బైసికల్మీద వచ్చాడు. బైసికల్మీద వచ్చినతనూ, నెనకటి అతనూ - యిద్దరూ చేతులు పూపుతున్నారు. చూడు, చూడు.”

“మరింకేదో వస్తోంది బీచిమీదికి.”

“ఏమిటా దిక్కుమాలినది?”

“బోటులా ఉంది.”

“సంశయమెందుకు - బోటు!”

“కాదు - అది చక్రాలమీద ఉంది.”

“అయితే, అది లైఫ్ బోటు అయివుండాలి. సముద్ర తీరం దగ్గరికి దానిని మోటారులారీలో తీసుకొనివస్తూవుండి వుంటారు.”

“అది లైఫ్ బోటుకాదు - మోటారుబస్.”

“కాదు - లైఫ్ బోటు.”

“లైఫ్ బోటు కాదంటూంటే! మోటారు బస్ అని స్పష్టంగా కనపడటం లేదూ? పెద్దపెద్ద హోటల్స్ లో ఉంటుందే అలాటి బస్.”

“అవునవును, నువ్వన్నది నిజమే. మోటారు బస్సే. బస్సుఎందుకు యిప్పుడు? బహుశా లైఫ్ - క్రూ(life-crew)ని ఎక్కించుకు వచ్చేందుకేమో!”

“అవును - అదీ నిజమే అయివుండవచ్చు. చూడు - నల్లజండా పూపుతున్నాడు అతనెవరో! బస్ ఫుట్ బోర్డ్ మీద నుంచున్నాడు. మరోయిద్దరు వచ్చారు. అందరూ కలిసి ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నట్టున్నారు. జండాపూపిన

మనిషివంక చూడు. అతను జండా మనని ఉద్దేశించి వూహి నట్టులేదే!”

“అది జండా అనుకోను. అతని కోటు, నిస్సందేహంగా అతనికోటే!”

“అవును - అతనికోటే. కోటుతీసి భుజంమీద వేసుకున్నాడు.”

“అసలు ఈ చుట్టుపట్ల జీవరక్షక శిబిరం అంటూ లేనేలేదనుకుంటాను. ఆ బస్ ఏదో వింటర్ హోటల్ ది (winter resort hotel) అయి ఉంటుంది. మనం యెలా మునిగిపోతామో చూపించేందుకు, బోర్డర్స్ ని బీచిమీదికి పట్టుకొచ్చివుంటారు వాళ్ళు.”

“కోటు వేసుకున్న ఆ వెర్రివెధవ ఏమిటంటాడు? ఏమిటో సూచనలు చేస్తున్నాడు - అర్థంగానివి!”

“మనని ఉత్తరదిశగా పొమ్మని కాబోలు వాడి ఉద్దేశం అక్కడ జీవరక్షక శిబిరం ఏమయినా ఉండేమో!”

“ఆ...అదికాదు. మనం చేపలు పట్టేందుకు వచ్చా మనుకుంటున్నాడు. ఉత్తరంగా పోతే మంచిచేపలు దొరుకుతాయనేమో వాడిభావన.”

“ఆ సంజ్ఞలు అర్థమయితే బావుణ్ణి. ఏమంటాడో తెలియకుండా వుంది.”

“ ఏమీ అనడు. మనతో ఆటలాడుతున్నాడు.”

“ తీరంలోకి చొచ్చుకురమ్మనమనో, సముద్రంలోకి పొమ్మనమనో, ఉత్తరంగా వెళ్ళమనో, దక్షిణంగా వెళ్ళమనో లేక ఎక్కడో అక్కడపడి చావండనో - స్పష్టంగా ఏడవరాదూ ఆ చెప్పేదేమిటో - కొయ్యలా నిలబడి, ఆ కోటు గిరగిరా తిప్పకపోతే! వొత్తి గాడిదలా ఉన్నాడే!”

“ ఇంకా చాలామంది వస్తున్నారు.”

“ అవును - మనుషులు మూగుతున్నారు. అదిగో, బోటు అదిగో!”

“ ఎక్కడ? నువ్వుచూపించేచోట బోటులేందే!”

“ వాడు యింకా తనకోటు గిరగిరా తిప్పుతూనే ఉన్నాడు.”

“ తనుకోటు తిప్పడంచూసి, మనం సంతోషిస్తున్నా మనుకుంటున్నాడా వెధవ. ఇంక మానెయ్యవచ్చునే!”

“ మనని ఉత్తరంగా పొమ్మనమని కాబోలు వాడి ఉద్దేశం. అక్కడేదయినా జీవరక్షక శిబిరం ఉండేమో!”

“ ఇంతసేపు తిప్పాకకూడా వాడికి చేతులు నెప్పలు పెట్టడంలేదే!”

“ చూదాం - ఎంతసేపుతిప్పుతాడో అలా! మనకి కనిపించినప్పట్నుంచీ, చేతులు పడిపోయేట్టు తిప్పుతూనే

వున్నాడు - ఇడియట్ ! లైఫ్ బోటుపుచ్చుకు ఆ మనుషులు ఎందుకురాదు ? పోనీ, చేపలుపట్టేపడవ అయినా ఫరవా లేదుగా ! ఏదోఒకటి చెయ్యరెంచేత ?”

“కొద్దిసేపట్లో అంతా సానుకూలమవుతుంది.”

“మనని చూశారుగా - బోటుతీసుకొని వస్తాడు !”

దిగువగా కనపడుతున్న నేలమీదనుంచి ఆకాశం లోకి, పసుపుపచ్చనికాంతి ధూళిలేచింది. సముద్రంమీది నీడలు పొడవయాయి. గాలులు మరీచల్లగా అయాయి. పడవలో వాళ్లకి వొణుకుపుట్టించే చల్లదనం.

“మనం యిలా తర్జనభర్జనలు చేస్తూంటే, రాత్రంతా ఎముకలుకొరికేసే ఈచలిలో బాధపడాల్సి ఉంటుంది,” అన్నారు ఒకరు.

“ఆ...రాత్రంతా యిక్కడ ఎందుకువుంటాం ?మీకు ఆ భయం అఖిల్లేదు. వాళ్ళు మననిచూశారు - వెతుక్కుంటూరాకపోదు.”

సంధ్యధూళితో కప్పడిపోతోందితీరం. కోటు గిర గిరాతిప్పినమనిషీ, మోటార్ బస్, మనుషులగుంపు ఆసంధ్యలో కలిసిపోతున్నాయి. సముద్ర కెరటాలని ఉడుకుమోతు తనంతో చూస్తున్నారు నలుగురు ప్రయాణీకులూ.

“కోటువూపినవాణ్ణిపట్టుకు వుతకాలనిపిస్తోంది.”

“అతనేం చేశాడు, పాపం?”

“ఏం చేయడమేమిటి? మనమిక్కడ చస్తూంటే నిక్షేపరాయుడిలా కోటువూపుతూ, తమాషా చూస్తున్నట్టు నుంచున్నాడు.”

ఈలోగా ఆయిలర్ తెడ్లువేస్తున్నాడు; ఆయిలర్ తర్వాత విలేఖరి వేస్తున్నాడు; విలేఖరి తర్వాత మళ్ళీ ఆయిలర్. యంత్రాలమాదిరి తెడ్లువేస్తున్నారు. దక్షిణ మండలంలోని లైట్ హౌస్ మాయమై, దానిస్థానే, మిణుకుమిణుకు మనే ఒకనక్షత్రం, సముద్రంలోనుంచి ఉదయించింది. పశ్చిమాన కనపడ్డ ఎరుపుధవులి తగ్గిపోతోంది. తూర్పునంతా చీకటి అయిపోయింది. నేల ఎక్కడా కనపడటంలేదు. నేల అంటూ ఒకటి ఉందనేసంగతి, తీరాన్ని తాకే కెరటాలుచేసే ప్రత్యేక ధ్వనివల్ల మాత్రమే తెలుస్తోంది.

“నేను చనిపోవలసివుంటే, నేను చనిపోవడం తప్పని సరి అయితే, నేను చనిపోవాలని రాసివుంటే, తెల్లటియిసకా పచ్చటిచెట్లూ కళ్లకి కనపడేదాకా నన్నెందుకు బతకనివ్వాలి? ఈజలదేవత? వెన్నముద్దలాటి జీవితాన్ని సముద్రంలోకి గిరవాటువెయ్యడానికి ఎందుకీ రాక్షసపన్నాగం?”

ధైర్యం చెడనికెప్టెన్, నీటికూజామీద ఆనుకుంటూ, తెడ్లువేసే అతనితో అన్నాడు. “తలపైకివుండనీ - తలపైకి వుండనీ.”

“పడవతల యింకొద్దిగాపై కా?” అని అలిసిపోయిన నీరసకంఠాలు పల్కాయి.

ప్రశాంతసమయం, తెడ్డువేసే అతనుతప్ప మిగతా వాళ్ళు, వాళ్ళు తెలియకుండా పడుకుని ఉన్నారు పడవలో. మీదిమీదికివచ్చే కెరటాలతో ధర్మయుద్ధం సాగించడమే తెడ్డువేసే అతను చేయగలపని.

అడ్డుకర్రమీద తలఆన్చి, ముక్కుకిసూటిగావున్న నీట్లోకిచూస్తూ, “మీకు ఏవకూరలు యిష్టం?” అని అడిగాడు కుక్.

“లిండి కూరలూసంగతి యిప్పుడు జ్ఞాపకం చెయ్యకు,” అన్నారు ఆయిలరూ, విలేఖరీ ఒకేసారి.

“నేను యిప్పుడు కమ్మటిభోజన పదార్థాలగురించి తలుచుకుంటున్నాను,” అన్నాడు కుక్.

నట్టనడిసంద్రాన, యిటువంటి పడవలో, నాలుగు జాముల రాత్రిగడపడమంటేమాటలుకాదు. అదికాళిరాత్రే-ఎంతకీ అవదు. పూర్తిగా చీకటిపడ్డాక, దక్షిణాన్నుంచి ఒక వెల్తురూ, ఉత్తరాన్నుంచి ఒక వెల్తురూ అగుపడ్డాయి. దక్షిణాన్నుంచివస్తున్న వెల్తురు బంగారువన్నెలో సముద్రంలో నుంచి వస్తున్నట్టుగాఉంది. ఉత్తరాన్నుంచి వస్తున్న వెల్తురు నీలపుకాంతిలో తీర రేఖనుంచి వస్తున్నట్టుగాఉంది. ఆ రెండే

వారి ఆశాజ్యోతులు. ఆరెండూ తప్పిస్తే మిగిలేవి సముద్ర కెరటాలే!

పడవ వెనకభాగంలో యిద్దరు కాళ్ళు చాపుకుపడు కున్నారు. పడవేమో చాలాచిన్నది; యింక చలా, చెప్ప తరంకాదు; చలికితోడు సముద్రజలంతో అభిషేకం. ఆ నీళ్ళలో తడుస్తూ, ఆచలికి కొంకర్లుపోతూ ముక్కుతూ మూలుగుతూ వాళ్ళు తెలియకుండా, నిద్దర పోయేవారు నిద్దర పోతున్నారు.

ఒకరు నిద్దరపోతే మరొకరు శైష్టవేయాలని ఆయిలయా విలేఖరీ ఏర్పాటుచేసుకున్నారు. సత్తువవున్నంతసేపూ ఒకతనువేయడం, అపైన రెండోవాళ్ళని లేపడం - అదీప్లాను.

సముద్రపు ఉధృతం తగ్గినట్టుగాఉంది. కెరటాలు నురగలు కక్కుతూ మీదికి రావడంలేదు. శైష్టవేసే అతను చూడవలసిన దేమిటంటే, పడవ మునిగిపోకుండా కాపాడటం, నీరు తిన్నగా పడవలోకివచ్చి పడకుండా చూసుకోవడం. ఇవి నురగలులేని నల్ల కెరటాలు కాబట్టి దూరించుంచి కనపడటంలేదు.

వెచ్చగావుండేందుకు లైఫ్ బెల్ట్ చుట్టుకుని నీళ్లుఎత్తి పారిపోస్తున్నాడు కుక్. చలికి మధ్యమధ్య పళ్లుకటకటలాడిస్తున్నాడు, కాసేపు నీళ్ళు పారపోయ్యడం, నిస్త్రాణవచ్చి కళ్లు

ముయ్యడం, మళ్ళీ నీళ్ళు పారపొయ్యడం, మళ్ళీ నిస్త్రాణవచ్చి కళ్ళు ముయ్యడం - అదీ కుక్ కార్యక్రమం.

తెడ్లువేస్తున్న విలేఖరి, కాళ్ళదగ్గిరపడి నిద్దరపోతున్న ఆయిలర్ నీ, కుక్ నీ చూశాడు. ఇద్దరి మొహాలూ పీక్కుపోయి వున్నాయి; ఆ కారాలు చూడటానికి భయంకరంగా ఉన్నాయి.

ఇంతలో ఒక పెద్దకెరటంవచ్చి పడవలో పడింది. లైఫ్ బెల్ట్ చుట్టుకునివున్న కుక్ ఆ నీటితోబాటు తేల్తాడు అనుకున్నాడు విలేఖరి. కాని అలాటిదేమీ జరగలేదు. కుక్ యధాప్రకారంగా నిద్దరపోతూనే వున్నాడు. ఆపాద మస్తకం నీళ్ళతో మునిగిపోయి వుండటంవల్ల ఆయిలర్ ఒక సారి కళ్లు తెరిచి, చుట్టూతాచూసి, మళ్ళీ కళ్లు మూసు కున్నాడు.

కెప్టెన్ కి కూడా కునుకుపట్టింది. ఈ మహాసముద్రం మీద జాగ్రదావస్థలో ఉన్నది తనొక్కడేగదా - అనుకున్నాడు విలేఖరి. తరంగపంక్తులమీద నుంచి వచ్చే గాలి, రోదన స్వరంతో విలపించనారంభించింది.

నీలపుమంటతో, పనసక త్తిలాటిది ఒకటి పడవ పక్కగా దూసుకుపోయింది.

ఆ తర్వాత నిశ్శబ్దం. విలేఖరి వెర్రి మొహంవేసి సముద్రంవరిక చూశాడు.

మళ్ళీ, అటువంటి నీలపుమంటే, వేనకవైపునుంచి వచ్చింది. అది మంటకాదు - తళుకు. ఆ ఎగుడుతున్నది “భాస్వర” చేప,

విలేఖరి ఆందోళనపడ్డాడు. కెప్టెన్ వంకచూశాడు. కెప్టెనేమో నిద్రలో వున్నాడు. మిగతా యిద్దరు మిత్రులు వొళ్ళూపై తెలియకుండా నిద్రపోతున్నారు. కొద్దిగా ఎడం వైపుగావంగి, సముద్రాన్ని శాపనార్థాలు పెట్టాడు.

కాని, “భాస్వర” చేప పడవని వొదిలిపెడితేనా! ఇటూఅటూ దూసుకుంటూ పోయేది. దానిది అద్భుతమైన వేగం. అదిచేసే శబ్దం భీతావహమయింది.

అటువంటి భాస్వరచేప సమక్షంలో తను ఒక్కడూ వుండటం విలేఖరికి భయంభయంగానేవుంది. ఏ ఒక్కరన్నా లేస్తే బావుండుననుకుంటున్నాడు. కాని ఎవరూ లేవరే! కెప్టెన్ నీటికూజాని ఆనుకుని నిద్రపోతున్నాడు; మిగతా యిద్దరూ తనకాళ్ళదగ్గర పడుకుని నిద్రల్ల పోతున్నారు.

*

*

*

“నేను చనిపోవలసివుంటే, నేను చనిపోవడం తప్పని సరి అయితే, నేను చనిపోవాలని రాసివుంటే, తెల్లటి ఇసుకా పచ్చటినేలా కళ్ళకి కనపడేదాకా నన్నెందుకు బతక నివ్వాలి ఈ జలదేవత?”

ఇంతకష్టపడ్డాక, తనని ఆవిధంగా ముంచెయ్యడం జల

దేవతకి ధర్మకాదు. వాళ్లు ముక్కలుముక్కలు అయ్యేటట్టు శప్తపడ్డాడు. ఇంత యమయాతన అనుభవింపజేసి, ఆఖరున ముంచెయ్యడం దురన్యాయం. ఓడతో బాటు మిగతావాళ్లు హాయిగా చచ్చిపోయారు. తమకెందుకీ బాధ?

ప్రకృతి తనను ఒకలెక్కలోకి తీసుకోదనీ, తను చచ్చినా బతికినా ప్రకృతిదృష్టిలో ఒక్కటేననీ మానవుడు అనుకోడు. పాపం - ఆ ఆలోచనని భరించలేక, దేవుడిగుడి మీదికి యిటుకలు విసురుతాడు. యిటుకలతో కట్టిన గుడి మీదికి యిటుక రాళ్లు విసురుతాడు - అమాయకుడు! ప్రకృతికి మానవుడు వుంటే ఎంత, పోతే ఎంత! నిజానికి మానవుడు తననితాను ప్రేమించుకుంటున్నాడు - దేవుణ్ణికాదు, ప్రకృతిని కాదు.

డింగీలో మనుషులు యిలాటి విషయాలు గురించి మాట్లాడుకోవడంలేదు. కాని వారివారి మనః పరిపక్వాన్ని బట్టి ఆలోచనలు వస్తున్నాయి. వాటిని వారు నిశ్శబ్దంలో నెమరువేస్తున్నారు. అలసటతప్ప వారిమొహంలో మరేమీ కనపడటంలేదు. పడవ నడపడం గురించిన విషయలే వారు పైకి, మాటలలో, చెప్పుకుంటున్నారు.

ఏదో చిన్నప్పుడు చదువుకున్న పద్యం జ్ఞాపకం వచ్చింది విలేఖరికి. ఆల్బియర్స్లో చనిపోయిన సోల్జర్ గురించిన పద్యం అది :

కెప్టెన్ చెబుతున్నాడు. పడవని సముద్రానికి ఎదురుగా నెల బెట్టి, తెల్లవేస్తున్న యిద్దరికీ కొంచెం విశ్రాంతి యిద్దామను కున్నాడు కెప్టెన్. కుక్ పడవ కాపాడుతున్నాడు.

“తీరంవైపుకి కొట్టుకొస్తున్నట్టు వున్నాం. మళ్లీ దీన్ని సముద్రంలోకి పట్టుకుపోవాలి,” అన్నాడు కుక్.

*

*

*

విలేఖరి కళ్లు తెరిచేవేళకి సముద్రమూ, ఆకాశమూ గోధుమవన్నెలో వున్నాయి. ఆ తర్వాత, సముద్రంమీద కుంకుమ, బంగారం పరచినట్టయింది. జీవకోటికి ఆప్తబంధు వయిన సూర్యుడు దయించాడు ఆపైన. ఆకాశం నీలపు రంగులోకి వచ్చింది. తరంగశిఖలని సూర్యకిరణాలు గిలిగింతలు పెడుతున్నాయి.

దూరంగా వొడ్డున యిసుక దిబ్బలూ, నల్లని కుటీరాలూ, పొడుగాటి తెల్లని గాలిమరా కనిపిస్తున్నాయి. మనుషులు గానీ, కుక్కలుగానీ, బైస్కిళ్లుగానీ ఏమీలేవు బీచిమీద. నిర్మాచుష్యమైన గ్రామమూ - అన్నట్టుగా ఉందది.

నలుగురూ తీరంవంక పరిశీలనగా చూశారు. ఒక రిటో ఒకరు కూడబలుక్కున్నారు. “మనకి ఏసహాయం వచ్చే టట్టు కనపడకపోతే, ఈ కొంచెందూరం ఈదేసి, వొడ్డుచేరు కోవడం మంచిది. మనకివున్న ఈకొద్దిపాటిశక్తి హరించుకు పోకపూర్వమే, తీరం చేరుకోవడం మంచిది,” అన్నాడు కెప్టెన్.

మిగతావాళ్లుకూడా ఆప్రకారమే అనుకున్నారు.

బోటు బీచివైపుగా నడుస్తోంది. అంతవెద్ద గాలిమరతమకి కనపడుతోంది; కాని ఏఒక్కరూ తమని చూడటం లేదుకదా - అనుకున్నాడు విలేఖరి. ఈ అల్పజీవులు ఏమయితే నాకేం - అన్నట్టుగాఉంది ఆగోపురం, గోపురం ప్రకృతికి నమూనాగా కనిపించింది విలేఖరికి. ప్రకృతి క్రూరమయినదీకాదు, మేలుచేసేదీకాదు; కుట్రలూనేర్పదు, వివేకమూనేర్పదు. ఉదాసీనత దానిలక్షణం. చీమల్లాటి ఈ మనుషులు, ఏమయిపోతే దానికేం!

ఇటు సూర్యబింబం, అటుతీరరేఖా ప్రాణాలమీద తీపిని యినుమడింపజేశాయి. నలుగురూ కడపటి ప్రయత్నానికి ఉద్యుక్తులవుతున్నారు.

“ఇంకమనం బురదలో కూరుకుపోతాం. పడవ బురదలో కూరుకుపోయిందని స్పష్టం అవగానే నీటిలోకి దూకే సెయ్యండి,” అన్నాడుకెప్టెన్.

ఎంతదూరం ఈదగలమా - అనిప్రతిఒక్కరూ తమలో తాము లెక్కిచూసుకుంటున్నారు. విలేఖరికి ఆవిధంగాలెక్కిచూసుకోవాలనికూడా అనిపించలేదు. నరాలూ, కండరాలూ అలిసిపోయివున్నాయి; మెదడుకి ఆలోచించేపాటి ఓపిక కూడాలేదు. అందరూ ఈదగలిగితే తను ఈదలేకపోవడం సిగ్గుచేటు - అనుకున్నాడు విలేఖరి. అంతే!

మాటల్లేవు, భయాల్లేవు, ఆందోళన అంతకంటేలేదు. తీరంవంక, మట్టుకు చూస్తున్నాడు నలుగురూ.

“దూకేటప్పడు పడవలో యిరుక్కుపోకుండా జాగ్రత్తగా దూకండి,” అని ముందుగానే వారించాడు కెప్టెన్.

“శైడీ” అన్నాడు కెప్టెన్. నలుగురూ నీటిలోకి దూకేశారు. పడవకి అడుగునపడివున్న లైఫ్ బెల్ట్ ముక్కునొక్కదాన్ని, నడుముకి చుట్టుకున్నాడు విలేఖరి.

జనవరినెల అవడంవల్ల సముద్రజలం ఎంత చల్లగా ఉందో చెప్పతరంకాదు. విలేఖరి ప్రాణానికి బోటులోవున్నప్పుడే కాస్త వెచ్చగా ఉంది. ఈచలి తనకి కన్నీళ్లు తెప్పిస్తోంది. పైకితేలేవేళకి, అతనికి తరంగనాదం గురించినస్పృహ తప్ప మరొకటిలేదు. కొద్దిక్షణాలయ్యాక తన మిత్రులని చూశాడు. ఆయిలర్ ముందువున్నాడు - అతనువేగంగా ఈదగలడు. విలేఖరికి ఎడమవైపుగా తేలుతున్నాడు కుక్. కొంచెం వెనకగాఉన్నాడు - తలకిందులైనబోటుని ఒక చేతితోపట్టుకు ఈడుతున్న కెప్టెన్.

సముద్రంలో ఎంతకదలికో, తీరంమీద అంత నిశ్చలతగదా - అనుకున్నాడు విలేఖరి. అంతాబాగానేఉంది. నెమ్మదిగా ప్రయాణంచేయాలిగాని తొందరపడి లాభంలేదు.

కెరటాలు వుక్కిరిబిక్కిరి చేసేచోటు చేరుకున్నాడు

విలేఖరి. ఆవుక్కిరిబిక్కిరి స్తలాన్ని ఎంతకీ డాటలేకుండా ఉన్నాడు. రంగస్థలంమీద దృశ్యంలా ఉందిబీచి. తీరంమీద వున్న ప్రతిదీ స్పష్టంగా కనపడుతోంది - కాని, తనుముందుకి సాగలేకుండా ఉన్నాడు.

ఎడమవైపునుంచి కుక్ ముందుకి వెళ్లిపోయాడు.

“తెడ్డమీద వెల్లగిత్తులా పడుకుని ఈదు,” అంటున్నాడు కెప్టెన్.

కుక్ అతను చెప్పినట్టుచేస్తూ, దోనెపడవలా ముందుకి సాగిపోతున్నాడు.

ఒకచేతితో పడవ వెనకభాగాన్నిపట్టుకు, కెప్టెన్ కూడా ముందుకి సాగిపోతున్నాడు. గాయపడ్డ కెప్టెన్ కి అంత శక్తి ఎక్కడనుంచివచ్చిందా అని ఆశ్చర్యభోయాడు విలేఖరి.

ఆయిబర్, కుక్, కెప్టెన్ - తీరానికి దగ్గరసావెళ్లి పోయారు. వారి వెనక నీటికూజా గంతు లేసుకుంటూపోతోంది.

విలేఖరి ప్రవాహంలో యిరుక్కుపోయాడు. అందునుంచి బయటపడలేకుండా ఉన్నాడు. తెల్లటియినకా, పచ్చటిచెట్లూ, వెచ్చటకుటీరాలూ చిత్తద్రవులోని దృశ్యంలా అగుపడుతున్నాయి అతనికి.

“నేను మునిగిపోతున్నానా? మునిగిపోతానా? మునిగిపోవడమే! అంతే - మునిగిపోవడమే” - అని తనలోతనూ అనుకున్నాడు.

కాసేపు అయ్యాక, మరొక కొత్తకెరటంవచ్చి, అతన్ని ఆప్రవాహంనుంచి మరొకదిక్కుగా తోసేసింది. దాంతో అతను, నెమ్మది నెమ్మదిగా తీరం చేరుకోసాగాడు. “పడవ దగ్గిరికిరా, పడవదగ్గిరికిరా” - అనిపేరుపెట్టి అరుస్తున్నాడు కెప్టెన్.

బోటుదగ్గిరికి చేరుకోవాలనే పెనుగులాటలో, అతనికి ఈశ్రమకంటే చావేమేలు - అనిపించింది. జలదేవతతో ఎందుకీపోరాటం? - అనుకున్నాడు. పోరాటం విరమించడంలోనే తెరిపేమో! బాధలేకుండా చావగలరా?

తీరంమీద ఒకమనిషి పరిగెట్టడం కనిపించింది. అతను కోటూ, పంట్లూ, పర్మా గబగబా వొదిలేస్తున్నాడు.

“పడవదగ్గిరికిరా” అంటున్నాడు కెప్టెన్.

“ఆల్ రైట్, కెప్టెన్,” అంటూ విలేఖరి అటువైపుగా ఈదుకుంటూవస్తున్నాడు. కెప్టెన్ అడుక్కి వెళ్లిపోయి, పడవని వొదిలెయ్యడం చూశాడు. ఇంతలో ఒకకెరటం విలేఖరిని ఒక్కవిసురు విసిరింది. ఆవిసురుతో అతను, పడవవున్న చోటుకంటే ముందుకి, వచ్చిపడ్డాడు.

విలేఖరి మొలలోతునీళ్లలో ఉన్నాడు. కాని మొల లోతునీళ్లలో నుంచునేపాటి ఓపికకూడలేదు. వెనకనుంచి వచ్చిన కెరటం ముందుకి కొడుతోంది; తీరంనుంచి లోనికి పోయే నీరు వెనక్కిలాగుతోంది.

బీచిమీదవున్నమనిషి గబగబా నీళ్లలోకి పరిగెత్తుకు రావడం చూశాడు విలేఖరి. అతను కుక్ ని బీచిమీదికి లాక్కొచ్చిపడేసి, కెప్టెన్ దగ్గరికి వెళ్లబోయేటప్పటికి, కెప్టెన్ విలేఖరి దగ్గరికివెళ్ళమని సంజ్ఞ చేశాడు. విలేఖరి దగ్గరకొచ్చి, అతను చెయ్యిపుచ్చుకు, ఘట్టిగాలాగాడు.

వొడ్డుదగ్గరకొచ్చి, యిసకమీద బోర్లాపడిపోయాడు ఆయిలర్. శిరసు యిసకమీదా, దేహంనీటిలోనూ. ఒక్కొక్క కెరటమేవచ్చి అతన్ని తడుపుతోంది.

విలేఖరికి మిగతావిషయాలు తెలియవు. నేలమీదికి రాగానే కుప్పకూలినట్టుపడిపోయాడు. దేహంలో అణువణువు యిసుక రేణువుల్ని స్పృశించింది. ఇంటికీ ప్లూమీదనుంచి కింద పడ్డట్టుగాఉంది. కాని ఆపడటం ఎంతో హాయిఅనిపించింది.

బీచినిండా మనుషులు, దుప్పట్లు, బట్టలు, స్లాస్కులు, కాఫీలు, మందులు - కావలసినన్ని. సముద్రంనుంచీవచ్చిన వారికి భూదేవి సుస్వాగతమిచ్చింది. ఆయిలర్ ఒక్కడికి మాత్రం ఆ స్వాగతం మరొకవిధంగా జరిగింది.

చంద్రకాంతిలో సముద్ర కెరటాలుపాడే సంగీతానికి అర్థం చెబుతామంటారు ఈ మానవులు - తమకేదో మహా తెలిసినట్టుగా!

కు మార్

ట్రూమన్ కపోటి

(1924 -)

అమెరికాదేశపు యువరచయితల్లో ఒకడు. 1948లో ట్రూమన్ కపోటి మొదటి నవల 'అదర్ వాయిసెస్, అదర్ రూమ్స్' పబ్లిష్ అయింది. ఆ నవల వెలువడ్డాక, తీవ్రవాదోపవాదాలు చెలరేగాయి.

మనని తరుముతూ వెంటాడే వ్యక్తుల్ని చిత్రించడంలో కపోటి నేర్పరి. ఆ చిత్రణలో కవితాశిల్పం కనిపిస్తుంది. ఆనందమయ స్వప్నసీమలోని విషాదపు ఛాయ వెలుపలికి తీస్తాడీ రచయిత. పట్టున పడేళ్లులేని బాబిట్ అనే అమ్మాయి కథ యిది.

కు మారి

నిన్న సాయంత్రంవేళ ఆరుగంటల బస్సు కుమారి బాబిట్ మీదుగా వెళ్లిపోయింది. ఆ అమ్మాయిగురించి ఏమి చెప్పాలో స్పష్టంగా తెలియడంలేదు ; కాని మాఉట్లోవాళ్లు మట్టుకు ఆపదేళ్లమ్మాయిని మర్చిపోలేదు.

సరిగ్గా ఏడాదిక్రితం బాబిట్, వాళ్ల అమ్మా ఆరుగంటలబస్సుమీదనే ఈ ఊరువచ్చారు. ఆ వేళ మాకజిన్ (దగ్గిర బంధువు) బిల్లీ బాబ్ పుట్టినపండగ.

అదివేసంగి. ఒక్కచినుకుకూడా పడలేదు ఆవేసంగుల్లో. రోడ్డుమీద దుమ్ము చెప్పనక్కర్లేదు. ఒక్కొక్కకారు వెళ్లకలేచేదుమ్ము, గంటసేపటిదాకా గాలిలో కనిపిస్తూండేది. “ఈరోడ్డు మనవాళ్ళు తారురోడ్డుగా చేయించకపోతే, నేను సముద్రతీరంవై పుకి మకాం మార్చేస్తాను” అనేది ఆంట్ ఎల్. ఆమె ఈవిషయం చాలా సంవత్సరాల బట్టి ప్రతివేసంగికి అంటోంది.

ముందువాకిట్లో కూచుని పళ్లూ ఫలాలూ తింటూ, ఏదైనా వింతజరిగితే బావుణ్ణు - అనిపిల్లలు అనుకుంటూ ఉండగా, నిజంగానే వింతలాటిది జరిగింది. పసుపుపచ్చగౌను వేసుకు, చేతిలో ఒకగొడుగుపుచ్చుకు, రంగుల రామచిల

కలా డ్రెస్ చేసుకున్న పదేళ్ల అమ్మాయి కనపడింది. ఆ అమ్మాయి నెనక రెండు అట్టపెట్టెలూ, ఒక గ్రామఫోను పెట్టె పుచ్చుకు నడుస్తోంది వాళ్ల అమ్మ, పెద్దావిడబట్టలు బావూ లేవు, ఆవిడకళ్ళు ఏమిటో అర్థరహితంగా ఉన్నాయి.

పదేళ్లమ్మాయి గేటుదాకావచ్చి యిలా అడిగింది :

“క్షమించండి * ఈయింట్లోని పెద్దవాళ్లతో మాట్లాడవచ్చా?” - ఆమెకంతం మృదువుగా, నాజూకుగా, సిసీమా తార కంతధ్వనిలా ఉంది.

“నాపేరు మిస్ లిలీజేక్ బాబిట్ - టెన్నిసీరాస్ట్రా నికి చెందిన మెమోఫిస్ నగరంలోని మిస్ బాబిట్ ని,” అని నదురూబెదురూలేకుండా చెప్పింది.

“నేనూ మా అమ్మ యిక్కడ ఒకవాటా తీసుకున్నాం - మిసెస్ సాయర్ యింట్లో. ఆ మిసెస్ సాయర్ యిల్లు ఎటువైపో దయవుంచి చూపిస్తారా?” అని అడిగింది కుమారి బాబిట్.

“అదిగో, మూడిళ్ళు అవతల ఆపాతమేడలేదూ - అదే!” అంది ఆంట్ ఎల్.

తల్లితోకూడా మిసెస్ సాయర్ పాతమేడవైపుగా వెళ్లబోతూ ఈముక్కలు అంది: “మాలమ్మకి కొద్దిగాన త్తి. అంచేత, ఆమెతరపునకూడా నేనే మాట్లాడుతున్నాను.

కుట్టుపనిలో మాలమ్మ అఖండురాలు. మెమ్ఫిస్, టల్లాహస్సి మొదలైన నగరాల్లోని పెదపెద్దవాళ్లందరూ, మాలమ్మ చేతనే, తమబట్టలు కుట్టించుకుంటారు. నేనువేసుకున్న గౌను మీకు చాలాబావుందికదూ! ఈ గౌను మాలమ్మ, తనచేతులతో తను, స్వయంగా కుట్టింది. ఇదంతా చేతికుట్టే - మిషన్ కుట్టు ఎక్కడా లేదు. మీరు ఎటువంటి నమూనాచూపించినా అది కుట్టెయ్యగలదు మాలమ్మ. లేడీస్ హోమ్ జర్నల్ వారి 25 డాలర్ల ప్రయిజ్ ఈమధ్యనే మాలమ్మకివచ్చింది. అల్లికలూ, చేతికుట్లూ, ఎంబ్రాయిడరీ - అన్నీవచ్చు మాలమ్మకి. మీకు ఏవిధమైన కుట్టుపనులు కావలిసొచ్చినా, మాలమ్మ దగ్గరికిరావచ్చు. మీ బంధుమిత్రాదులకి మాగురించి చెబుతారుగా... థాంక్స్”

కోరా, మిగతా ఆడపిల్లలూ తామేదో చిన్నవాళ్ళు అయిపోయినట్టుగా బాధపడ్డారు. “నాపేరు మిస్ బాబిట్” అంటూ కుమారి బాబిట్ని, కోరా కాసేపు వెక్కిరించింది. నాబట్టలు అట్లాంటానుంచినస్తాయి, నాజోళ్ళు న్యూయార్కునుంచి వస్తాయి, నేను పెట్టుకున్న ఉంగరం మెక్సికో సిటీ నుంచి వచ్చింది - తెలుసా? - అంటూ గర్వంగా తన గురించి చెప్పుకుంది.

తోటిబాలికని ఆటేపించకూడదని అంట్ ఎల్ వారింది. కాని, అల్లరిపిల్లలు కొందరు వినలేదు. మిమ్మల్ని

మీమీ యిళ్ళకి పంపించేసి, మీ తలిదండ్రులతో చెబుతాను ఈ సంగతి - అని బెదిరించింది ఆంట్ ఎల్. ఇంతలో కుమారి బాబిట్ అటుపక్కగా వచ్చింది. అప్పటికప్పుడే సాత్రెన్స్ మార్చేసి, సరికొత్త డ్రెస్ లోపుంది.

బిల్లీ బాబ్, ప్రీచర్ స్టార్ లాటి పెద్దపిల్లలు కుమారి బాబిట్ కనపడగానే గేటుదగ్గరికి పరుగెత్తారు. కోరా మట్టుకు గొంతునవరించుకు, కిందిపెదవి కొరుక్కుంటూ నిలబడింది. మిగతావాళ్లు మెట్లదగ్గర నిలబడ్డారు. కుమారి బాబిట్ వాళ్ల ఉనికినే గమనించకుండా, సాయర్ ఆవరణని అంటిపెట్టగోవున్న తోటలోకి వెళ్లింది. చేతిలో గ్రామఫోను పెట్టె పుచ్చుకు మరీనెళ్లింది. అక్కడ గ్రామఫోనుకి కీయిచ్చి సృత్యవాయిద్యంగల రికార్డు పెట్టింది. చీకటి చీకటి పడుతోంది; మిమ్మగురుపురుగులు ఎగిరే సమయం; నీలం నీసాలో పాలుపోసికట్టు ఉందిలోకం; పక్షులు చెట్లకొమ్మల్లోకి దూరుతున్నాయి. చుట్టూ చీకటిలో కుమారి బాబిట్, తను ఒకరే, నిలబడింది. అలా కాసేపు నిలబడి సృత్యం ప్రారంభించింది. గ్రామఫోనుకి కీయివ్వడానికి మట్టుకే ఆగేది. అక్కడ వాయిద్యం ప్రారంభంకాగానే, యిక్కడ తను సృత్యం అందుకునేది. చంద్రోదయ మయింది ; రాత్రి భోజనాలయాయి; పిల్లలు ఎవరిదారిన వాళ్లు యిళ్ళకి వెళ్లిపోయారు. కాని కుమారి బాబిట్ మట్టుకు, సృత్యంలో యింకా తన్మయురాలవుతూనే ఉంది.

ఆ తర్వాత కొన్నాళ్ల పాటు మేము ఆమెని చూడ లేదు. ప్రీచర్ స్టార్ ప్రతిఉదయం మాయింటికొచ్చి, రాత్రి దాకా మాయింట్లోనే వుండిపోతూండేవాడు. ప్రీచర్ స్టార్ సన్నగా కడ్డీలా వుండేవాడు - అతనిది ఎర్రటిజుట్టు; వాళ్ళ అన్నదమ్ములూ అప్పచెల్లెళ్లూ కలిసి మొత్తం పదకొండుగురు. తోడబుట్టిన వాళ్ళకి కూడా అతనంటే భయమే. కుటిలతకీ, కోపానికి అతనికి పెట్టింది పేరు. గడిచిన జులై నాలుగున అతను ఒక కుర్రవాణ్ణి ఎంత చావమోదాడంటే, ఆ కుర్రవాణ్ణి పక్కపట్నంలోని హాస్పిటల్ కి తీసుకెళ్లి పడేయవలసి వచ్చింది. ఒకసారి అతను గాడిద చెవికొరికి, కటకటనమిలి, ఆపై న వుమ్మేశాడు. ఇతర పిల్లల హోమ్స్ వర్క్ పుస్తకాలు చింపెయ్యడంలో మొనగాడు. చిమ్మెటలు చొక్కాల్లో పడేయడం, కారపు చేతులు కళ్ళకిరాయడం - యిటువంటి వాటిగురించి చెప్పనే అఖిల్లేదు. ఒకప్పుడు బిల్లి బాబ్ కే ప్రీచర్ స్టార్ కీ బద్ధవైరం. కాని యిప్పుడు ప్రాణస్నేహితులై పోయారు. ఇద్దరూ జంటగానేగాని, విడివిడిగా కనపడటం లేదు ఎక్కడా.

కుమారి బాబిల్ వున్న మేడ దిగువని నిలబడి, వీళ్ళ ఎంతోబిగ్గరగా పాటలు పాడుతూండేవారు. ఆ పాటలు చుట్టూపక్కల వాళ్ళందరికీ వినిపించేవిగాని, కుమారి బాబిల్ ఏ ఒక్కనాడూ విన్నట్టుతోచదు. కనీసం, కిటికీ దగ్గరికివచ్చి అయినా, తొంగిచూసేది కాదు ఆ అమ్మాయి.

ఒకరోజు మినెస్ సాయర్ ఒకకప్పు పంచదార బదులు అడగడానికివచ్చి, తమయింట్లో కొత్తగా ప్రవేశించిన వాళ్ళగురించి కథలూ గాథలూగా చెప్పింది...తండ్రి వొట్టి మోసగాడట, ఆ సంగతి కూతురే చెప్పిందట. అతనికి సిగ్గు భీషియంలేదట. అయినప్పటికీ వీళ్ళనాన్నంత చక్కగా పాడగలిగేవాడు అన్నీనే మొత్తంమీద మరొకడు లేడట. అతను యిప్పుడు ఎక్కడ వున్నాడని అడిగిందట; జైలులో వున్నాడనీ, కబుర్లు తెలియడంలేదనీ చెప్పిందట ఆ అమ్మాయి...ఆతల్లి ఒక్కమాట మాట్లాడదట. మాటలు రావేమో, మనభాష తెలేదేమో అనిపిస్తుందట...వాళ్లు అన్నీ పచ్చిపచ్చివే తింటారు. పచ్చికోడిగుడ్లు, పచ్చిదుంపలు, పచ్చికూరలు - అన్నీ పచ్చివే (raw). మాంసం మాత్రం ముట్టరు. అదంతా ఆరోగ్యం అనిచెబుతుందట ఆ అమ్మాయి. ఏమి ఆరోగ్యమో - మొన్న మంగళవారంనుంచీ ఆ అమ్మాయికి జ్వరం.

ఆ సాయిత్రమే గులాబీచెట్లకి నీళ్ళుపోయ్యడానికని వెళ్ళిన ఆంట్ ఎల్, గులాబీపువ్వులు ఎవరో దొంగిలించారని తెలుసుకుంది. ఆ గులాబీని తను ప్రత్యేకంగా పెప్పించింది. ఈ ఏడు స్లవ్ షోకి వాటిని పంపాలనుకుంటోంది. ఎవరో దుండగీడులు తను కష్టపడి పెంచిన గులాబీలని అపహరించడం భరించలేక, తక్షణం షెరీఫ్ (గ్రామాధికారి)కి ఫోను

చేసింది. పెరీఫ్ వెంటనే వచ్చేశాడు. ఏమిటా ఈ హడావుడి అని, అందరూ తమతమ వీధివాకిళ్లలో నిలబడ్డారు. మొహాన రక్తపుచుక్కలేని మిసెస్ సాయర్ గబగబా పరుగెత్తికొచ్చి, “మీ బిల్లీ బాబ్ ఈగులాబీలని మా ఇంట్లో యిచ్చివెళ్లాడు - కుమారి బాబిట్ కి అందజేయమని,” అని అంది.

అక్కడితో ఎవరికివారు జూరుకున్నారు. ఆంట్ ఎల్ ఒక్కమాట అనలేకపోయింది. పారిపోతున్న బిల్లీ బాబ్ ని చెవులట్టుకుని నిలబెట్టి, యింట్లోకి ఈడ్చుకొచ్చింది. ఆ కుర్రాడు ఏడవడు, తప్పుచేశానని అనడు. తిట్టినా కొట్టినా మొండికేస్తున్న ఈ బిల్లీ బాబ్ ని, ఏమిచేయాలో ఆంట్ ఎల్ కి తోడచలేదు. ఆమెకి విసుగెత్తుతోంది. ఇంతలో ఆ కుర్రాడు పెరట్లోకి పారిపోయి, చెట్టెక్కి కూచున్నాడు. చచ్చినా యిక్కడే చస్తానుగాని కిందకి దిగను - అన్నాడు. వాళ్ళ నాన్నవచ్చి, భోజనాలవేళ అయింది, దిగమన్నాడు. “బాబువికాదూ, దిగొచ్చి భోంచెయ్యి. నిన్ను ఏమీ అనరు యింక,” అని బతిమాలుకున్నాడు తండ్రి. కాని బిల్లీ బాబ్ వినదలుచుకోలేదు.

ఆంట్ ఎల్ చెట్టుమొదట్లో నిలబడి, చెట్టుకి ఆనుకు మంచిమాటలతో బతిమాలింది. మీరుయిక్కడనుంచిపోండి, నాకుతిండివద్దు, తిప్పలూవద్దు - అనికసురుకున్నాడు బిల్లీ బాబ్. మిమ్మల్నిచూస్తే అసహ్యమేస్తోంది - అన్నాడు.

అమ్మని అలా అనొచ్చా? - అని గదమాయించాడు తండ్రి. ఆంట్ ఎల్ వడుపు ప్రారంభించింది. “నిన్ను యింక కొట్టను. నామాటవిను. నాతండ్రివికదూ! కిందికిరా, నాయనా నువ్వుగాకపోతే నాకెవరుదిక్కు?” అని ఆంట్ ఎల్ కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటూండగా, చెట్టుఆకులు గలగలలాడాయి. సుపు త్రుడు నెమ్మది నెమ్మదిగా చెట్టుదిగుతున్నాడు. బిల్లీ బాబ్ కిందికి దిగ్గానే, అతని జుట్టులోకి తనవేళ్లని పోనిచ్చి, కుర్ర వాణ్ణి గుండెలకి హత్తుకుంది ఆంట్ ఎల్.

భోజనాలయూక, బిల్లీ బాబ్ పక్కమీదకివచ్చి, బోర్ల గిలాపడ్డాడు. కుర్రవాణ్ణి చూస్తే జాలేసింది. అతనికళ్లు విచార సూచకంగాఉన్నాయి మొహానిండా ఏదోపెద్దదిగులు. మనుషులకి సుస్తీగా ఉన్నప్పుడు పువ్వులు పంపించాలంటారు గదామరి! - అని అన్నాడు. సరిగ్గా అదేటైముకి, బయట నుంచి గ్రామఫోను వినిపించింది. చల్లనిగాలి మృదువైనసంగీతాన్ని పట్టుకొస్తోంది. పససకాయకత్తిలా మంచంమీదపడి పోయిన కుర్రవానికళ్లు, ఆసంగీతం వినేటప్పటికి, తళుక్కున మెరిశాయి. అంతమంచి పిల్ల ఎక్కడాలేదు - అన్నాడు. అటువంటి అమ్మాయికోసం, ఎన్నిగులాబీలుకోసినా, చేతులు నొప్పపెట్టవట.

ప్రీచర్ స్టార్ కూడా అదేమాట అంటున్నాడు. అటువంటి అమ్మాయికోసం ఎన్నిగులాబీలయినా కోయవచ్చు

నట. బిల్లీ బాబ్ కి మల్లేనే ప్రీచర్ స్టార్ కి కూడా మతిపోయింది - ఆపిల్ల విషయమై. కాని, కుమారి బాబిట్ ఈయిద్దరు కుర్రాళ్లనీ గుర్తించనేలేదు. గులాబీలు పంపినందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ, ఆ అమ్మాయి ఆంట్ ఎల్ కి ఒక చిన్న చీటీ ముక్క రాసి పంపింది. ప్రతిరోజూ శుభ్రమైన బట్టలు వేసుకు, అయింటి ముంగిట కూచునేది - ఎంబ్రాయిడరీ కుట్టుకుంటూనో, తల దువ్వుకుంటూనో, వెబ్ స్టర్స్ డిక్షనరీ చదువుకుంటూనో కూచునేది. గుడ్ మార్నింగ్ అని మనం ఎవరమైనా అంటే, తనూ గుడ్ మార్నింగ్ అనేది. కాని, పిల్లలెవరికీ ఆమెని పక్కరించేందుకు ధైర్యం ఉండేది కాదు. వాళ్లు పిచ్చి చేష్టలు చేస్తూ యిటూ అటూ పోతూంటే కూడా, వారిని గమనించ నట్టుగానే, తన పనిలో తను నిమగ్నురాలై ఉండేది. సైకిల్ ట్రైక్స్ చేసేవారు, టార్జాన్ ఆటలు ఆడేవారు, కుస్తీలు పట్టే వారు - కాని ఆ అమ్మాయి దృష్టి నిమిట్టకు ఆకర్షించలేక పోయేవారు.

చాలామంది అమ్మాయిలు, కుమారి బాబిట్ సంగ తేమిటో చూడామని, మిసెస్ సాయర్ అయింటి ముందునుంచి వెళ్తుండేవారు. కోరా, మేరీ, జానిస్ - వారిలో ముఖ్యులు. కుమారి బాబిట్, మొగపిల్లల విషయంలో ఎటువంటి నిర్లక్ష్యత కనబరిచేదో, అడపిల్లల విషయంలో కూడా అలాగే ఉండేది.

ఒకరోజున బిల్లీ బాబ్, ప్రీచర్ స్టార్ ఫాన్సీడ్రెస్సులు వేసుకు వీధిలోకివచ్చారు. చూపులకి యిద్దరూ వెర్రివెంగళా యిల్లా కనిపిస్తున్నారు. కుమారి బాబిట్ వారిని అంతగా గమనించనేలేదు. ఉయ్యాలలో కూచునుంది. మిట్టమధ్యాహ్న సమయమవడంవల్ల వీధినిర్మానుష్యంగా ఉంది. పొట్టిగా గుండ్రంగావున్న ఒక సీగ్రోఅమ్మాయి, కడవనిండా బేరీ కాయలుపోసుకు, సన్నగా పాటపాడుకుంటూ వెళ్తోంది రోడ్డు మ్మట. ఆఅమ్మాయి మోసుకెళ్తున్న కడవని బిల్లీ బాబ్ కింద పడకొట్టాడు. ప్రీచర్ స్టార్ వెనకనుంచివచ్చి, ఆసీగ్రోఅమ్మాయిని ముందుకితోశాడు. నల్లపిల్ల, పాపం, కిందపడిపోయింది; బేరీకాయలన్నీ మట్టిలోకి దొర్లాయి. నల్లపిల్ల పెద్దగా ఏడవ నారంభించింది. ఆ అరుపులూ ఏడుపూవిని, కుమారిబాబిట్ తిన్నగా రోడ్డుమధ్యకివచ్చి, ఆపిల్లని లేవదీసి, అల్లరిపిల్లలతో యిలా అంది: “ఇదా మీరుచేసేపని! స్త్రీలని గౌరవంతో చూడగలవాళ్లే, మానవులనిపించుకుంటారు. ఎబ్బే - యిదేమి అన్యాయం! మెచ్ ఫిన్ లో, న్యూయార్కులో, లండన్ లో, హాలీవుడ్ లో, పారిస్ లో - చదువుకునే పిల్లలు ఈరకంగా ప్రవర్తించరు.” కుర్రాల్లిద్దరూ వెనకగా నిలబడి, జేబుల్లో చేతులుపెట్టుకు, తలవంచుకున్నారు. కుమారిబాబిట్ సీగ్రో అమ్మాయిని తమ యింట్లోకి తీసుకువెళ్తూ, “పట్టపగలు పట్టణవీధమ్మట ఆడది నడవలేకపోవడమా - సిగ్గుచేటు!” అంది ఆపిల్లలకి వినపడేట్టు.

ఊళ్లోవాళ్ల దగ్గర రోజల్లా తన సోదరి అనేది కుమారి బాబిట్. మొదట్లో కొందరునవ్వుకున్నారు. కాని, రాను రాను సిస్టర్ రోజల్బానీ, సిస్టర్ బాబిట్ని ఆమోదించక తప్పింది కాదు.

ఒకరోజు కుమారి బాబిట్ మాయింటికొచ్చింది. ఆ రోజు ఆదివారంగనక అందరూ చర్చికి వెళ్లారు - నేనొక్కణ్ణే యింట్లో ఉన్నాను.

“చర్చిలోని వాసనలు గుబులుపుట్టిస్తాయి. నేను చర్చికి వెళ్లనంతమాత్రాన నా స్తికురాలిని అనుకోకండి. దేవుడు (God) వున్నాడన్న విషయం నాకు తెలుసు ; దేవుడితో బాటు దెయ్యం (Devil) కూడా ఉంది. దెయ్యాన్ని వశపరుచుకునేందుకు చర్చికి వెళ్లక్కర్లేదు ; దెయ్యం ఎంత పాపిష్టిదో, ఎంత చెడ్డదో చెబుతారక్కడ. అది కాదు, - జీసస్ ని ప్రేమించినట్టే దెయ్యాన్ని కూడా ప్రేమించాలి. జీసస్ శక్తివంతుడు ; ఆయనమీదగాని విశ్వాసం ఉంటే, మనకి మంచి జరుగుతుంది. మెమ్బెర్స్ లోని డాన్సింగ్ స్కూలులో నాకు ఆవిధంగానే మంచి జరిగింది... అప్పుడప్పుడు దెయ్యాన్ని కూడా వేడుకోక తప్పదు. ఎంతేతనంటే, జీసస్ కి డాన్సింగంటే యిష్టం ఉండదు. నాకు ఎక్కడపడితే అక్కడ, ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు, పుట్టిన పండగనాడు చిన్నపిల్లలు

గెంతినట్టు, డాన్సుచేయాలనిపిస్తుంది. నేను వరహాలరాసినని అనేవాడు మానాన్న. మానాన్నచేసిన పొరబాటు ఏమిటంటే, అతను దేయాన్ని ప్రేమించలేదు, దేయ్యూ అతన్ని ప్రేమిస్తూవుంటే, పూరుకున్నాడు. సరి - నేనెందుకొచ్చానో చెబుతాను. రీడర్స్ జైజస్ట్, పాపులర్ మెకానిక్స్, జైమ్ డిటెక్టివ్, చైల్డ్ సైన్స్ మొదలుగాగల పత్రికలకి నేను సబ్ స్క్రిప్షన్ ఏజంటుని (చందాలు పోగుచేసే ఏజంటు). మిమ్మల్ని చందాదారుగా చేరమని అడిగేందుకు రాలేదు. మాయింటి దగ్గర కాపలా కాస్తూంటారే, ఆయిద్దరబ్బాయిలనీ, నాకు అసిస్టెంటులుగా తీసుకోవడం మంచిదా అని మిమ్మల్ని సలహా అడగడానికి వచ్చాను,” అంది బాబిట్.

ఆ మర్నాటినుంచీ బిల్లీ బాబ్, ప్రీచర్ స్టార్ కుమారి బాబిట్ కోసం పనిచేయడం మొదలెట్టారు. సిస్టర్ రోజ్ లాబ్బికికూడా సాయంగా ఉండేవారు. సిస్టర్ రోజ్ లాబ్బి డ్యుడ్రాప్ కాస్ట్యూమ్స్ కి ఏజన్సీ తీసుకుంది.

డబ్బు విషయాల్లో కుమారి బాబిట్ చాలా నిక్కచ్చిగా ఉండేది. కుర్రాళ్ళకి రావలసిన కమిషన్ ఖచితంగా వొప్పజెప్పేది. వాళ్లు తనకోసం ఏదయినా ఖర్చుచెట్టబోతే, వొప్పకునేదికాదు. “నాలుగు డబ్బులు వెనకేసుకుంటే, కాలేజీకి వెళ్ళి చదువుకోవచ్చు. మీ యిద్దరికీ తెలివితేటలు

పూజ్యం గనక, స్కాలర్‌షిప్ ఎలానూరాదు. అంచేత, డబ్బు వెనకేసుకోండి,” అనేది.

పోగుచేసిన డబ్బు అంతా బిల్లీ బాబ్ నీకు వొప్పజెప్పడంలేదు - అన్నాడు ప్రీచర్ స్టార్ కుమారి బాబిట్ తో ఒక రోజున.

పచ్చిఅబద్ధం. నన్ను అంతమాట అంటావా? - అంటూ అరుగుమీద నిలబడ్డ ప్రీచర్ స్టార్ ని, కిందకితోశాడు బిల్లీ బాబ్.

ఇద్దరిమధ్యా ప్రారంభమయిన ఆ కొట్లాటకి కారణం డబ్బుకాదు - ఈర్ష్య.

జారి కిందపడ్డ ప్రీచర్, లేచివచ్చి, బిల్లీని పట్టుకున్నాడు. దుమ్ము తీసుకొచ్చి, అతని కళ్ళల్లోకి నలిపాడు. మేడమీదనుంచి చూస్తున్న మిసెస్ సాయర్ కెవ్వన అరుస్తోంది ; సిస్టర్ రోజల్బాకి వారి పోరాటం చూడటం ఆహ్లాదకరంగావుంది. కుమారి బాబిట్ తోటతడిపే నీళ్ల పంపుతీసుకు నీరు తిన్నగా వాళ్లమీదికి వొదిలిపెట్టింది. వస్తాదులిద్దరూ తడిసి ముద్దయిపోయారు. నీటిజల్లువల్ల వాళ్లకి కళ్లుకూడా సరిగ్గా కనపడటంలేదు. ప్రీచర్ స్టార్ తూలుతూ, - నువ్వు నిశ్చయం చేయాలి, డియర్ - అన్నాడు.

“ ఏమి నిశ్చయం చేయాలి?” అంది కుమారి బాబిట్ మేటకారంగా.

మేము యిలా పోరాడుకు, ప్రాణాలు తీసుకోవడం, నీకు యిష్టమా? మా యిద్దరిలో, ఎవరిని నువ్వు ప్రేమిస్తున్నావో, నిశ్చయంచేయాలి? - అన్నాడు ప్రీచర్ స్టాక్.

“ప్రేమించడమా? మీలాటి పల్లెటూరి సరుకుని ప్రేమించడమా? మీకు మాటా మర్యాదా తెలియదే! స్త్రీని పూజ్యభావంతో చూడాలనే జ్ఞానంకూడాలేదే! అలాటి మిమ్మల్ని, ఎవరు ప్రేమిస్తారు? నాకు ప్రేమావొద్దు, గీమావొద్దు. ఒకవేళ నేను ఎప్పుడైనా ప్రేమించినా, మీలాటివాళ్లని మట్టుకు ప్రేమించను,” అంది కుమారి బాబిట్.

ప్రీచర్ నేలమీదవుమ్మేసి, తమమధ్య ఏమీ జరగనట్లే బిల్లీబాబ్ తో - రా, పోదాం - అన్నాడు. ఇద్దరు స్నేహితులుమధ్య తంపులు పెడదామనుకుంది. ఆమెకి ప్రేమ అఖ్ఖిగ్లేదట - అన్నాడు. బిల్లీబాబ్ అతనితో చెట్టాపట్టాలేసుకుపోవలసిందే, - కాని ఏదోజ్ఞాపకం వచ్చినవాడిలా ప్రీచర్ ని చటుక్కున విదిలించికొట్టాడు.

ఇద్దరూ సరిపెట్టుకోవలసిందే, కాని సరిపెట్టుకోలేక పోయారు. అంతమాత్రాన, వెనకటి స్నేహితాన్ని మర్చి పోనూ లేకపోయారు. ద్వేషమూ, ప్రేమా సమాన ఫాయీలో నడుస్తాయి.

కుమారి బాబిట్ సమీక్షంలో బిల్లీ తనబాధలు మర్చి

పోయేవాడు. ఆమె, సిస్టర్ గోజెల్బా బిల్లీ బాబ్ ని యిప్పుడు ఆప్యాయంగా పక్కరిస్తున్నారు. ముగ్గురూకలిసి బ్రిడ్జి ఆడు తున్నప్పుడు, అతను చెప్పేవి అబద్ధాలని తెలిసికూడా బిల్లీ నే నెగ్గనిస్తూ వుండేవాడు. మంచిరోజులు తొందరతొందరగా వెళ్లిపోతాయి. స్కూళ్లు తెరిచారు.

స్కూలు అధికారి కుమారి బాబిట్ దగ్గరకొచ్చి, ఆ అమ్మాయిని తమ స్కూలులో చేరమన్నాడు.

నాకు మీరు నేర్పేదేమిటి? డాన్సింగ్ తప్ప నేను నేర్చుకోదగ్గది ఏమీలేదు, మీ స్కూలులో డాన్సింగ్ లేదాయె - అంది కుమారి బాబిట్.

నిర్బంధ విద్యాశాసనాన్ని ఈ పదేళ్ల బాల, ఈవిధంగా ఉల్లంఘించడమేనా!! - అని వాదప్రతివాదాలు చెల రేగాయి. బిల్లీ బాబ్ ఎప్పుడూ కుమారి బాబిట్ పక్షం. ఆమెపక్షం వహించినందుకు, అప్పుడప్పుడు చావుదెబ్బలు తింటూండేవాడు. అయినా, అతనికి సంతోషమే!

“నాగురించి మనుషులు చెడ్డగా అనుకుంటూవుంటే నువ్వు నాపక్షం వాదించకు. ఆ అనేవాళ్లందరికీ నాలో ఒక ప్రత్యేకత వుందని తెలుసు. అందుకనే అంటున్నారు,” అనేది కుమారి బాబిట్.

ఆమె మాటలు నిజమే. మనలో ఏదో ఒక ప్రత్యేక

కత వున్నప్పుడే, మనుషులు మనగురించి మాట్లాడు కుంటారు. కుమారి బాబిట్లోని ప్రత్యేకత, మానీఫాక్స్ మా ఊరు వచ్చేదాకా, మాకు తెలియదు. మానీఫాక్స్ ఫిబ్రవరిలో వచ్చాడు. కళ్ళు మిరుమిట్లు గొలిపే డాన్సులూ, యిరుగూ పొరుగూ పాల్గొనే అమెచూర్ నాటకం ప్రదర్శిస్తూ నన్నాడతను. డాన్సుకీ, ప్రదర్శనకీ ప్రయిజులుకూడా ఉన్నాయి. మొదటి బహుమతి పొందిన డాన్సర్ ని హాళీ వుడ్ వాగికి సిఫారసు చేస్తాడు మానీఫాక్స్.

ప్రదర్శన గురువారంనాటికి ఏర్పాటయింది. టికెట్టు ఖరీదు ఒక డాలరు. మానీఫాక్స్ కంపెనీవాళ్ళు ఊళ్ళోకి వచ్చినప్పటినుంచీ, మా ఊరికి సూతనజీవం వచ్చినట్టుంది. మానీఫాక్స్ కి నాటకం కంపెనీ ఒకటేకాదు - యింకా చాలా వ్యాపారాలు ఉన్నాయి. ఎంప్లాయిమెంటు బూరో ఒకటి ఉంది. 150 డాలర్లుకట్టి, ట్రయినింగ్ పొందిన ఉత్సాహ వంతులకి, ఓడలమీద మంచిమంచి ఉద్యోగాలు దొరుకు తాయి. యాడా, తనభర్త టూంబ్ స్టోన్ కని నిలవజేసిన 150 డాలర్లు, కొడుకుకోసం యిచ్చింది; అలాగే ఎసీట్రంప్ నాన్న, పత్తిపంట ముందుగా తమ్మి, 150 డాలర్లు కట్టాడు.

మొట్టమొదట మానీఫాక్స్ స్టేజిమీదకొచ్చి పాత నవ్వుతాలు ఓ పదిచెప్పి, ప్రేక్షకుల్ని నవ్వించాడు.

కుమారి బాబిట్ స్టేజిమీదికి రావడానికి ముందు,

పదకొండుగురు పోటీదారులు, తమ డాన్సు చూపించారు. చివరికొచ్చింది బాబిట్. ఆమె రావడమే నీలమేఘంలా వచ్చింది. బిల్లీ బాబ్ కేగాక, ఆంట్ ఎల్ కి కూడా, ఆమె ఎంతో ముద్దుగా కనిపించింది ; ప్రదర్శన నేత్రోత్సవంగా ఉంది ; ముఖ్యంగా కొవ్వొత్తులతో చేసిన డాన్సు ప్రేక్షకుల్ని తన్మయపరిచింది. మొదటి బహుమతి కుమారి బాబిట్ కు దే అని అందరూ అనుకున్నారు.

మానీఫాక్స్ ఆ సంగతి స్పష్టంచేశాడు. కుమారి బాబిట్ కి గొప్పభవిష్యత్తు వుందనీ, తానామెని హాలీవుడ్ వారికి సిఫారసు చేస్తున్నాననీ ప్రేక్షకులతో అన్నాడు. అందరూ ఎంతో సంతోషించారు.

పోస్టులో తెలియబడుస్తాను - అని ఉద్యోగాలు యివ్వ వలసిన కుర్రవాళ్ళకీ, కుమారి బాబిట్ కు చెప్పి, మర్నాడు అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయాడు మానీఫాక్స్.

వారం, పదిరోజులు, పదిహేనురోజులు, ఉత్తరం లేదు, పత్తరం లేదు. “నేను చెప్పలేదూ, వాడు వొట్టి మోగుగాడు,” అంది పోస్ట్ మిస్ట్రెస్ పాటర్సన్, - పదిహేను రోజులబట్టి ప్రతిరోజూ పోస్టాఫీసుదగ్గర గుమిగూడుతున్న పిల్లలతో.

పదిహేనురోజులు గడిచాక, కుమారి బాబిట్ ముందుకి వురికింది. కొందరు పిల్లల్ని పోగుచేసి, కర్తవ్య మేమిటో ఆలోచించింది. కర్తవ్యఫాలనకి కావలసిన డబ్బు అప్పటికప్పుడు పోగయింది.

కుమారి బాబిట్ ఒక్కవారంలో మూడువందల ఉత్తరాలు, దక్షిణ సగరాలలోని షెరిఫ్లందరికీ, మాని ఫాక్స్ పోలికలుచెబుతూ రాసింది. అంతేకాదు, పెద్ద పట్నాలలోని పత్రికలన్నిటికీ సంపాదక లేఖలు రాసింది. ఈ బృహత్ప్రయత్నంవల్ల వసంతకాలంనాటికి, మానీఫాక్స్ పట్టుబడ్డాడు. నిష్కారణం డబ్బు పోగొట్టుకున్న కుర్రాళ్లలో నలుగురికి యునైటెడ్ ప్రూట్ కంపెనీ ఉద్యోగాలు యిచ్చింది; సన్ బీమ్ గరల్స్ ఆఫ్ అమెరికా అను సంస్థ వారు కుమారి బాబిట్ కి బంగారుపతకం బహూకరించారు.

మానీఫాక్స్ వల్ల మోసగింపబడ్డ కుర్రాళ్లందరికీ వారం రోజులక్రితం చెక్కులువచ్చాయి. వారిపై కం వారికి వచ్చేసింది. వారందరినీ ఉద్దేశిస్తూ కుమారి బాబిట్ యిలాఅంది: “నేను హాల్ వుడ్ వెళ్ళేందుకయే డబ్బు మీరు పెట్టుకోండి, నేను స్టార్ ని అయ్యాక, నా సంపాదనలో పదోవంతు, మీకు యిచ్చేస్తాను. మీరు పోయిందనుకున్న డబ్బుగదా, మీ చేతుల్లోకి వచ్చింది. అంచేత, నాకీవిధంగా మీరు సాయ పడవచ్చు.”

ఆ డబ్బుని ఆవిధంగా వినియోగపరచాలని ఏఒక్కరికీ లేదు. కాని కుమారి బాబిట్ కోరినప్పుడు, కాదనికూడా ఎవరూ అనలేదు.

సోమవారంనుంచీ తెగవర్షం. పగటివేళ ఒకపక్క ఎండ కాస్తూండగానే, వర్షం. ఇక, రాత్రివేళ ఉదుములతో కూడా. బిల్లీ బాబ్ కి సర్వం శూన్యంగావుంది. కుమారి

బాబిట్ వెళ్ళిపోతుందనే ఆలోచన అతను భరించలేకుండా వున్నాడు. పట్టన పదమూడేళ్లు - కాని నెర్రిమమతలో పడ్డాడు. అర్ధరాత్రి సంగీతం యిక వినిపించదు; మధ్యాహ్నపు సీడల మార్గం యిక తనకంటికి కనపడదు.

ఆమె నవ్వుతూ బిల్లీ బాబ్ దగ్గరికి వచ్చింది; అతని చెయ్యి తన చేతుల్లోకి తీసుకుంది; అతన్ని ముద్దెట్టుకుంది కూడా. “నేను చనిపోతున్నానా - ఎందుకా విచారం! నువ్వు అక్కడికివస్తావు; మనిద్దరం గిరిశిఖరం ఎక్కుతాం; నువ్వు నేనూ రోజల్లా ముగ్గురం ఎంతో హాయిగా ఉంటాం.” ఆ ప్రకారం జరగదని బిల్లీ బాబ్ కి తెలుసు. అందుకనే ఆ తపనా, ఆ ఆవేదనా!

నిన్న పొద్దున్నంతా వర్షమే! మధ్యాహ్నంవేళ సూర్యుడొచ్చాడు. సూర్యకాంతితో గాలికి పరిమళం వచ్చింది. ఆంట్ ఎల్ గులాబీలు మళ్ళీ పూస్తున్నాయి. కుమారి బాబిట్ కి గుడ్ బై చెబుతున్నప్పుడు, ఆ పువ్వులు కోసి యివ్వమంది ఆంట్ ఎల్ బిల్లీ బాబ్ తో.

మధ్యాహ్నమంతా కుమారి బాబిటు, వాళ్ల ముందు వాకిట్లోనే కూచుంది. వీడ్కోలు చెప్పే మనుషులు వస్తూ పోతూవున్నారు. కుమారి బాబిటు తెల్లటిబట్టలేసుకు, తెల్లటి గొడుగు చేతబుచ్చుకుంది. సిస్టర్ రోజల్లా నిముష నిముషానికీ కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటోంది.

చాలాసేపటిబట్టి ప్రీచర్ స్టేర్ ఆచుట్టుపక్కలే తచ్చాడుతున్నాడు. ఒకసారి డబ్బులెగరెయ్యడం, ఒకసారి చెట్టు

చాటున దాక్కోడం - ఈ ప్రకారంగా. ఎవరైనా తనని చూస్తారేమో అను మొహమాటంతో, తప్పుకు తప్పుకు తిరుగుతున్నాడు. బస్ యింకా యిరవై నిమిషాలకి వస్తుందనగా, అతను మాగేటునానుకు నిలబడ్డాడు. బిల్లీబాబ్ యింకా పువ్వులుకోస్తున్నాడు, ఎన్ని పువ్వులుకోశాడో లెఖిలేదు. గాలి వాటిపరిమళంతో బరువుగాఉంది. బిల్లీబాబ్ తలఎత్తేదాకా, ప్రీచర్ అతనివంక, చూస్తూనేఉన్నాడు. అలావాళ్లు ఒకరినొకరు చూసుకుంటూండగా హరివిల్లు విరిసింది, సన్నని తుంపర ప్రారంభమయింది. మాటాపలుకూ లేకుండా ప్రీచర్ బిల్లీబాబ్ దగ్గరికివెళ్లి, అతనికి సాయంచేయడం మొదలెట్టాడు. గంపెడుపూలూ రెండుపూలబంతలుగా మార్చుకు, గేటుదగ్గరకొచ్చారు. పూలమధ్య కప్పడి పోయిన చంద్రబింబాల్లాటి మొహాల్నిచూసి, రెండుచేతులూ చాచుకు, గబగబా రోడ్డుకి అడ్డంగా పరిగెత్తుకుంటూవస్తోంది కుమారిబాబిటు. ఆపైన ఏమిజరుగుతుందో, మీరు ఊహించుకోగలరు. వర్షం పడుతున్నప్పుడు, పిడుగులు ఎంత భీకరంగా ఉంటాయో, అలాఅరిచాం. కాని ఆమెకి వినపడలేదు. గులాబీలవైపు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చింది. ఆరు గంటలు బస్ ఆమెమీదుగా వెళ్లింది.

